

BİNGÖL
ENGELSİZ YAŞAM
KÖYÜ PROJESİ
FİZİBİLİTE RAPORU

BİNGÖL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ

Bu Proje, T.C. Fırat Kalkınma Ajansı 2020 Yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında desteklenmektedir. Bu fizibilite raporunun içeriği Fırat Kalkınma Ajansı ve/veya Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup içerik ile ilgili sorumluluk Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne ve yükleniciye aittir.

İÇİNDEKİLER

TANIM VE KISALTMALAR	6
PROJE ÖZETİ	7
1. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI	17
1.1. Projenin Politika Dokümanlarına Uygunluğu	17
1.2. Kurumsal Yapılar ve yasal Mevzuat	19
1.2.1. Fırat Kalkınma Ajansı	21
1.2.2. Doğu Anadolu Projesi Bölgesel Kalkınma İdaresi	21
1.2.3. Bingöl Belediyesi	22
1.2.4. Bingöl Üniversitesi	22
1.2.5. Bingöl İl Milli Eğitim Müdürlüğü	23
1.2.6. KOSGEB Bingöl Müdürlüğü	23
1.2.7. İŞKUR Bingöl Müdürlüğü	24
1.3. Projenin Kurumun Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projeleri İle İlişkisi	24
1.4. Projenin Diğer Kurumların Projeleri İle İlişkisi	24
1.4.1. Proje İle Eşzamanlı Götürülmesi Gereken Diğer Kurumların Projeleri	24
1.4.2. Projede Başka Kurumların Projeleri ile Fiziki Çakışma Oluşmamasına Yönelik Tedbirler	25
1.5. Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar	25
1.6. Proje İhtiyacı/Talebi	25
1.7. Proje Alternatifleri	27
1.7.1. Projesiz Durum	28
1.7.2. Bakım Onarım veya Tevsii Yatırımı	28
1.7.3. En İyi İkinci Alternatif	28
1.7.4. En İyi Alternatif	29
1.8. Teknoloji ve Tasarım	30
2. YER SEÇİMİ VE ARAZİ MALİYETİ	33
2.1. Fiziksel ve Coğrafi Özellikler	34
2.1.1. Jeolojik ve Jeomorfolojik Özellikler	34
2.1.2. İklimi	35
2.1.3. Tabii Bitki Örtüsü	35
2.1.4. Dağlar	35
2.1.5. Ovalar	36
2.1.6. Akarsular	36
2.1.7. Toprak ve Arazi Yapısı İle İlgili Bilgiler	37
2.1.8. Basınç ve Rüzgar	38
2.2. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı	38
2.2.1. Ekonomik Faaliyetler	38

İÇİNDEKİLER

2.2.2. Tarım	39
2.2.3. Sanayi, Ticaret, Yatırım ve AR-GE	40
2.2.4. Turizm	40
2.2.5. Ulaştırma ve Haberleşme	42
2.2.6. Kentsel Altyapı ve Üstyapı	44
2.3. Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler	44
2.4. Çevresel Etkiler	44
2.5. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti	45
3. TALEP TAHMİNİ VE KAPASİTE SEÇİMİ	46
3.1. Varsayımlar	46
3.2. Talep Tahmin Yöntemi	46
3.3. Talep Analizi	46
3.4. Talep Tahmin Sonuçları	47
3.5. Kapasite Seçimi	47
4. YATIRIM TUTARI	48
4.1. Sabit Sermaye Yatırım Tutarı	48
4.2. Arazi Bedeli/Kamulaştırma Bedeli	52
4.3. İşletme Sermayesi	53
4.4. Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı	55
5. PROJENİN FİNANSMANI VE FİNANSAL ANALİZ	56
5.1. Finansman Öngörüsü	56
5.2. Finansman İhtiyacı ve Kaynakları	57
5.3. Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti	58
5.4. Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi	58
6. TİCARİ ANALİZ	59
6.1. Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar	59
6.2. Ticari Faydalar ve Maliyetler	60
6.3. Ticari Nakit Akış Tablosu	61
6.4. Ticari Fayda Maliyet Analizi	62
7. EKONOMİK ANALİZ	65
7.1. Ekonomik Analiz İle İlgili Temel Varsayımlar	65
7.2. Ekonomik Faydalar ve Maliyetler	66
7.3. Ekonomik Fayda Maliyet Analizi	67
7.4. Maliyet Etkinlik Analizi	67
7.5. Diğer Ekonomik Analiz Ölçütleri	67
8. RİSK ANALİZİ	68

İÇİNDEKİLER

8.1. Duyarlılık Analizi	68
8.2. Proje İle İlgili Riskler ve Etkiler	69
8.3. Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri	70
9. ÇEVRESEL ANALİZ	71
9.1. Çevresel Etkilerin Ön Değerlendirmesi	71
9.2. Çevresel Riskler ve Azaltma Tedbirleri	71
10. SOSYAL ANALİZ	72
10.1. Projenin Sosyal Etkileri	72
10.2. Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi	72
10.3. Bölgesel Düzeydeki Etkisi	73
11. PROJE YÖNETİMİ ve UYGULAMA PROGRAMI	74
11.1. Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi	74
11.2. Proje Organizasyonu ve Yönetim	74
11.3. Proje Uygulama Planı ve Projede Kritik Aşamalar	76
12. SONUÇ	77
12.1. Projenin Ticari ve Ekonomik Yapılabilirliği İle İlgili Sonuçlar	77
12.2. Projenin Sürdürülebilirliği	78
12.3. Projeye İlişkin Temel Riskler	78
13. EKLER	79

TANIM VE KISALTMALAR

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

Ajans: Fırat Kalkınma Ajansı

ÇED: Çevresel Etki Değerlendirmesi

DAP: Doğu Anadolu Projesi

BKİ: Bölge Kalkınma İdaresi

GÖS: Geri Ödeme Süresi

GPD: GÜdümlü Proje Desteği

OSB: Organize Sanayi Bölgesi

MDP: Mali Destek Programı

GSYH: Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla

NACE: Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması

İKO: İÇ Karlılık Oranı

DİKO: Düzeltilmiş İÇ Karlılık Oranı

KDV: Katma Değer Vergisi

NBD: Net Bugünkü Değer

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YDO: Yatırım Destek Ofisi

YHGS: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

F/M: Fayda / Maliyet

PROJE ÖZETİ

a. Proje Kimlik Kartı

i. Temel Proje Verileri

Proje Adı	Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü
Sektör / Alt Sektör	Hizmet / Eğitim, Sağlık
Proje Sahibi Kuruluş	Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
Uygulama Yeri	Bingöl Merkez Kültür Mahallesi
Uygulayıcı Birim	Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
Maliyet ve Temel Kalemler	6.268.500,00₺ - İnşaat Maliyetleri, Mekanik ve Elektrik İşleri, Çevre Düzenlemesi ve Tefrişat Giderleri
Planlanan Çıktılar	<ul style="list-style-type: none"> ○ Bingöl Engelsiz Yaşam Köyünün oluşturulmasına yönelik fizibilite raporu hazırlandı. ○ Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü için uygun alan seçimi yapılarak, merkezin inşaatı ve çevre düzenlemesi gerçekleştirildi. ○ Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde fiziksel engelli bireylerin kullanımı için hidrotterapi havuzları inşa edildi. ○ Merkezin çalışma alanları, hedef gruplara yönelik faaliyetler, hedef kitleye ulaşım vb. konularda Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Engelsiz Yaşam Köyü üst yönetimi gerekli toplantıları düzenleyerek çalışma sistemini belirledi. ○ Halk Eğitim Merkezi desteği ile Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde kadınlara yönelik verilecek olan mesleki eğitim kursları müfredatları oluşturuldu. ○ Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde çocuklara yönelik Teknoloji Proje Sınıfları oluşturuldu. ○ Bingöl İlinde bulunan bakıma muhtaç yaşlılar için 50 yatak kapasiteli huzur evi inşa edildi. ○ Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde Bingöl İl Tarım ve Orman Müdürlüğü desteği ile Toprak İşleme Alanları oluşturuldu. ○ Bingöl İlinde bulunan 65 yaş üstü vatandaşlarımızın etkin bir şekilde zaman geçirebilecekleri ve ruhsal, psikolojik iyi oluşları üzerinde olumlu etkilerin oluşması sağlandı. ○ Bingöl İlinde bulunan fiziksel engeli olan bireylerin hidrotterapi havuzlarında gerçekleştirecekleri seanslar ile hareket kabiliyetleri arttırılarak hayat kalitelerinin artması sağlandı. ○ İlimizde bulunan kadınlara yönelik mesleki kurslar ile istihdam edilebilirlik ve ekonomik güçlendirilmelerinin artması sağlandı. ○ Devlet tarafından korunan ve bakımı üstlenilen 132 çocuğumuzun zeka oyunları ile zihin şemalarının çeşitlenmesi ve zenginleşmesi ile teknoloji ve proje sınıfı etkinlikleri aracılığıyla teknik becerilerinin arttırılması sağlandı.
Genel Takvim	Proje Uygulama Süresi 24 Ay'dır.
Başlama – Bitiş Tarihi	<u>Başlama Tarihi</u> : Sözleşme imzalama tarihidir. <u>Ön Görülen Bitiş Tarihi</u> : Başlama Tarihi + 24 Ay <u>Hizmete Geçiş Tarihi</u> : Öngörülen Bitiş Tarihi + 3 Ay

ii. Amaç ve Gerekçe

11. Kalkınma Planında "sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme, istikrarlı bir ekonomi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi yoluyla mümkündür" ibaresi yer almaktadır. Planın kalkınma hedef kitlesi özel politika gerektiren çocuklar, gençler, engelliler, yaşlılar, kadınlar gibi toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Bu bağlamda ilimizdeki sosyal aktivitelerin darlığı, huzurevinin bulunmaması, dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımlarını destekleyecek herhangi bir alanın olmaması, kadın istihdamını güçlendirecek mesleki kursların yeterli düzeyde olmaması Müdürlüğümüzü bu konuda proje hazırlanması ile ilgili harekete geçirmiştir. Bu sorunların çözümü için Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından hayata geçirilmesi planlanan Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü kampüsünün nihai amacı ilimizdeki dezavantajlı kesimlerin sosyal olarak güçlendirilmesine, istihdam edilebilirliklerine ve teknik kapasitelerinin artırılmasına katkı sağlamaktır.

iii. Yapılan İş Tanımı

Yapılacak iş, Bingöl'de yaşayan dezavantajlı kesimlerin sosyal olarak güçlendirilmesine, istihdam edilebilirliklerine ve teknik kapasitelerinin artırılmasına katkı sağlamak amacıyla Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından hayata geçirilmesi planlanan Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü kampüsünün potansiyelinin araştırılmasına yönelik fizibilite çalışmasının teknik esaslarının belirlenmesidir. Bu fizibilite çalışması ile ilimizde gerekli görülen bu yatırımın uygulanabilirliği irdelenecektir. Fırat Kalkınma Ajansına sunulacak fizibilite raporu; Engelsiz Yaşam Köyü kampüsünün oluşturulmasına yönelik maliyetler ve finansman kaynaklarının belirlenmesi, teknik analizlerin yapılması, altyapı unsurlarının tespit edilmesi ve hizmet verebilecek düzeye getirilmesine kadarki süreç ve ihtiyaçların belirlenmesiyle ilgili detayları içerecektir.

iv. Uzun ve Kısa Dönemli Amaçlarla İlişki (Kalkınma Planı, Ulusal Strateji Belgeleri, Stratejik Plan)

11. Kalkınma Planı (2019-2023) Hedef ve Politikaları arasında "(536) Sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme; istikrarlı bir ekonomiyi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi yoluyla mümkündür. Plan dönemi kalkınma perspektifi özel politika gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır." Bu kapsamda Engelsiz Yaşam Köyü Projesi 11. Kalkınma Planı Hedef ve Politikaları ile birebir örtüşmekte ve uygulandığı takdirde bölge özelinde hedeflerin gerçekleşmesi ve katma değer yaratması bakımından önemli bir çıktı olacaktır.

Fırat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan TRB1 Bölge Planı (2014-2023) 1.2.8. Kadın, engelli ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve ulaşım altyapısının iyileştirilmesi başlığı altında; "Bölgede yaşayan engelli bireylerin oranı Türkiye'de yaşayan engelli bireylerin ortalamasının üzerindedir. Kentsel alanlarda engellilerin rahat dolaşımını sağlayacak biçimde, alanların erişilebilir ve kullanışlı olarak dizayn edilmesi bu kişilerin yaşam kalitesi ile doğrudan ilişkidir. Bu nedenle toplumsal ve fiziksel çevrenin düzenlenmesi, planlama ve tasarım aşamasından başlayarak, tüm engelliler dâhil, bütün insanların uygulamada kullanım ve erişilebilirlik gereksinimlerini karşılayacak biçimde, ulaşılabilir ve kullanışlı olarak düzenlenmelidir. Engelli bireylerin, sosyal, kültürel ve ekonomik yaşama entegrasyonunun sağlanması amacıyla, yetkili kurumların yenilikçi yaklaşımlar doğrultusunda çalışmalarda bulunması gerekmektedir. Engellilerin eğitim öğretim faaliyetlerini rahat bir şekilde sürdürebilmeleri amacıyla özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin sayı ve niteliğinin artırılması gerekmektedir. Benzer şekilde aynı konfor alanının sunulabilmesi için hasta ve yaşlı bakım evleri ile huzur evi ve gündüz bakım evleri oluşturulmalıdır.

Bölge Planında verilen bilgiler ışığında Orta Doğu Anadolu (TRB) Bölgesinde yaşayan her 10 kadından 5'inin yaşamının her hangi bir döneminde şiddete maruz kaldığı saptanmış, kadın dostu kentler projesi ve saha

araştırmalarında mevcut sığınma evlerinin yetersizliği gözlenmiştir. Bu nedenle bölgenin tüm il merkezlerinde sığınma evlerinin sayılarının artırılması gerekmektedir.” ifadelerine yer verilmiştir. Bölgesel Kalkınma Planında hedeflenen sorunların çözüm önerilerine ilişkin olarak hazırlanan Engelsiz Yaşam Köyü Projesi, söz konusu tüm dezavantajlı grupları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

Tedbir Uygulama Yeri	TRB1 Bölgesi İl Merkezi
Proje ve Faaliyetler	<ul style="list-style-type: none"> o Bingöl ve Tunceli’de engelli çocuklara yönelik özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin kurulması, o Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli’de yaşlı vatandaşlara yönelik bakım ve sosyal rehabilitasyon merkezlerinin yapılması, o İl ve ilçe merkezlerinde kent içi yolların ve kamu binalarının engellilerin erişimine uyumlu hale getirilmesi, o İl merkezlerinde sığınma evleri sayısının artırılması.
Performans Göstergeleri	Engelli çocuklara yönelik eğitim ve rehabilitasyon merkezi sayısı, Yaşlı vatandaşlara yönelik bakım ve sosyal rehabilitasyon merkezi sayısı

Kaynak: TRB1 Bölge Planı (2014-2023)

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere sorunların çözümüne yönelik olarak oluşturulacak proje ve faaliyetlerin performans göstergeleri de yine Engelsiz Yaşam Köyü Projesi performans göstergeleri ve çıktıları ile birebir uyum içerisindedir.

Sonuç olarak hem üst ölçekli plan ve strateji raporlarında hem de TRB1 Bölgesi 2014 -2023 Bölge Planında sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme için dezavantajlı grupların (engelli, yaşlı, kadın, çocuk) sosyal hayata katılımı ve ekonomik yaşama entegrasyonunun sağlanması yönelik proje ve çalışmaların destekleneceği belirtilmektedir.

v. Finansman Kaynağı ve Planı

Projenin maliyet bileşenleri Engelsiz Yaşam Köyü binası, yapısal peyzaj işleri ve altyapı olmak üzere 2021 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Fiyatları ile KDV dâhil olarak **6.268.500,00 TL** olarak belirlenmiştir.

Projenin finansmanına ilişkin Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ile görüşmeler yapılmıştır. Yatırımın **3.761.100,00TL**’si Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’nün bağlı olduğu Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca projeye özel tahsis edilecek kaynaktan sağlanması ve kalan **2.507.400,00TL**’lik kısmın ise Fırat Kalkınma Ajansı ve/veya Doğu Anadolu Projesi tarafından hibe olarak finanse edilmesi planlanmaktadır.

Yatırımın Konusu	Yatırım Tutarı ₺	Hibeye Esas Yatırım Tutarı ₺	Talep Edilen Hibe Tutarı ₺	Özkaynak Tutarı ₺	Hibeye Esas Oran %	Özkaynak Oran %
Sabit Yatırım	6.268.500,00	6.268.500,00	2.507.400,00	3.761.100,00	40	60
Öngörülmemen Maliyetler	0,00	0,00	0,00	-	0	0
İşletme Sermayesi (İlk yıl)	3.569.228,45	0,00	0,00	3.569.228,45	0	100
Toplam	9.837.728,45	6.268.500,00	2.507.400,00	7.330.328,45		

Tablo.1. Finansman Kaynakları

vi. Proje Analiz Sonuçları (Alternatiflerin karşılaştırılması)

	Projesiz Durum	Bakım ve Onarım/Tevsii	Seçilen İkinci Alternatif	Seçilen Alternatif
Yatırım Tutarı TL	Sosyal hizmet projesi olduğundan, proje esas teşkil etmektedir.	Proje için kampüs niteliğinde büyük ve yeni bir yapı inşa edileceği için bakım, onarım ve tevsii yatırımı için uygun değildir. Fakat yapılacak projenin dış çevresinin boş arazi olması sebebiyle yeni projeler planlanıp, tamamlandığında iki projenin birleştirilmesi söz konusu olabilir.	Çevresel faktörlerin benzer olması ve bütün şartların sabit olduğu varsayımı altında; seçilen ikinci alternatif ile seçilen alternatif değerleri birbiri ile aynı sonuca varmıştır.	6.268.500,00
Net Bugünkü Değer TL (Ticari/Ekonomik)				13.996.053
İç Karlılık Oranı (Ticari/Ekonomik)				6,87%
Düzeltilmiş İç Karlılık Oranı				8,64%
Geri Ödeme Süresi YIL (Ticari/Ekonomik)				14,49
Fayda/Maliyet Oranı (Ticari)				0,28
Parasallaştıramayan Önemli Fayda ve Maliyetler	Bingöl'de bulunan yaşlılar, engelli bireyler, kadınlar ile kuruluşlar bünyesinde bulunan çocukların sosyal hayata katılımlarının, rehabilitasyon süreçlerinin güçlendirilmesinin sağlanması.			
Rakamsallaştıramayan Önemli Hususlar	11.Kalkınma Planında yer alan sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme, istikrarlı bir ekonomi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi ilkesi ile özel politika ve hizmet gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi dezavantajlı grupların tamamını kapsayıcı hizmetin Bingöl'de gerçekleştirilmesi, <ul style="list-style-type: none"> • Bingöl'de her yıl 100 kadın vatandaşın dolaylı olarak istihdamını güçlendirecek mesleki kurslar ile aile ekonomisine katkı sağlanması, • Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü'nde doğrudan 52 yeni istihdam sağlanması, • Bingöl'de bulunan 65 yaş üstü vatandaşlarımızın etkin bir şekilde zaman geçirebilecekleri, ruhsal ve psikolojik durumlarının iyileştirilmesinde olumlu sonuçların elde edilmesinin sağlanması, • Devlet güvencesi ve bakımı altında bulunan 132 çocuğun zeka oyunları ile zihin şemalarının çeşitlenmesi ve zenginleşmesi ile teknoloji ve proje sınıfı etkinlikleri aracılığı ile teknik becerilerinin artırılması.			

Tablo.2. Proje Analiz Sonuçları

vii. Etüt Bilgileri

Etüdün Hazırlanış Tarihi

• 20.10.2021

Etüdü Hazırlayan Birim

• Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü

Etüt Hakkında Yetkili Kişi

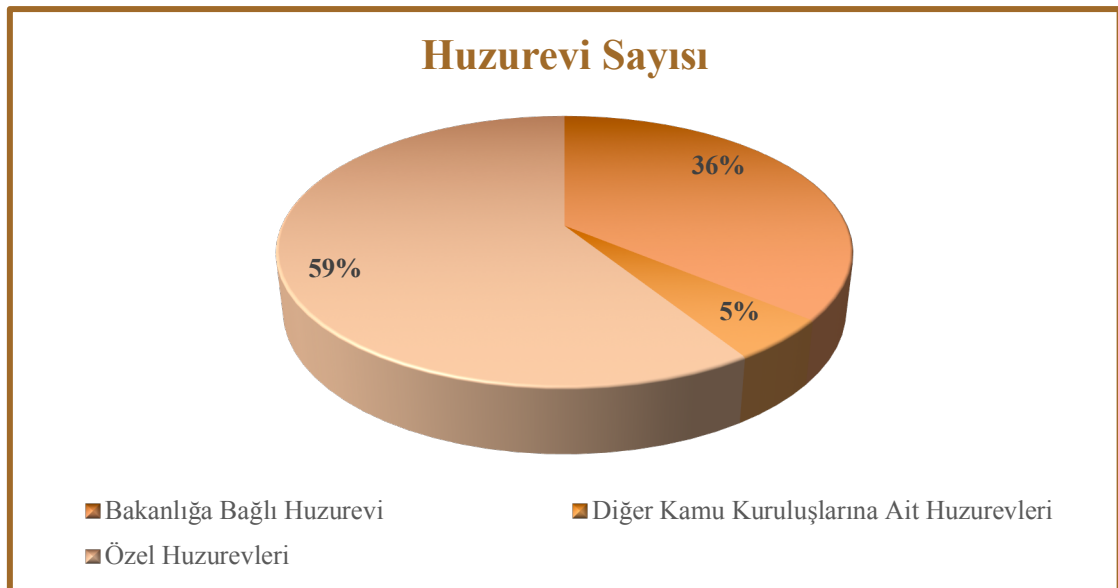
• AYDIN POLAT

İletişim Bilgileri

• 90 426 213 15 40 - 111
• aydin.polat@aile.gov.tr

b. Projenin Gerekçesi

Dayanışma içerisinde yaşayan geleneksel toplumlarda sosyal sorunların çözümünün baş aktörü aile iken sorunların çeşitlenmesi ve toplumların karmaşıklaşması, insan ihtiyaçlarının karşılanması noktasında yükümlü olan ve sorunların çözümünü üstlenmesi gereken bazı kurumları ortaya çıkarmıştır (Altuntaş, 2014:1). Bu bağlamda ailenin bakım konusunda yaşadığı sorunların çeşitliliği bakımı ve bakım hizmetlerini üstlenmesi gereken bazı kurumları zorunlu kılmıştır. Bu kurumlardan bazıları; Huzurevi, Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri, Engelli Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri, Engelsiz Yaşam Merkezleri, Umut Evleri, Özel Bakım Merkezleri vb. Sanayileşme ve kentleşme sonrasında geniş aileden çekirdek aileye dönüşüm gibi aile yapısında yaşanan değişimlerle birlikte geleneksel kültür ve değerlerde yaşanan değişimler (yaşlının aile içindeki eski rolünün kaybı) ve tıpta yaşanan gelişmelerle paralellik gösteren ortalama insan ömrünün uzamasıyla yaşlı nüfusun artması neticesinde yaşlı bireylerin yaşadığı sosyal sorunların çözümünü sağlamaya yönelik Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından ilk huzurevi 1966'da Konya'da açılmış olup, sonrasında da ikincisi huzurevi ise Eskişehir'de açılmıştır. Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteninden (Ağustos 2021) alınan verilere göre, Türkiye genelinde kamu, özel ve diğer kamu kuruluşlarına bağlı huzur evi sayısı sadece 451'dir.

Şekil.1. Kamu, özel ve diğer kamu kuruluşlarına ait huzurevlerinin sayısının dağılımı

TRB1 Bölgesi incelendiğinde ise; Bingöl’de sadece 1 adet Özel Engelli Merkezi bulunmakta, bunun dışında devlete ait ya da özel sektörde yer alan engelli merkezi ve huzur evi bulunmamaktadır.

TRB1 Bölgesi İlleri	Huzur Evi (Bakanlık ya da diğer kamu kuruluşlarına ait)	Huzur Evi (Özel)	Engelli Merkezi (Bakanlık ya da diğer kamu kuruluşlarına ait)	Engelli Merkezi (Özel)
Bingöl	0	0	0	1
Elazığ	0	2	0	2
Malatya	1	0	1	9
Tunceli	0	1	0	1

Tablo.3. TRB1 Bölge İllerinde bulunan huzurevi ve engelli merkezi sayıları ve bağlı oldukları kurumlar.

Bunların yanı sıra diğer bir hedef kitlemiz olan kadınlara yönelik sosyal ve ekonomik hayata katılım sağlayabilmeleri için hizmet veren bir merkez bulunmamaktadır. Bu bağlamda ilimizdeki sosyal aktivitelerin darlığı, huzurevinin bulunmaması, dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımlarını destekleyecek herhangi bir alanın olmaması, kadın istihdamını güçlendirecek mesleki kursların yeterli düzeyde olmaması gibi sorunlar gözönünde bulundurularak hazırlanan proje; yaşlı, engelli, kadın, çocuk vb. dezavantajlı grupların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde planlanmıştır.

İllere Göre Belediye Hizmetlerinden Hasta ve Yoksullara Yardım, Yeşil Alanların Miktarı ve Engellilere Yönelik Düzenleme Hizmetlerinden Memnuniyet, 2013

	İl - Province	Türkiye	Bingöl
Yeşil alanların miktarı Green belt	Memnun (Satisfied)	57,1	38,3
	Orta (Neither satisfied, nor unsatisfied)	9,2	9,9
	Memnun değil (Not satisfied)	28,3	35,0
	Fikri yok (No idea)	3,2	5,4
	Hizmeti yok (Service does not exist)	2,2	11,5
Engellilere yönelik düzenlemeler Arrangements for disabled persons	Memnun (Satisfied)	48,9	25,3
	Orta (Neither satisfied, nor unsatisfied)	7,9	6,8
	Memnun değil (Not satisfied)	18,5	23,8
	Fikri yok (No idea)	19,1	24,2
	Hizmeti yok (Service does not exist)	5,6	20,0
Hasta ve yoksullara yardım Assistance the sick and the poor	Memnun (Satisfied)	53,3	37,5
	Orta (Neither satisfied, nor unsatisfied)	7,8	6,9
	Memnun değil (Not satisfied)	15,6	23,7
	Fikri yok (No idea)	20,9	25,3
	Hizmeti yok (Service does not exist)	2,4	6,7

Tablo.4. Belediye Hizmetleri Memnuniyet Anketi (Kaynak: TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması, 2013)

i. Projenin Hedef Kitleleri

Bingöl İlinde yaşayan 65 yaş üstü vatandaşlar (18.000),

Bingöl ilinde yaşayan fiziksel engeli bulunan bireyler (24.600),

Devletin güvencesi ve bakımı altında bulunan çocuklar (132),

Dezavantajlı Kadınlar

BİNGÖL İLİ ENGELLİ BİREY VERİLERİ					
İlçe	Kadın Nüfus	Erkek Nüfus	18 Yaş Üstü Engelli Sayısı	18 Yaş Altı Engelli Sayısı	Merkeze Uzaklığı
Merkez	83.013	82.854	3.400	314	-
Karkıova	14.423	14.890	976	141	72 km
Genç	16.422	17.480	923	60	21 km
Solhan	17.064	17.262	-	-	57 km
Kiğı	2.039	2.824	108	7	74 km
Adaklı	4.012	4.497	234	17	67 km
Yayladere	821	1.339	19	-	97 km
Yedisu	1.304	1.524	-	-	133 km
Toplam	139.098	142.670	5.660	539	
NOT	Bu veriler 2021 yılına ait olup, resmi rakamlara göre Bingöl'de 24.600 engelli birey yaşamaktadır. Bu tabloda verilen engelli sayıları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfından maddi destek alan %40 ve üzeri engellilik durumu olan bireylere aittir.				

Tablo.5. Bölge İli Kadın/Erkek Nüfusu ve 18 Altı/Üstü Engelli Birey Sayısı

c. Projenin Tanımı ve Kapsamı

İlimizde bulunan yaşlılar, engelli bireyler, kadınlar ile kuruluşlarımız bünyesinde bulunan çocuklarımızın sosyal hayata katılımlarını, rehabilitasyon süreçlerini güçlendirilmelerini sağlamak öncelikli hedefler arasında ilk sırada yer almaktadır. 11. Kalkınma Planında "sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme, istikrarlı bir ekonomi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi yoluyla mümkündür" ibaresi yer almaktadır. Plan dönemi kalkınma perspektifi özel hizmet gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi dezavantajlı tüm kesimleri kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Bu kapsamda ilimizde kalkınma planında hedeflenen unsurların yerine getirilebilmesi amacıyla projelerin hayata geçirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Müdürlüğümüz tarafından dezavantajlı bireylere yönelik çeşitli hizmet modelleri sunulmaktadır. Sunulan hizmet portföyünün genişletilmesi ve hizmet çeşitliliğinin artırılması amacıyla tarafımızca projeler yürütülmektedir. İlimizde sosyal aktivitelerin darlığı, huzurevinin bulunmaması, dezavantajlı grupların sosyal hayata katılımlarını destekleyecek her hangi bir alanın olmaması, kadın istihdamını güçlendirecek mesleki kursların yeterli düzeyde olmaması Müdürlüğümüzü bu konuda proje hazırlanması ile ilgili harekete geçirmiştir.

Bu projenin amacı yukarıda bahsi geçen sorunların çözümü için Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilmesi planlanan Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü kampüsünün potansiyelinin araştırılmasına yönelik fizibilite çalışmasının teknik esaslarının belirlenmesidir. Bu fizibilite çalışması ile ilimizde gerekli görülen bu yatırımın uygulanabilirliği irdelenecektir. Bu çalışmanın nihai amacı ilimizdeki

dezavantajlı kesimlerin sosyal olarak güçlendirilmesine, istihdam edilebilirliklerine ve teknik kapasitelerinin arttırılmasına katkı sağlamaktır.

İlimizdeki dezavantajlı grupların güçlendirilmesi, sosyal hayata katılımı ve istihdam edilebilirliği arttırmak amacıyla hayata geçirilmesi planlanan Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü projemizin ana hedeflerini oluşturmaktadır. Proje konusu kampüsün içerisinde aşağıdaki bileşenler yer alacaktır.

- 1. Teknoloji – Proje Sınıfı:** Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü içerisinde yer alacak olan teknoloji-proje sınıflarında koruma altında bulunan 132 çocuğumuza gerekli eğitim desteği sağlanarak çocuklarımızın teknik kapasitelerinin arttırılması, teknolojiyi doğru ve faydalı kullanımının öğretilmesi, projelerle yaratıcılık ve işbirlikçi çalışma becerilerinin arttırılması sağlanacaktır.
- 2. Hidroterapi Havuzu:** İlimizde bulunan fiziksel engelli vatandaşlarımızın hidroterapi havuzlarında gerekli terapileri almaları sağlanarak hareket kabiliyetlerinin arttırılması, sosyal hayat içerisinde kendilerine yer açabilmeleri ve psikolojik iyi oluşlarının arttırılması hedeflenmektedir.
- 3. Huzur Evi:** İlimizde bakıma muhtaç yaşlılarımızın yatılı bakımının yapılacağı 50 yataklı bir huzur evi yapılması amaçlanmaktadır.
- 4. Hipoterapi Alanı:** Hipoterapi, atın çok boyutlu hareketini kullanarak uygulanan tedavi yöntemi anlamına gelmektedir. Geçmişe bakıldığında, atın tedavideki yararları MÖ. 460 yıllarında fark edilmiş ve uygulanmaya başlanmıştır. 1950'li yıllardan buyana yoğun olarak kullanılan, günümüzde yurtdışında da özel Hipoterapi merkezlerinde Fizyoterapistler eşliğinde uygulanan Hipoterapi ülkemizde de oldukça ilgi çekici bir tedavi yöntemidir. Hipoterapi, fizik tedavi uygulanan hastalara destek amacının yanı sıra zihinsel ve bedensel engelli bireylerin algı ve fiziksel fonksiyonlarının geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Ancak bu yöntem ilaç tedavisi, cerrahi ve rehabilitasyon gibi asıl tedavi yöntemlerinin alternatifi olarak değil, destek bir uygulama olarak önerilmektedir. Proje kapsamında özellikle fiziksel engeli bulunan vatandaşlarımıza uygulanacak olan Hipoterapi bölgede ilk uygulama alanı olacaktır.
- 5. Engelsiz Konferans Salonu:** Çok amaçlı, 100 kişi kapasiteli, engelli dostu konferans salonu ile sinema, konser, tiyatro, konferans ve seminer hizmetleri sunularak hedef grupların aktif yaşam becerilerinin arttırılması hedeflenmektedir.
- 6. Toprak İşleme Alanı:** Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü içerisinde yer alacak olan ekim alanı ile çocuklarımızın sebze ekimi gerçekleştirilerek toprak ile buluşmaları sağlanarak geleceğimiz olan çocukların toprak ve tarım ile bağının kurulması sağlanacaktır.
- 7. Hobi Odası:** Merkezimizde yapılacak hobi odaları ile tüm hedef gruplarımızın eğlenceli vakit geçirebilecekleri bir yaşam odası yapışması hedeflenmektedir.
- 8. Mesleki Kurs Sınıfları:** Yapılacak kampüs içerisinde kurulacak olan meslek kazandırma sınıfları ile her yıl ilimizde bulunan 100 kadına yönelik mesleki kurslar gerçekleştirilerek kadının ekonomik hayat içerisindeki yerinin sağlanması, ekonomik olarak güçlenmesi ve kadınların istihdama katılımlarının arttırılması hedeflenmektedir.

Fizibilite desteği kapsamında söz konusu projenin sağlıklı bir şekilde planlanarak maliyet çalışmasının yapılması, avan projelerin ve fizibilite raporunun oluşturulması ve bunun sonucunda kaynak bulunarak projenin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Bu proje ile Bingöl'e aşağıdaki katkıların sağlanması beklenmektedir.

- Bingöl Engelsiz Yaşam Köyünün oluşturulmasına yönelik fizibilite raporu hazırlandı.
- Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü için uygun alan seçimi yapılarak, merkezin inşaatı ve çevre düzenlemesi gerçekleştirildi.
- Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde fiziksel engelli bireylerin kullanımı için hidroterapi havuzları inşa edildi.
- Merkezin çalışma alanları, hedef gruplara yönelik faaliyetler, hedef kitleye ulaşım vb. konularda Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ve Engelsiz Yaşam Köyü üst yönetimi gerekli toplantıları düzenleyerek çalışma sistemini belirledi.
- Halk Eğitim Merkezi desteği ile Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde kadınlara yönelik verilecek olan mesleki eğitim kursları müfredatları oluşturuldu.
- Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde çocuklara yönelik Teknoloji Proje Sınıfları oluşturuldu.
- Bingöl İlinde bulunan bakıma muhtaç yaşlılar için 50 yatak kapasiteli huzur evi inşa edildi.
- Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü içerisinde Bingöl İl Tarım ve Orman Müdürlüğü desteği ile Toprak İşleme Alanları oluşturuldu.
- Bingöl İlinde bulunan 65 yaş üstü vatandaşlarımızın etkin bir şekilde zaman geçirebilecekleri ve ruhsal, psikolojik iyi oluşları üzerinde olumlu etkilerin oluşması sağlandı.
- Bingöl İlinde bulunan fiziksel engeli olan bireylerin hidroterapi havuzlarında gerçekleştirecekleri seanslar ile hareket kabiliyetleri artırılarak hayat kalitelerinin artması sağlandı.
- İlimizde bulunan kadınlara yönelik mesleki kurslar ile istihdam edilebilirlik ve ekonomik güçlendirilmelerinin artması sağlandı.
- Devlet güvencesi ve bakımı altında bulunan 132 çocuğumuzun zeka oyunları ile zihin şemalarının çeşitlenmesi ve zenginleşmesi ile teknoloji ve proje sınıfı etkinlikleri aracılığıyla teknik becerilerinin artırılması sağlandı.

d. Fizibilite Etüdü Analiz Sonuçları

Bingöl, engelli ve yaşlı nüfusu, kadınların sosyal ve ekonomik hayata katılımı için yeterli fiziki alana sahip olmaması bakımından TRB1 Bölgesinde bulunan en dezavantajlı ildir. Engelsiz Yaşam Köyü Projesi ile il özelindeki dezavantajlı grupların birçok sorununun çözümüne yönelik olarak tasarlanan proje ile sadece Bingöl ili için değil TRB1 Bölgesinde bulunan diğer illerin de ihtiyaçlarına destek olmak için hazırlanmıştır. Bu kapsamda bölgenin genelinde engelli ve yaşlı bakım evlerinin yetersiz olması, kalkınma planları, bölgesel kalkınma raporlarında yeni merkezlerin açılması ve bu konuda hazırlanan projelerin destekleneceğinin belirtilmesi yapılan ihtiyaç analizinin doğruluğunun bir göstergesidir. Proje kapsamında inşa edilecek olan Engelsiz Yaşam Köyü binası; bodrum kat, zemin kat ve 4 normal kat olmak üzere toplam 1.950,00m² alandan oluşacak şekilde projelendirilmiştir (Ekler bölümünde detayı verilmiştir). Yapılacak yapının türü IV A Grubu olarak belirlenmiştir. Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsünün kat bazında yerleşimi şu şekilde olacaktır:

- **Bodrum Kat:** Fizyoterapi salonu, Hidroterapi havuzu, soyunma odası, duş, teknik oda, uygulama evi, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **Zemin Kat:** İdari birimler, meslek kursu derslikleri, resim atölyesi dersliği, müzik atölyesi dersliği, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **1.Kat:** Personel odası, yemekhane, mutfak, oturma alanı, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **2. Kat:** Engelli ve Yaşlı yatak odası (5 adet), bakım odası, her odada olacak şekilde banyo, personel odası, mutfak, danışma, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **3.Kat:** Engelli ve Yaşlı yatak odası (5 adet), bakım odası, her odada olacak şekilde banyo, personel odası, mutfak, danışma, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **4. Kat:** Sosyal Alan, Teras, Konferans salonu, sinema odası, teknoloji ve proje sınıfı, bay/bayan engelli ve normal lavabo,

Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü projesi toplam sabit yatırım tutarı 6.268.500,00TL'dir.

Yatırımın geri dönüş süresi: 14,49 yıl

Fayda Maliyet / Oranı: 0,28

e. Projenin Etkileri

Kısa Vadeli Etkileri

- Bingöl Merkezde proje alanının çevre düzenleme çalışmaları yapıldı,
- Engelsiz Yaşam Köyü binası inşa edildi,
- 50 yatak kapasiteli huzur evi yapıldı,
- Engelli bireyler için hidroterapi havuzu yapıldı,
- Engelli bireyler için hipoterapi alanı yapıldı,
- Hipoterapi ve hidroterapi yöntemleri ile hedef kitlenin daha profesyonel hizmet almaları sağlandı,
- Sevgi evinde kalan 132 çocuk için teknoloji ve proje sınıfı oluşturuldu,
- Kadınların sosyal hayata ve istihdama katılmasına yönelik mesleki kurslar verildi.

Orta ve Uzun Vadeli Etkileri

- Engelsiz Yaşam Köyü kampüsünü sadece Bingöl halkı değil çevre illerden gelen engelli ve bakıma muhtaç bireylerde kullanmaya başladı,
- Merkez diğer iller için pilot bir çalışma oldu ve bölgenin diğer illerinde de benzer merkezler kurulmasına yönelik girişimler oluştu,
- Eğitim alan kadınların ekonomik hayata katılımı ile hane halkı geliri ve istihdama kazandırılan kişi sayısı arttı,

1. PROJENİN TANIMI VE KAPSAMI

1.1. Projenin Politika Dokümanlarına Uygunluğu

11. Kalkınma Planı (2019-2023) Hedef ve Politikaları arasında “(536) Sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme; istikrarlı bir ekonomiyi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi yoluyla mümkündür. Plan dönemi kalkınma perspektifi özel politika gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır.” Bu kapsamda Engelsiz Yaşam Köyü Projesi 11. Kalkınma Planı Hedef ve Politikaları ile birebir örtüşmekte ve uygulandığı takdirde bölge özelinde hedeflerin gerçekleşmesi ve katma değer yaratması bakımından önemli bir çıktı olacaktır.

Fırat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan TRB1 Bölge Planı (2014-2023) 1.2.8. Kadın, engelli ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve ulaşım altyapısının iyileştirilmesi başlığı altında; “Bölgede yaşayan engelli bireylerin oranı Türkiye’de yaşayan engelli ortalamasının üzerindedir. Kentsel alanlarda engellilerin rahat dolaşımını sağlayacak biçimde, mekânların ulaşılabilir ve kullanışlı olarak düzenlenmesi bu kişilerin yaşam kalitesi ile doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle toplumsal ve fiziksel çevrenin düzenlenmesi, planlama ve tasarım aşamasından itibaren, tüm engelli bireyler dâhil, bütün insanların kullanım ve erişilebilirlik gereksinimlerini karşılayacak biçimde, ulaşılabilir ve kullanışlı olarak düzenlenmelidir. Engelli bireylerin, sosyal, kültürel ve ekonomik yaşama entegrasyonunun sağlanması amacıyla, yetkili kurumların yenilikçi yaklaşımlar içeren çalışmalarında bulunması gerekmektedir.

Engelli bireylerin eğitim öğretimlerini rahat bir şekilde devam ettirebilmeleri amacıyla özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin sayılarının artırılması ve nitelik bakımından daha donanımlı hale getirilmesi gerekmektedir. Ayrıca hasta ve yaşlı bakım evleri ile huzur evi ve gündüz bakım evlerinin oluşturulmasında önem arz etmektedir.

Rapora göre Orta Doğu Anadolu (TRB) Bölgesinde yaşayan her 10 kadından 5’inin yaşamının herhangi bir döneminde şiddete maruz kaldığı saptanmış, kadın dostu kentler projesi ve saha araştırmalarında mevcut sığınma evlerinin yetersizliği gözlenmiştir. Bu nedenle bölgenin tüm il merkezlerinde sığınma evlerinin sayılarının artırılması gerekmektedir.” İfadelerine yer verilmiştir. Bölgesel Kalkınma Planında hedeflenen sorunların çözüm önerilerine ilişkin olarak hazırlanan Engelsiz Yaşam Köyü Projesi, söz konusu tüm dezavantajlı grupları kapsayacak şekilde tasarlanmıştır.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Engelli ve Yaşlı İstatistik Bültenindeki (Ağustos 2021) verilere göre; “Birleşmiş Milletler, nüfus konusunda ülkelerarası karşılaştırılabilir istatistikler elde edilmesi amacıyla sonu 0 ile biten yıllara yakın yıllarda ülkelerin “nüfus ve konut sayımı” yapmalarını tavsiye etmektedir. Bu kapsamda ülkemizde Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından, Avrupa Birliği üye ülkeleri ile eş zamanlı olarak idari kayıtlara dayalı oldukça geniş kapsamlı bir örneklem araştırması şeklinde planlanan Nüfus ve Konut Araştırması 2011 yılında yapılmıştır.

Ulaşmayı hedeflediği verilerden biri de Türkiye genelinde engelli bireylerin il bazında dağılımını tahmin eden son araştırma "2011 Nüfus ve Konut Araştırması" dır. Araştırma; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt sistemi (ADNKS)’den elde edilemeyen verilere il düzeyinde ulaşabilmek amacıyla 3 Ekim-31 Aralık 2011 tarihleri arasında, örnekleme yöntemiyle seçilmiş sayım bölgelerindeki yaklaşık 2,2 milyon haneyle ve tam sayım yöntemiyle kurumsal yerlerde bulunan tüm kişilerle yapılmıştır. 2011 yılında TÜİK tarafından yapılan Nüfus

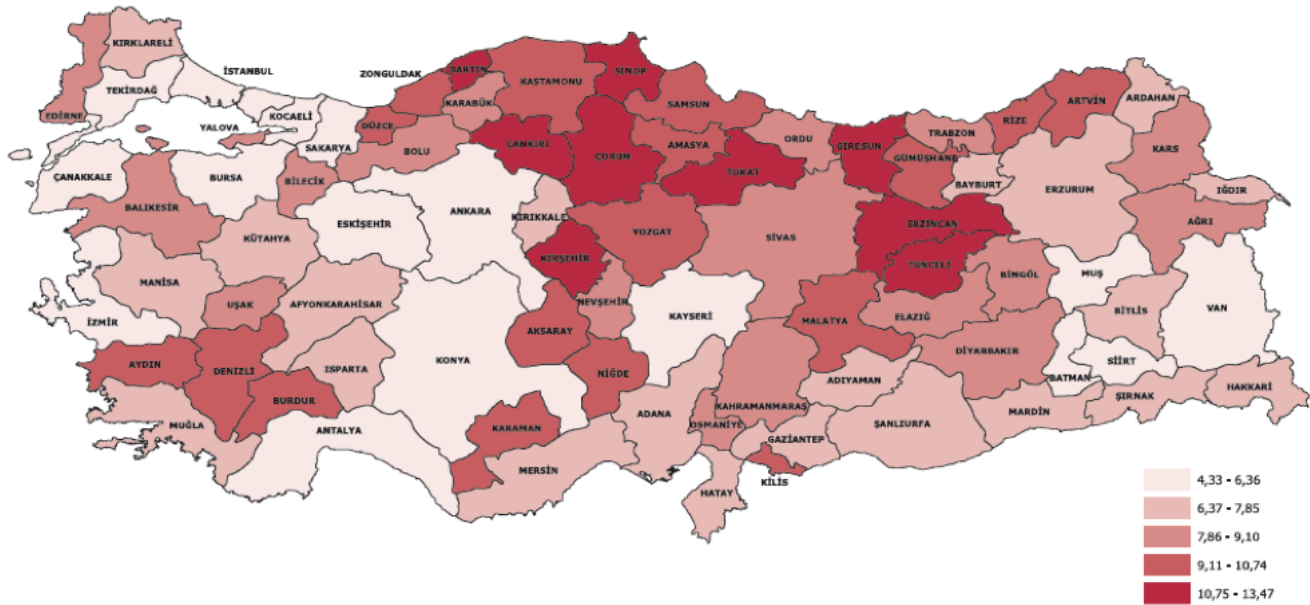
ve Konut Araştırmasıyla, Türkiye genelinde hanehalklarının yaklaşık %13'ünden bilgi derlenmiştir. Yaklaşık 9 milyon birey ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Çalışma 2013 yılının Temmuz ayında yayımlanmıştır.

Dünyada farklılaşan engellilik tanımı ve sınıflandırma sistemlerine bağlı olarak Türkiye'de de engellilerin çeşitliliğine ilişkin veri toplama kriterleri değişim göstermektedir. Engellilik durumuna ilişkin sorular, Birleşmiş Milletler bünyesinde bu alanda çalışan ve sayısal veriler ile araştırmalar için engellilik soru seti geliştiren "Washington Grup" önerileri temel alınarak Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmıştır. Oluşturulan bu soru seti aynı zamanda Dünya Sağlık Örgütü tarafından geliştirilen İşlevsellik, Engellilik ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırılması (ICF) ile de uyum içerisinde geliştirilmiştir.

Engelliliğin tanımı ve sınıflandırmasındaki yeni yaklaşımla beraber Nüfus ve Konut Araştırmasında engellilik; tıbbi nedenlerden (organ kaybı, işlev bozuklukları) ziyade fonksiyonlardaki sınırlılıklara odaklanmaktadır. Araştırmaya göre engellilik tanımı; görme, duyma, konuşma, yaşlılarına göre öğrenme/basit dört işlem yapma, hatırlama/dikkatini toplama alanlarıyla hareket güçlüğü (yürüme, taşıma, tutma ve merdiven inip çıkma) alanlarında yapılmıştır. Bu kapsamda belirtilen alanlardan en az birinde çok zorlandığını veya hiç yapamadığını belirten kişiler en az bir engeli olan nüfus kapsamına alınmıştır." Elde edilen sonuçlarına göre; En az bir engeli olan nüfusun oranı (3 ve daha yukarı yaş) (%) aşağıdaki şekilde gibidir.

3.1 En az bir engeli olanların oranı (3 ve daha yukarı yaştaki nüfus) (%)

Proportion of persons with at least one disability (Population 3 years of age and over) (%)

Şekil.2. En az bir engeli olan nüfusun oranı (3 ve daha yukarı yaş) (%)

Haritada da görüldüğü üzere Bingöl engelli nüfusu Türkiye geneli engelli nüfusunun üzerindedir. Yine aynı rapora göre; "Bakanlığımıza bağlı huzurevi sayısı, kapasitesi ve bakılan yaşlı sayısının 2002 yılından beri artış gösterdiği görülmektedir. Bakanlığımıza bağlı huzurevi sayısı 2002 yılında 63 iken bu sayı 2021 yılı Ağustos ayı itibariyle 162'ye ulaşmıştır. Bakanlığımıza bağlı huzurevlerinde bakılan yaşlı sayısı 2002 yılında 4.952 iken bu sayı 2021 yılı Ağustos itibariyle 13.970 olmuştur. Bakanlığımıza bağlı huzurevi sayısı ve kapasitesi 2002 yılına göre yaklaşık 2,4 kat, bakılan yaşlı sayısı ise yaklaşık 2,8 kat artmıştır."

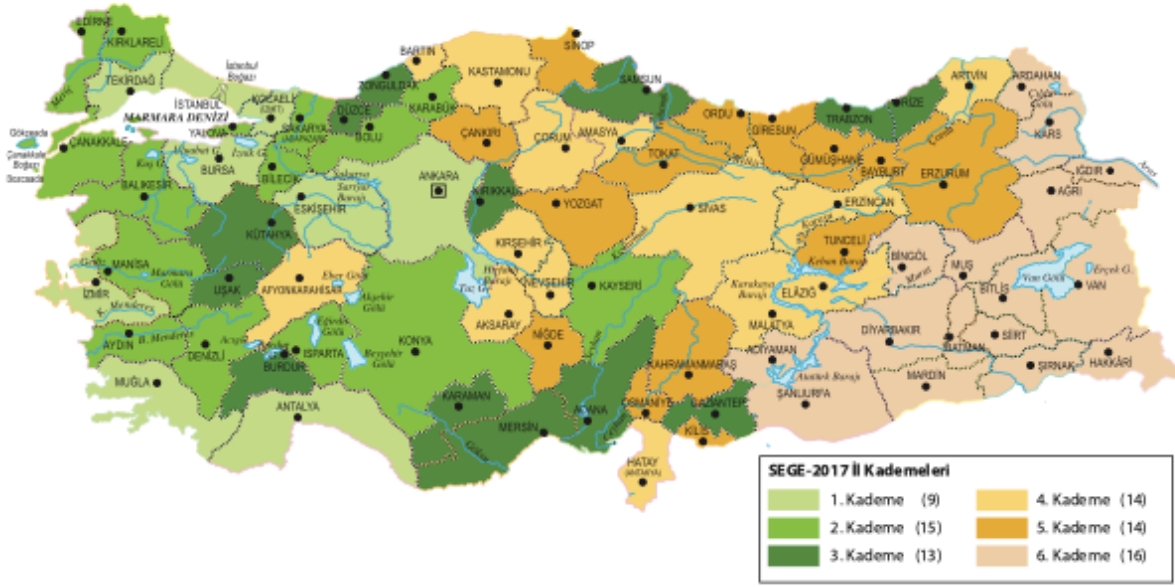
Yıllar	Huzurevi Sayısı	Kapasite	Bakılan Yaşlı Sayısı
2021 (Ağustos)	162	16.488	13.970
2020	158	15.975	13.970
2019	153	15.385	13.888
2018	146	14.967	13.883
2017	144	14.793	13.692
2016	141	14.412	13.248
2015	132	13.488	12.299
2014	124	12.647	11.688
2013	115	12.241	11.293
2012	106	11.706	10.951
2011	102	9.783	10.590
2010	97	9.260	7.979
2009	81	8.126	7.220
2008	79	8.002	6.773
2007	70	7.552	6.477
2006	69	7.605	6.082
2005	66	7.173	5.603
2004	62	6.760	5.389
2003	63	6.580	5.188
2002	63	6.477	4.952

Tablo.6. Bakanlığımıza bağlı huzurevi sayısı, kapasitesi ve huzureverlerinde kalan yaşlıların sayısının yıllara göre dağılımı (Kaynak: Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü)

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere, yıllar geçtikçe sanayileşme ve kentleşme sonrasında geniş aileden çekirdek aileye dönüşüm gibi aile yapısında yaşanan değişimlerle birlikte geleneksel kültür ve değerlerde yaşanan değişimler (yaşlının aile içindeki eski rolünün kaybı) ve tıpta yaşanan gelişmelerle paralellik gösteren ortalama insan ömrünün uzamasıyla yaşlı nüfusun artması neticesinde yaşlı bireylerin yaşadığı sosyal sorunların çözümünü sağlamaya yönelik olarak da huzurevi ve rehabilitasyon merkezine ihtiyaç vardır. Tüm bu bilgiler ışığında Engelsiz Yaşam Köyü Projesi hedef kitleye ulaştırılacak hizmet ile ulusal ve yerel bazda planlanmış hedeflere cevap verecek şekilde tasarlanmıştır.

1.2. Kurumsal Yapılar ve Yasal Mevzuat

Bingöl TRB1 illeri arasında 6. Bölgede yer alan tek il olması itibariyle bölgesel teşvik sisteminde yatırımcılar için önemli avantajlara sahiptir. Aşağıda bölgesel teşvik sisteminde sağlanan destekler tablosunda da görüldüğü üzere, diğer 5 bölgede yer alamayan sadece 6. Bölgede yer alan illere sağlanan 10 yıl boyunca Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği ve Gelir Vergisi Stopajı Desteği yatırımların bu bölgede yer alan az gelişmiş illere kaymasında önem arz etmektedir.

Şekil.3. İl SEGE – 2017 Gelişmişlik Kademeleri Haritası

Aşağıdaki tabloda yatırım teşvik sistemi kapsamında gelişmişlik düzeylerine göre bölgelere sağlanan destekler ve oranları verilmiştir. Bölgesel teşvik sisteminde TRB1 bölgesi illeri arasında sadece Bingöl'ün içinde bulunduğu 6. bölge illerine sunulan destek çeşidi ve oranlarının diğer illere göre daha yüksek olduğu ve bunun da Bingöl'e yatırım çekme konusunda önemli fırsatlar sağladığı söylenebilir. Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü'nün hayata geçmesinde ve faaliyet gösterdiği dönemde bu merkezin gelişmesine doğrudan ve/veya dolaylı katkı sunacak kurumsal yapılar şu şekildedir.

Bölgesel Teşvik Uygulaması Destekleri			BÖLGELER					
			I	II	III	IV	V	VI
KDV İstisnası			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı* (%)	OSB ve EB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB ve EB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		OSB ve EB Dışı	2 Yıl	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl
		OSB ve EB İçi	3 Yıl	5 Yıl	6 Yıl	7 Yıl	10 Yıl	12 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			✓	✓	✓	✓	✓	✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği	İç Kredi				3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan
	Döviz / Döviz		-	-	1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan
	Endeksli Kredi							
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			-	-	-	-	-	10 Yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			-	-	-	-	-	10 Yıl

Tablo.7. Bölgesel Teşvik Uygulaması Destekleri (Kaynak: Yatırım Teşvik Uygulamaları Sunumu, 2020)

Pek Alt Sınırdan

Teşviksiz			Teşvik			Teşvik Sonrası
Brüt Ücret	Oran	Prim	Brüt Ücret	Oran	Prim	Prim
3.577,50	37,50%	1.341,56	3.577,50	(%5+%29,5)	1.234,24	107,33

Pek Üst Sınırdan

Teşviksiz			Teşvik			Teşvik Sonrası
Brüt Ücret	Oran	Prim	Brüt Ücret	Oran	Prim	Prim
26.831,41	37,50%	10.061,78	26.831,41	((%5*PEK)+(%29,5*3577,50))	2.396,93	7.664,85

Tablo.8. SGK 6. Bölge Teşvik Hesaplama Tablosu

SGK 6. Bölge Teşvik Hesaplama Tablosu'nda da görüleceği üzere PEK alt sınırı olan (brüt asgari ücretin) 3.577,50TL'nin %37,5 olan prim oranı Bingöl ilinin de dahil olduğu 6. bölgeye tanınmış olan teşvikler neticesinde %34,5 oranında prim indirimine tabi tutulmuştur.

1.2.1. Fırat Kalkınma Ajansı

Fırat Kalkınma Ajansı, kamu ve özel sektör projelerine / yatırımlarına proje teklif çağrısı yöntemiyle destek verebilmektedir. Proje teklif çağrısı, belirli bir destek programı kapsamında, özellikleri net bir şekilde açıklanmış olan potansiyel başvuru sahiplerinin, daha önce belirlenen konu ve şartlara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesidir. Proje teklif çağrısının detayları proje teklif çağrısı açıklandığında başvuru ilanında ve başvuru rehberinde yer almaktadır.

Fırat Kalkınma Ajansı tarafından her bir proje için ödenebilecek azami ve asgari mali destek miktarları, destek programının rehberinde de yayınlandığı üzere her bir destek programı için farklılık gösterebilmektedir. Bu limitler programın genel amaç ve hedefleri, potansiyel başvuru sahiplerinin niteliği, uygun görülen proje konuları ve maliyetler, program bütçesi, program konusu ile ilgili mevzuatta yer alan sınırlar gibi farklı unsurlar değerlendirilerek belirlenmektedir. Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü olarak Fırat Kalkınma Ajansına sunulan projelerimiz başarıyla hayata geçirmiş olmamız, görev alanımıza giren ve bölgenin sosyo-ekonomik kalkınması için önem arz eden konularda proje üretebilme kapasitemiz ile FKA önemli bir paydaşımızdır. Engelsiz Yaşam Köyünün uygulama sürecinde merkezin ve hedef kitlenin gelişimine yönelik olarak FKA tarafından açılacak uygun programlara proje başvurusu yapılması öngörülmektedir.

1.2.2. Doğu Anadolu Projesi Bölgesel Kalkınma İdaresi

Doğu Anadolu Projesi (DAP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı hinterlandında 15 (Ağrı, Ardahan, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli, Van, Sivas) il bulunmaktadır. DAP İdaresi merkez teşkilatı olup, İdare yeri Erzurum'dur. Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DAP BKİ) her yıl bölgede ihtiyaç duyulan alanlarda proje teklifi alınması ve bu projeler arasından desteklenecek projelerin belirlenmesi amacıyla Proje Teklif Çağrısına çıkmaktadır. Engelsiz Yaşam Köyü Projemizin tasarım aşamasında DAP BKİ yetkilileri ile istişare toplantıları gerçekleştirilmiş olup, projemizin uygulama aşamasında hibe desteği alınabilmesi için çalışmalarımız sürmektedir.

Şekil.4. Türkiye Bölgesel Kalkınma Projeleri Haritası (Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)

1.2.3. Bingöl Belediyesi

Türkiye’de belediyelerin görevleri bir yandan 1580 sayılı yasada bir liste halinde sıralanmış, bir yandan da genel yetki ilkesi içinde düzenlenmiştir. Başka bir deyişle belediyelerin görevleri yalnızca bu listede sayılanlarla sınırlı sayılmamış; belde halkının ortak gereksinimlerini karşılamak üzere etkinlik ve hizmetlerde bulunmak (Günday, 1999, 326-329; Eryılmaz, 2000, 137) şeklinde genelleştirilmiştir. Buna göre, ülkemizde belediyelerin görevlerini ”bayındırlık, koruyucu, sosyal, düzenleyici ve ulaştırma” şeklinde sınıflandırarak incelemek olanaklıdır. Bu sınıflandırmaya göre halk banyoları, kaplıcalar, kütüphane, sağlık tesisleri, spor tesisleri, halk plajları, yarış yerleri, belediye tiyatrosu, sineması, oteli ve gazinosu, hayvanat bahçesi yapmak ve işletmek, sosyal görevler arasında değerlendirilmektedir.

Ayrıca belediyeler, çocuk, yaşlı, kimsesiz ve yoksulların bakımı ve korunması için de gerekli kuruluşları açmakla görevli sayılmaktadır (Eryılmaz, 2000, 137-138). Görüldüğü gibi oldukça geniş tutulan belediyelerin görevleri arasında “sosyal” nitelikte olanların belirgin bir ağırlığı vardır. Bu görevlerin kapsamı çoğu belediyenin karşılama gücünü aşan boyutlara sahiptir. Belediyelerin zamanla bu görevleri yerine getirmek konusunda ciddi yetersizlikler gösterdikleri paylaşılan yaygın bir kanıdır. Tüm bunlara bakıldığında Engelsiz Yaşam Köyü çalışmamız Belediyenin asli görevleri arasında bulunan sosyal tesis ihtiyacını da gidermiş olacaktır. Dezavantajlı vatandaşlarımıza yönelik yapılacak hizmetlerle Bingöl Belediyesi de çalışmamızın öncelikli yararlanıcıları arasındadır. Bu kapsamda projemizin uygulama aşamasında Bingöl Belediyesi de önemli paydaşlarımız arasında yer alacaktır.

1.2.4. Bingöl Üniversitesi

2007 yılında kurulan Bingöl Üniversitesi, ulusal düzeyde öne çıkmak için gerek akademik personel gerekse fiziki altyapısını güçlendirmeye devam etmektedir. Üniversite sahip olduğu bu potansiyeli ile ülkemizin ihtiyacı olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesine ve Bingöl’ün gelişimine katkıda bulunmaktadır. 8 adet Fakülte, 2 adet Yüksekokul, 5 adet Meslek Yüksekokulu ve 5 adet Enstitü ile eğitim-öğretim faaliyetlerini

sürdüren Bingöl Üniversitesi öğrenci kulüpleri, akademik personeli ve öğrencileriyle hayata geçirilecek Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü Projemizde önemli bir paydaş niteliğindedir.

Üniversite bünyesinde Yaşlı Bakımı, Sosyal Hizmetler, Fizik Tedavi bölümleri mevcuttur. Engelsiz Yaşam Köyü ile birlikte üniversitede teorik bilgiler edinen öğrencilerin uygulama sahası bulma şansları ortaya çıkmış olacaktır. Üniversite öğrenimi sırasında bu merkezimizde staj imkanı bulacak öğrencilerimiz teorik ve pratik bilgileri bir arada alarak daha etkin öğrenme fırsatı bulacaklardır. Proje uygulama sürecinde Bingöl Üniversitesi ile protokol imzalanması hedeflenmektedir.

Resim.1. Bingöl Üniversitesi

1.2.5. Bingöl İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Temel eğitimin verilmesi konusunda il düzeyinde en yetkin kurum olan Bingöl İl MEM proje geliştirme kapasitesi yüksek olan kurumlarımız arasında yer almaktadır. Bizim de hedef kitlemiz arasında yer alan dezavantajlı çocuklar için geliştirdikleri eğitim, bilim-teknoloji ve sosyal projeler ile projemizin uygulama sürecinde önemli paydaşlarımızdan biri olacaktır. Engelsiz Yaşam Köyü kampüsünde yer alan teknoloji proje sınıflarında uygulanacak eğitimlerde Bingöl İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün teknoloji alanındaki benzer proje deneyimlerinden faydalanılması ve kadınlara yönelik olarak verilecek mesleki eğitim kurslarında Halk Eğitim Merkezi mesleki öğrenme modülleri ve öğretmenlerinden destek alınması öngörülmektedir.

1.2.6. KOSGEB Bingöl Müdürlüğü

Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta düzeydeki işletmelerin payını ve kapasitelerini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide bütünleşmeyi ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ilgili kuruluşudur. KOSGEB Bingöl Müdürlüğü, Engelsiz Yaşam Köyünde mesleki eğitim alacak olan kadınların girişimcilik alanında

yapacakları çalışmaların ve projelerin değerlendirmesini yaparak uygun olanlarına Girişimcilik Geliştirme Destek Programı kapsamında mali destek sağlayabilecek kurumdur. Ekonomik hayata katılımın desteklenmesi ve kadın istihdamı için KOSGEB Bingöl Müdürlüğü ile iletişim halinde olunacaktır.

1.2.7. İŞKUR Bingöl Müdürlüğü

4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile istihdamın korunması, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve işsizliğin önlenmesi çalışmalarına yardımcı olmak ve işsizlik sigortası hizmetlerini yürütmek üzere kurulan İŞKUR, klasik iş ve işçi bulma hizmetlerinin yanı sıra, aktif ve pasif işgücü politikalarını uygulayabilecek bir yapıya kavuşturulmuştur. İllerde, bölgesel kalkınmada yerel inisiyatifi geliştirmek ve yerel istihdam politikalarını tespit etmek üzere İl İstihdam Kurulları oluşturulmuştur. İllerde aktif hizmet verebilmek için, Bölge Müdürlükleri kaldırılarak İl Müdürlükleri oluşturulmuştur. Bu bağlamda Engelsiz Yaşam Köyü Projemizin hedef kitlesi içinde yer alan hem kadın hemde engelli bireylerin ekonomik ve sosyal hayata kazandırılması için; İşbaşı Eğitim Programı, Engelli Hibe Destekleri vb. programlarından faydalanabilecekleri gibi hedef kitemizin çalışabileceği işletmeler için de Kadın, genç ve mesleki yeterlilik belgesi olanların teşviki, ilave istihdam teşviki vb. konularda da teşvik alabilecekleri programlara yer vermeleri projemizin uygulama aşamasında önemli paydaşlarımız arasında yer alacağını göstermektedir. Projemizin uygulama aşamasında İŞKUR Bingöl Müdürlüğü ile merkezimizde eğitim almış kadın ve engelli bireylerin istihdamına yönelik işbirliği protokolleri imzalanması hedeflenmektedir.

1.3. Projenin Kurumun Geçmiş, Yürüyen ve Planlanan Diğer Projeleri İle İlişkisi

Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, görev ve sorumlulukları gereği Engelsiz Yaşam Köyü Projesi hedef kitlesine yönelik projeler gerçekleştirmiştir. Bu bakımdan mevcut projenin hedef kitlesini, bu hedef kitlenin sorunlarını, bu sorunlar için geliştirilen çözüm önerileri konusunda teknik olarak deneyim sahibidir. Bu bağlamda mevcut projenin tasarım aşamasında daha önce gerçekleştirmiş olduğu projelerin çıktıları dikkate alınarak oluşturulmuştur. Kurumun fizibilite projesi başvurusu esnasında geçmiş proje deneyimleri FKA ile paylaşılmış olup, bu projelerin bir kısmının bütçesi FKA tarafından alınan hibe desteği ile finanse edilmiştir. Bu projelerden bazıları şunlardır. “Emanetleriniz Evlatlarımızdır” Kalkınma Bakanlığı tarafından finanse edilmiştir. Proje kapsamında dezavantajlı konumda bulunan bakıma muhtaç çocuklarımıza, ilimizde risk altında bulunan çocuklara ve gençlere yönelik eğitimler verilmesi ve çeşitli aktivitelerle birlikte sürdürülebilir yaşam koşullarının oluşmasının sağlanması amaçlanmıştır. “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet İle Erken Yaşta Evlilik Ve Cinsel İstismar Eğitici Eğitimi” FKA tarafından finanse edilmiştir. Proje kapsamında Bingöl Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesinde 44 meslek elemanının Kadınlara Yönelik Aile İçi Şiddet ile Erken Yaşta Evlilik ve Cinsel İstismar Eğitici Eğitimi bilgi ve yeterliliğinin artırılması amaçlanmıştır. “Ergenlik Süreci Riskli Davranışlarından Madde Bağımlılığına Kaymayı Anlama Ve Önleme” FKA tarafından finanse edilmiştir. Proje kapsamında ergenlik dönemindeki gençlerin yaşadığı sorunları çeşitli yöntemler ile çözmek için personelimize eğitim verilmesi amaçlanmıştır. Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü geliştirdiği projelerde sürdürülebilirlik ve saha uygulamaları bakımından bilgi ve tecrübe sahibidir.

1.4. Projenin Diğer Kurumların Projeleri İle İlişkisi

1.4.1. Proje İle Eş Zamanlı Götürülmesi Gereken Diğer Kurumların Projeleri

Proje ile eş zamanlı olarak götürülmesi gereken başka kurum/kuruluşların projesi bulunmamaktadır. Bingöl Belediyesi ile Fırat Kalkınma Ajansı arasında 2017 yılında imzalanan sözleşme kapsamında Bingöl’de yaşayan

engelli vatandaşlar için inşa edilmesi planlanan Engelli Yaşam Merkezi, engellilerin yanı sıra tüm vatandaşlara yönelik sosyal ve kültürel bir ortam oluşturmak için tasarlandığı düşünülmektedir. Bizim projemizde yer alan Engelsiz Yaşam Köyü, spesifik olarak engel gruplarına göre rehabilitasyon, bakım, beceri geliştirme ve sosyalleşme imkanı sağlayacak daha komplike bir yapıya sahiptir. Projemiz; amaçları, hedef kitlesi, rehabilitasyon yöntemleri vb. göstergeler ile gerek ilde gerekse bölgede diğer projelerden farklılık göstermekte, söz konusu projelerin faaliyetleri ile mükerrerlik oluşturmamaktadır.

1.4.2. Projede Başka Kurumların Projeleri İle Fiziki Çakışma Oluşmamasına Yönelik Tedbirler

Engelsiz Yaşam Köyü Projesinin hayata geçirileceği alanda başka kurumların proje yürütme imkanı bulunmamaktadır. Bu nedenden dolayı fiziki çakışma olması mümkün değildir. Kaldı ki proje konusu, hedef kitlesi itibariyle ve üst plan ve bölgesel planlar dikkate alındığında yerelde Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü görev, yetki ve sorumlulukları içerisinde yer almaktadır. Yukarıda da belirtildiği gibi belediyelerinde görevlerinde bu tip merkezlerin oluşturulması mevcuttur ancak söz konusu belediyenin yeterli bütçesinin olmaması ve yerelde bu iki kurumun paydaş olarak istekli olması proje konusunda kurumlar arası fiziki çakışma oluşmayacağına göstergesidir. Ayrıca hedef kitle sayısı ve bölgenin gelişmişlik indeksi göz önünde bulundurulduğunda bölgenin bu tip merkezlerin inşası ve sayısının artırılmasına ihtiyacı vardır.

1.5. Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar

Proje ile ilgili geçmişte yapılmış etüt araştırma ve diğer çalışmalar bulunmamaktadır.

1.6. Proje İhtiyacı / Talebi

Projenin tasarım aşamasında öncelikle bölgenin, ilin mevcut sosyo-ekonomik yapısı gözden geçirilmiş, sorun tespitleri yapılarak SWOT analiz ile mevcut durum ve buna bağlı olarak çözüm önerileri geliştirilmiştir. Ekonomik, sosyal ve çevresel boyutları ile bir bütün olan kalkınma sürecinde, bölge içi ve bölgeler arası gelişmişlik düzeylerindeki farkların azaltılması için, bölgesel kaynak ve olanakların tespit edilmesi ve bu tespitlere yönelik üst ölçekli plan ve programlar ile paralel politikaların oluşturulması gerekmektedir. Bu bağlamda bölge illerinin sosyal yapısının politika yapımcılar ve uygulayıcılar tarafından doğru ve nesnel bir şekilde tespit edilmesi ve analizi; gerek sosyal alanda, gerekse ekonomik ve çevresel konularda belirlenecek strateji ve eylem planlarının hazırlanması sürecinde kritik öneme sahiptir. Bu bakımdan bölge hakkında hazırlanan tüm plan ve raporlarla alakalı literatür çalışması yapılmış, sorunlar, hedefler, beklentiler, çıktılar değerlendirilmiştir. Bunlardan Hegem Vakfı tarafından 2016 yılında yapılan “Bingöl İli Sosyal Analiz Çalışması” incelendiğinde aşağıdaki tespitlere ulaşılmıştır. Bingöl’ün eğitim ortalaması Türkiye’nin eğitim ortalamasının altındadır. Rapora göre eğitim durumunu belirleyen en önemli kriterin cinsiyet farklılığı olduğu anlaşılmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumunun verilerine göre Bingöl’de 2014 yılı için okuma yazma bilmeyen kadınların sayısı 16.242, erkeklerin sayısı ise 3.917’dir. Oransal olarak değerlendirildiğinde kadınların sayısının erkeklerin sayısının 4,1 katı olduğu anlaşılmaktadır. TÜİK verilerine göre, kız çocuklarının okula kazandırılması için yapılan faaliyetlerin önemli oranda başarılı olduğu görülmektedir. Çünkü 65 yaş üzeri okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 6610 olarak tespit edilmişken, 14-17 yaş arası okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 91 olarak tespit edilmiştir. Ancak bu çalışmalara rağmen 14-17 yaş arası okuma yazma bilmeyen erkeklerin sayısının 22 olduğu tespit edildiğinde, sayısal olarak farkın azaldığı görülse de oransal bazda farkın arttığı anlaşılmaktadır (TUİK, 2016).

	Okul Bitirmeyen Kadın	Kadın Nüfus	% Oran
Bingöl	7.533	139.098	5,41
Türkiye	1.911.863	41.698.377	4,58

Tablo.9. Bir Okul Bitirmeyen Kadınların (15 yaş ve üstü) Toplam Kadın Nüfusuna Oranı (Kaynak: TÜİK, 2020)

Bu bilgiler ışığında hedef kitlemiz arasında yer alan dezavantajlı kadınlara yönelik eğitim çalışmaları ile sosyal ve ekonomik hayata katılımlarının desteklenmesi gerekliliği görülmektedir.

Sosyal Hizmetler, özellikle ihtiyaç sahibi insanların fiziksel veya çevresel koşullardan kaynaklanan sosyo-ekonomik, psikolojik, kültürel ve manevî ihtiyaçlarını giderebilmek amacıyla uygulamaya dönük bireysel metotlara ihtiyaç duyulan bir alandır. Devlet birey, aile/grup ve topluma özgü; koruyucu önleyici, iyileştirici-geliştirici ve tedavi- rehabilite edici hizmetler sunmaktadır. Sosyal hizmetin incelediği konulardan birisi de sosyal içermedir. ASHB'nın dezavantajlılığı veya hangi sebeple olursa olsun toplumun dışına itilmek istenen bireylerin toplumla bütünleştirilmesi görevi ana hedeflerindedir. Bakanlığın sosyal içerme ile ilgili Daire Başkanlığı seviyesinde yapılanması söz konusudur.

Sosyal dışlanma; birey veya grupların işsizlik, yoksulluk, eğitimsizlik, engellilik, yaşlılık gibi sebeplerden dolayı eğitim, sağlık ve kültürel olanaklardan yararlanamaması, üretim faaliyetleri içinde yer alamaması ve karar alma süreçlerine katılamaması şeklinde tanımlanabilecek kapsamlı ve çok yönlü bir kavramdır. Sosyal içerme, sosyal dışlanmaya maruz kalan birey veya grupların, sosyoekonomik hayatta yer almalarına engel olabilecek faktörlerin ortadan kaldırılarak; hayat standartlarının toplumda kabul edilebilir bir düzeye getirilerek toplumla bütünleşmelerinin sağlanmasıdır. Sosyal içerme, yaklaşım ve davranışta değişim ve ortak bir kimlikte yer almaktır.

Bu alanda en fazla sorun yaşayan grup engellilerdir. Engelliler sosyal ilişkilerden, kültürel faaliyetlerden, toplumsal faaliyetlerden, temel hizmetlere ulaşımdan ve yakın çevrelerinden dışlanma yaşamaktadırlar. Bu unsurların engelliler lehine dönüştürmesi önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra eğitim imkanlarından mahrum kalmamaları için özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleri açılmalı ve aktif hale getirilmelidir. Raporda da hedef kitemiz arasında yer alan engellilerin sosyal ve ekonomik hayata katılımları için bakım ve rehabilitasyon merkezlerinin açılması vurgulanmıştır. Bingöl'de engellilerin istihdamına yönelik aktif bir iş sahası bulunmamaktadır. Ancak engellilerin işe yerleştirilmesi, kota sistemi nedeniyle kamu ve özel sektörde çalıştırılma zorunluluğundan kaynaklanan istihdam unsurları aktif bir şekilde uygulanmaktadır. 2020 yılı itibarıyla sadece İş-Kur bünyesinde Türkiye genelinde toplam 238 engelli personel çalışmakta olup bunların 62'si ortopedik, 36'sı görme, 17'si işitme, 123'ü de diğer engel gruplarındadır.

Yapılan anket çalışmalarında, engelliler işgücü piyasasında koşullarına uygun işyerleri ile eşleştirilmesini talep etmektedir. Engelliler; sağlıklı insanlarla aynı alanlarda çalışmayı tercih etmekte ve toplumdan dışlanma kaygısı yaşamaktadırlar. İşgücü piyasası, alışveriş ortamı, sosyal mekanlar, spor alanları ve eğitim yuvalarında sağlıklı insanlara sunulan fırsatlardan yararlanmak ve çalışma hayatına aktif katılmayı istemektedirler. Engellilerin çalışma hayatında yer alması; sosyal güvence ve maddi kazanç sağlayacak; toplumla bütünleşme ve kaynaşmayı da beraberinde getirecektir. Bu bilgiler ışığında yapılan araştırmalara göre proje tasarım aşamada hedef kitemiz ve hizmete yönelik ihtiyaçlar doğru tespit edilmiş olduğu gözlenmektedir. Engelsiz Yaşam Köyü Projesi Bingöl'de yaşayan farklı dezavantajlı grupların sorunlarına çözüm üretebilecek bir kampüs yapısında oluşturulması, hem grupların sosyal kaynaşması hemde hizmete erişimleri bakımından önemli bir çıktı niteliğindedir.

1.7. Proje Alternatifleri

Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü Projesi tasarım aşamasında projenin hedef kitlesi ve bu hedef kitlenin sorunlarına yönelik SWOT analiz yapılmıştır. Hali hazırda hedef kitle başvuru sahibi Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün hizmet alanı ile ilişkili gruplardan oluşmaktadır. Bu nedenle müdürlüğün daha önce yapmış olduğu proje çalışmaları, devam eden hizmetleri ve uzman işgücüne sahip olması nedeniyle bölgedeki sorunlar ve alternatif çözümleri konularında yeterli teknik bilgi ve tecrübe sahibidir. Bunlarla birlikte fizibilite raporu hazırlanırken de bölge, hizmet, hedef kitle özelinde detaylı literatür çalışması yapılmış olup, raporda da ilgili dokümanlara gerekli yerlerde atıfta bulunulmuştur. Yapılan tespitler neticesinde Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü kapsamında yapılacak yapılar için avan projeleri hazırlanmış ve fizibilite raporunun ekinde sunulmuştur.

	Projesiz Durum	Bakım ve Onarım/Tevsii	Seçilen İkinci Alternatif	Seçilen Alternatif
Yatırım Tutarı TL	Sosyal hizmet projesi olduğundan, proje esas teşkil etmektedir.	Proje için kampüs niteliğinde büyük ve yeni bir yapı inşa edileceği için bakım, onarım ve tevsiyatı için uygun değildir. Fakat yapılacak projenin dış çevresinin boş arazi olması sebebiyle yeni projeler planlanıp, tamamlandığında iki projenin birleştirilmesi söz konusu olabilir.	Çevresel faktörlerin benzer olması ve bütün şartların sabit olduğu varsayımı altında; seçilen ikinci alternatif ile seçilen alternatif değerleri birbiri ile aynı sonuca varmıştır.	6.268.500,00
Net Bugünkü Değer TL (Ticari/Ekonomik)				13.996.053
İç Karlılık Oranı (Ticari/Ekonomik)				6,87%
Düzeltilmiş İç Karlılık Oranı				8,64%
Geri Ödeme Süresi YIL (Ticari/Ekonomik)				14,49
Fayda/Maliyet Oranı (Ticari)				0,28
Parasallaştırılmayan Önemli Fayda ve Maliyetler	Bingöl'de bulunan yaşlılar, engelli bireyler, kadınlar ile kuruluşlar bünyesinde bulunan çocukların sosyal hayata katılımlarının, rehabilitasyon süreçlerinin güçlendirilmesinin sağlanması.			
Rakamsallaştırılmayan Önemli Hususlar	11.Kalkınma Planında yer alan sürdürülebilir kalkınma ve kapsayıcı büyüme, istikrarlı bir ekonomi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi ilkesi ile özel hizmet gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı hizmetin Bingöl'de sağlanması, <ul style="list-style-type: none"> • Bingöl'de her yıl 100 kadın vatandaşın dolaylı olarak istihdamını güçlendirecek mesleki kurslar ile aile ekonomisine katkı sağlanması, • Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü'nde doğrudan 52 yeni istihdam sağlanması, • Bingöl'de bulunan 65 yaş üstü vatandaşlarımızın etkin bir şekilde zaman geçirebilecekleri, ruhsal ve psikolojik durumlarının iyileştirilmesinde olumlu sonuçların elde edilmesinin sağlanması, • Devlet güvencesi ve bakımı altında bulunan 132 çocuğun zeka oyunları ile zihin şemalarının çeşitlenmesi ve zenginleşmesi ile teknoloji ve proje sınıfı etkinlikleri aracılığı ile teknik becerilerinin artırılması.			

Tablo.10. Proje Alternatiflerinin Karşılaştırılması

1.7.1. Projesiz Durum

Proje İhtiyaç ve Talepleri başlığı altında da belirtildiği üzere tanımlanan ihtiyaçlar ve sorunlar bölge ve yerelde uygulanma zorunluluğu içermektedir. “Tablo. 3. TRB1 Bölge İllerinde bulunan huzurevi ve engelli merkezi sayıları ve bağlı oldukları kurumlar.” tablosunda da görüldüğü üzere proje uygulama alanı olan Bingöl ili mevcut sorunların çözümüne yönelik hizmet sağlayabilecek kapasitede değildir. Projesiz durumda Bingöl’de yaşanan sorunlar nedeniyle bu projenin hayata geçirilmesi ihtiyacı doğmuştur.

1.7.2. Bakım Onarım ve Tevsii Yatırımı

Proje için kampüs niteliğinde büyük ve yeni bir yapı inşa edileceği için bakım, onarım ve tevsii yatırımı için uygun değildir. Fakat yapılacak projenin dış çevresinin boş arazi olması sebebiyle yeni projeler planlanıp, tamamlandığında iki projenin birleştirilmesi söz konusu olabilir.

1.7.3. En İyi İkinci Alternatif

Proje genel tasarımı itibariyle birden fazla dezavantajlı gruba hizmet vermesi bakımından buna göre planlaması yapılan bir yapıya ihtiyaç duymaktadır. Hali hazırda bölgede ihtiyaçları karşılayabilecek bir yapı bulunmamaktadır. Ancak proje tasarım aşamasında Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsünün inşa edileceği iki alan tespit edilmiştir. Bunlardan biri Bingöl Merkez Kültür Mahallesinde bulunan 671 ada 1 parselde bulunan 393.520,00 m² alan olarak tespit edilmiştir. Alan merkez ilçede yer alması ve alan büyüklüğü bakımında iyi olsada arazinin o bölgede eğimli olması ve imara kapalı bir alan olması bakımından en iyi ikinci alternatif olarak değerlendirilmiştir. Belediye ile yapılan görüşmelerde söz konusu bölgede önümüzdeki iki yıl için imar planlamasıyla alakalı bir çalışma olmadığı tespit edilmiştir. Yer in tahsise uygun olması itibariyle merkezin inşası bakımından olumlu düşünülürken imar planlaması için gerekli onay ve izinlerin süreci uzatacak olma ihtimali değerlendirildiğinde ikinci alternatif olarak değerlendirmeye alınmıştır.

İl		TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PARSEL BİLGİSİ				K-0 TSE-100-EN 9000
Bingöl		Merkez				Mahalle/Köy
						Kültür
Ada	Parsel	Tapu Alanı	Nitelik	Mevkii	Pafta	
671	1	393.520,00	Tarla	Şeyh Ahmet Düzüğü	79	

- Parsel Sorgulama Uygulamasını ziyaret eden her kullanıcı, uygulamaya ait kullanım koşullarını kabul etmiş sayılır.
- Sorgulama sonucu sunulan bilgi ve belgeler bilgilendirme amaçlıdır. Resmi işlemlerde kullanılamaz. Ayrıca ticari amaçla kullanılması yasaktır.
- Kullanıcılar hiçbir şekilde sitede yer alan bilgilerin hatalı olması nedeniyle zarara uğradığı iddiasında bulunamaz.
- Kullanıcılar ile TKGM arasında ortaya çıkabilecek ihtilaflarda, TKGM'nin kayıtları delil olarak kabul edilecektir.
- Tüm Hakları Saklıdır.
- 18/10/2021 17:23:49 tarihli güncel tapu kayıtları ile entegre parsel verisidir.

Resim.2. Projenin Olası Uygulama Alanı Uydu Görself (Kaynak: TKGM Parsel Sorgulama Sistemi)

1.7.4. En İyi Alternatif

Kurulacak merkez bünyesinde verilecek tüm hizmetlerin eksiksiz verilmesi, bunun için uygun altyapının oluşturulabilmesi ve merkezin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için sadece projeye özgü yeni bir binanın inşasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bunun için arsası Milli Emlak'a ait olan Bingöl Merkez Kültür Mahallesi'nde bulunan 758 ada 7 parselde bulunan 98.261,00 m² alan olarak tespit edilmiştir. Arsanın Çevre yolu üzerinde olması bakımında ulaşımın çok rahat olması, imara açık ve merkezi olması, tahsise uygun yapıya sahip olması ve Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü tarafından ihtiyaçlar doğrultusunda hazırlatılan mimari projeye özgü inşa edilerek Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü olarak faaliyete geçirilmesi en iyi alternatiftir.

	TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ PARSEL BİLGİSİ				
İl					Mahalle/Köy
Bingöl	Merkez				Kültür
Ada	Parsel	Tapu Alanı	Nitelik	Mevkii	Pafta
758	7	98.261,00	Tarla	Simani	K45a06c07d

- Parsel Sorgulama Uygulamasını ziyaret eden her kullanıcı, uygulamaya ait kullanım koşullarını kabul etmiş sayılır.
- Sorgulama sonucu sunulan bilgi ve belgeler bilgilendirme amaçlıdır. Resmi işlemlerde kullanılamaz. Ayrıca ticari amaçla kullanılması yasaktır.
- Kullanıcılar hiçbir şekilde sitede yer alan bilgilerin hatalı olması nedeniyle zarara uğradığı iddiasında bulunamaz.
- Kullanıcılar ile TKGM arasında ortaya çıkabilecek ihtilaflarda, TKGM' nin kayıtları delil olarak kabul edilecektir.
- Tüm Hakları Saklıdır.
- 18/10/2021 17:23:49 tarihli güncel tapu kayıtları ile entegre parsel verisidir.

Resim.3. Projenin Olası Uygulama Alanı Uydu Görselfi (Kaynak: TKGM Parsel Sorgulama Sistemi)

1.8. Teknoloji ve Tasarım

Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü bodrum, zemin ve ilave 4 kattan oluşacak şekilde tasarlanmıştır. Yapılacak yapının türü IV A Grubu olarak belirlenmiştir. Mimari Proje 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 3621 sayılı Kayı Kanunu ile bu kanunlara dayanarak yürürlüğe konulan yönetmelik ve genelgelerin hükümleri ile imar planları ve plan notları ile 634 sayılı Kat Mülkiyet Kanununa ve Belediyedeki askılarına uygun olarak hazırlanmıştır.

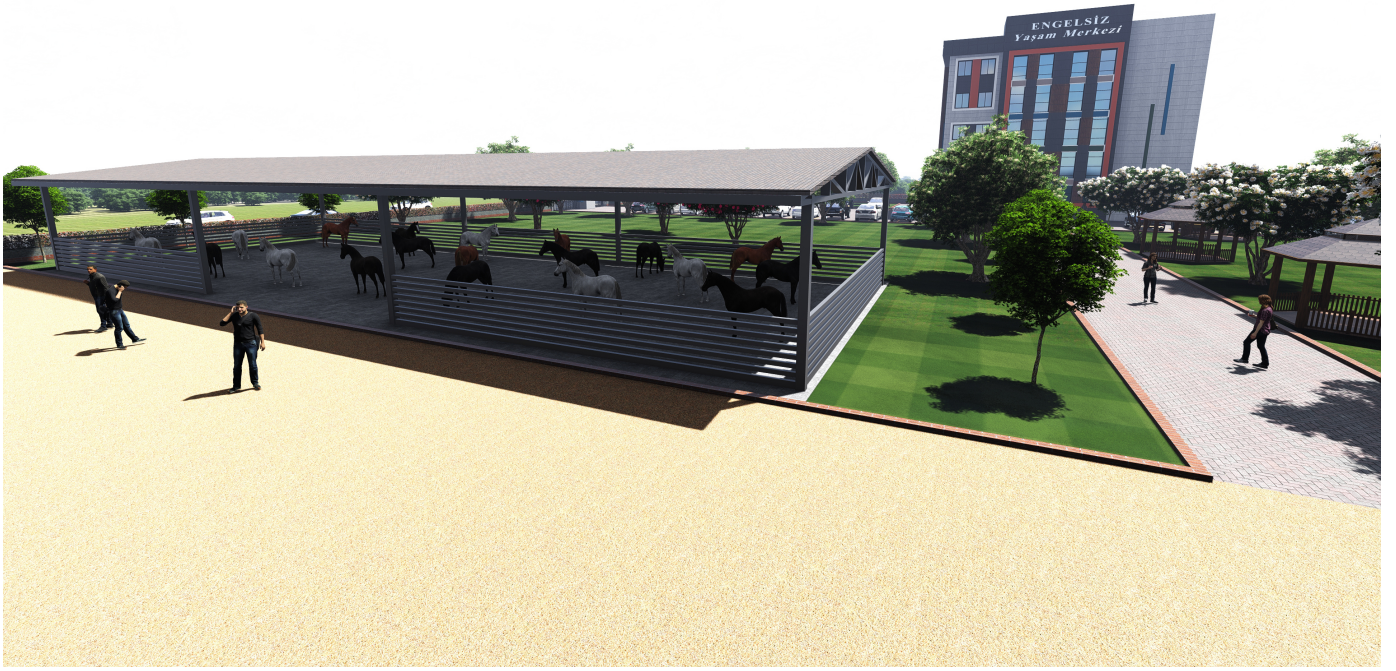
- **Bodrum Kat:** Fizyoterapi salonu, Hidroterapi havuzu, soyunma odası, duş, teknik oda, uygulama evi, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **Zemin Kat:** İdari birimler, meslek kursu derslikleri, resim atölyesi dersliği, müzik atölyesi dersliği, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **1.Kat:**Personel odası, yemekhane, mutfak, oturma alanı, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **2. Kat:** Engelli ve Yaşlı yatak odası (5 adet), bakım odası, her odada olacak şekilde banyo, personel odası, mutfak, danışma, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **3.Kat:** Engelli ve Yaşlı yatak odası (5 adet), bakım odası, her odada olacak şekilde banyo, personel odası, mutfak, danışma, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **4. Kat:** Sosyal Alan, Teras, Konferans salonu, sinema odası, teknoloji ve proje sınıfı, bay/bayan engelli ve normal lavabo şeklinde tasarlanmıştır.

İNŞAAT ALAN HESABI	
BİNA	BRÜT ALAN
BODRUM KAT	A: 325.00m ²
ZEMİN KAT	A: 325.00m ²
1. KAT	A: 325.00m ²
2. KAT	A: 325.00m ²
3. KAT	A: 325.00m ²
4. KAT	A: 325.00m ²
TOPLAM	A: 1.950.00m²

Tablo.11. Proje İnşaat alan Hesabı

Resim.4. Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü Uygulama Görseli

Resim.5. Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü Uygulama Görself

Resim.6. Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü Uygulama Görself

Resim.7. Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü Uygulama Görsele

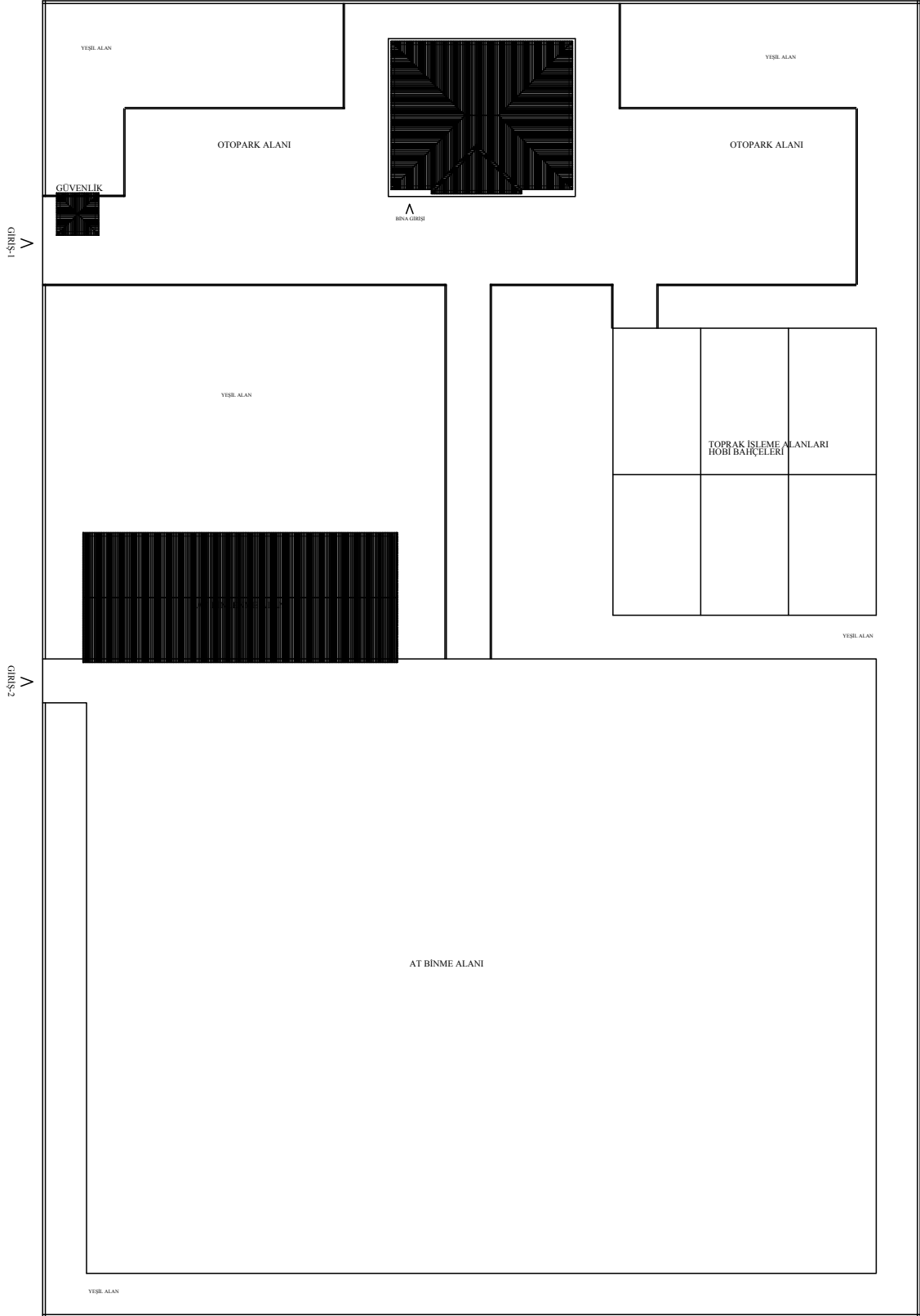

Resim.8. Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü Uygulama Görsele

2. YER SEÇİMİ VE ARAZİ MALİYETİ

Proje Bingöl Çevreyolu üzerinde bulunan ve mülkiyeti Milli Emlak'a ait alanın tahsisi ile yapılacaktır.

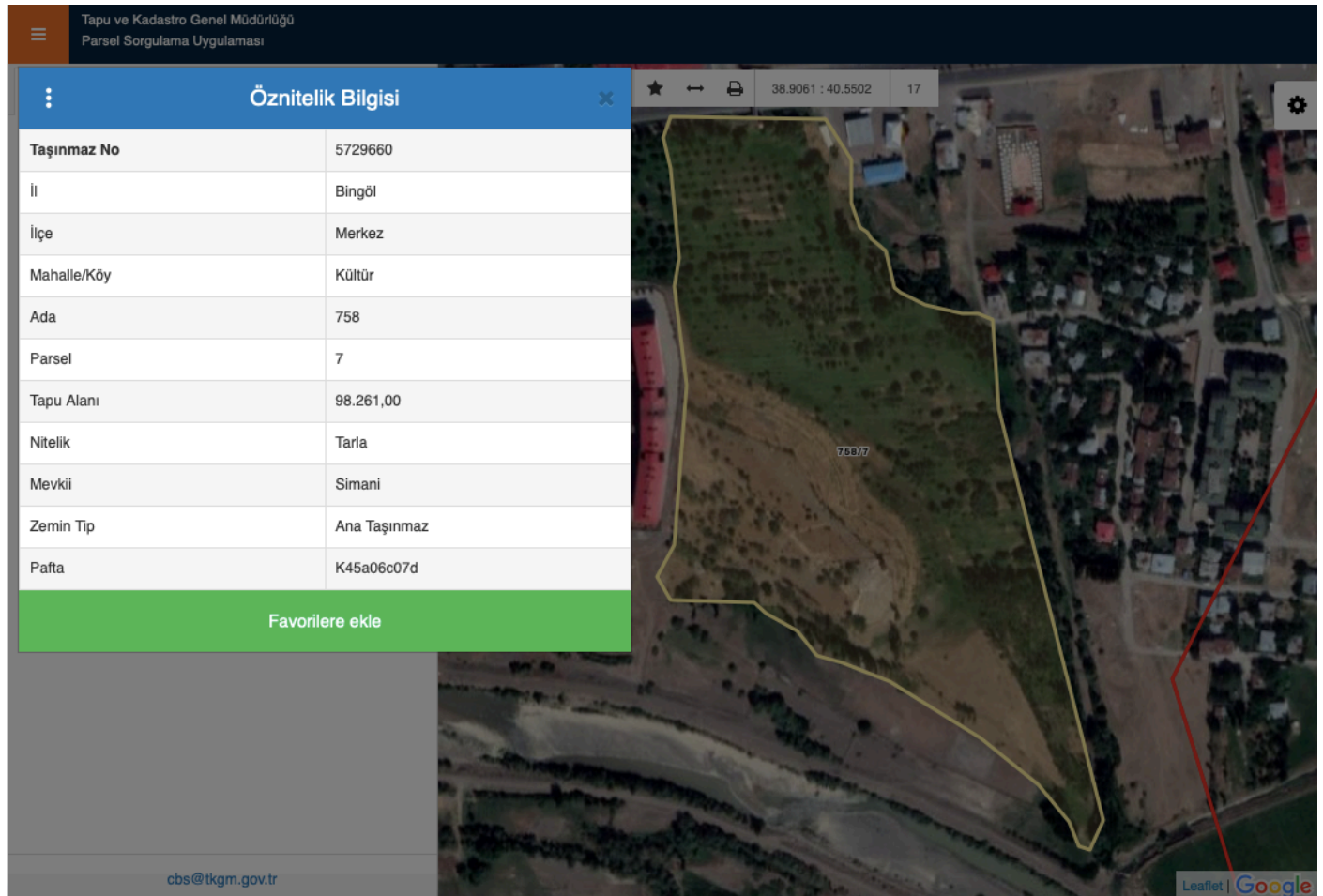

Şekil.5. Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü Vaziyet Planı

2.1. Fiziksel ve Coğrafi Özellikler

Türkiye İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırmasına göre; Düzey 1 şeklinde 12, Düzey 2 şeklinde ise 26 alt bölgeye ayrılmıştır. 26 alt bölgeden biri olan TRB1 Bölgesi'nde Bingöl, Malatya, Elâzığ ve Tunceli illeri bulunmaktadır. Projenin uygulanacağı Bingöl ili, coğrafi olarak doğuda Muş, kuzeyde Erzincan ve Erzurum, batıda Tunceli ve Elâzığ, güneyde ise Diyarbakır illeri ile komşudur. Bingöl ili, 38° 27 ve 40° 27 doğu boylamlarıyla, 41° 20 ve 39° 54 kuzey enlemleri arasında bulunmaktadır. İlin yüz ölçümünün yüzde 22.82'si merkez ilçeye aittir. İl merkezinin deniz seviyesinden yüksekliği 1.151 metredir.

Bingöl'de projenin hayata geçirileceği alan Merkez İlçesi Kültür Mahallesi Bingöl Çevreyolu üzeri 758 ada ve 7 nolu parselde yer almaktadır.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
Parsel Sorgulama Uygulaması

Öznitelik Bilgisi

Taşınmaz No	5729660
İl	Bingöl
İlçe	Merkez
Mahalle/Köy	Kültür
Ada	758
Parsel	7
Tapu Alanı	98.261,00
Nitelik	Tarla
Mevkii	Simani
Zemin Tip	Ana Taşınmaz
Pafta	K45a06c07d

Favorilere ekle

cbs@tkgm.gov.tr

Leaflet | Google

Resim.9. Projenin Hayata Geçirileceği Taşınmaz Öznitelik Bilgileri (Kaynak: TKGM Parsel Sorgulama Sistemi)

Projenin hayata geçirileceği Bingöl ili ile ilgili fiziksel ve coğrafi özelliklere ilişkin bilgiler aşağıdaki alt başlıklarda verilmiştir.

2.1.1. Jeolojik ve Jeomorfolojik Özellikler

İl sınırları içinde arazi oldukça engebeli ve yüksek olmakla birlikte, denizden yüksekliği 1250 metreyi aşar. Dağlar ve tepelik alanlar oldukça geniş bir alanı kaplar. Yükseklikleri 2000 metreyi aşan dağlık alanlar ile 1500-2000 metre arasında yükseltide olan tepelik alanların 3. jeolojik zaman (mezoik Tersiyer) da tektonik hareketler neticesinde oluştuğu tespit edilmiştir. Bingöl dağlarının yapısında genellikle bazalt ve andezitler bulunur. Kuzey-Batı Güney-Doğu yönünde uzanan Bingöl dağlarının kuzey yamaçları hafif eğimli olmakla beraber güney bölümleri oldukça sarpıtır.

2.1.2. İklimi

Kuzeyden gelen nemli-serin hava dalgalarına açık olması ve yükselti etkeni nedeniyle Bingöl ve çevresi yazları sıcak, kışları soğuk geçmektedir. Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün vermiş olduğu bilgilere göre Bingöl'de yıllık ortalama sıcaklık 12.1 derecedir. Yıllık yağış miktarı 873.7 mm. kadar olup, kar yağışlı gün sayısı 24.5 gün, donlu gün sayısı ise 94.1 gün kadardır. İlin başlıca yaylalar ise; Bingöl Yaylası, Şerafettin Yaylaları, Genç'te Çötele (Çotla) Yaylası, Karlıova'da Hırhal ve Çavreş Yaylası, Kiğı'da Kiğı Yaylası ve Dağın Düzü Yaylaları, Adaklı'da Karer Yaylası'dır.

Hayvancılık yapılabilmesi için oldukça müsait olan bu yaylalar, Beritan aşireti (Bertyan) ve çevredeki köyler için vazgeçilmez niteliklere sahiptir. Bu yaylalarda yapılan arıcılıktan üretilen bal, tadı ve besin kalitesi ile ülkenin en çok tercih edilen balları arasında yer almaktadır.

2.1.3. Tabi – i Bitki Örtüsü

Doğu Anadolu Bölgesi'nin en zengin ormanlıklarına sahip olan İllerden biri olan Bingöl'de genellikle meşe ağacından oluşan ormanlar yaygındır. Ancak ormanların önemli ölçüde tahrip edilmesi neticesinde ve ormanların tamamen yok edildiği alanlarda bozkır (Step) bitki örtüsü görülmektedir. İlin toplam arazisi 825.300 hektar olup bu arazinin kullanım durumu şöyledir; %17.10'u tarım arazisi, %32.10'u orman arazisi, % 42.43'ü mera, ve % 8.37'si diğerleridir.

2.1.4. Dağlar

Bingöl arazisi geneli itibariyle çok dağlıktır. Yükseklikleri 3000 metreyi aşan dağlar bulunur. Dağlar üzerindeki yaylalar ve düzlüklerin yükseklikleri genel olarak 2000 metreden aşağı düşmez. Ova özelliğindeki alanlar bile 1000 metrenin üzerinde bulunmaktadır. Bingöl ovasının dört bir tarafı dağlarla çevrilidir. Dağların yüksek kesimlerini doruklar ve buzul gölleri, etek bölümlerini ise moren kalıntıları kaplar. Dağlar genellikle seyrek ormanlık alanlardan oluşmakta olup, güney kısımlarının bazı bölümleri ise çıplaktır.

Meşe ormanları dağların 1200 metreden aşağı bölümlerinde görülür. Volkanik sahaların en çok rastlandığı yer Göynük suyu ile Peri suyu arasındaki alandır. Volkanik olan bu alan çukurluk ve yükseltileriyle dağların genel durumunu bozacak özelliktedir. Ayrıca bu bölgedeki dağların yapısında kısmen bezalt türünde akıcı, kısmen andezit tipinde kıvamlı lavlar önemli ölçüde yer almaktadır. Üçüncü zaman sonlarındaki tektonik hareketler sonrasında kırılmalardan dolayı yeryüzüne çıkan lavlar bir örtü gibi etrafı kaplamıştır. Bu arada bazı kırılmalar neticesinde bu örtünün belli kütleleri çökmüş, bazı yerler ise yükselmiştir. Bingöl İline adını veren Dağları bu dönemde oluşmuştur.

DAĞIN ADI	YÜKSEKLİĞİ
Bingöl Dağı	3.250m
Genç Dağı	2.940m
Şeytan Dağı	2.906m
Şerafettin Dağı	2.544m

Tablo.12. Bingöl İlinin Başlıca Dağları

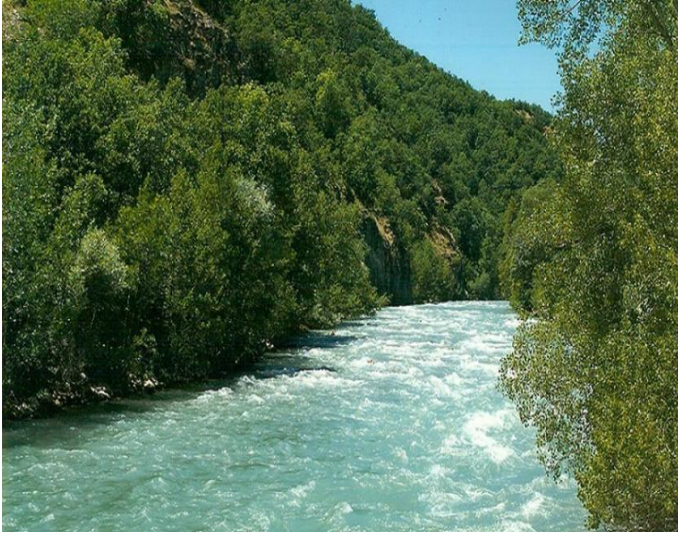
2.1.5. Ovalar

Bingöl’de dağlar orta kısımlarda birbirinden uzaklaşarak yayılmış ve bu alanda ise Bingöl ovası oluşmuştur. Bingöl ovasını bir çok akarsu farklı yönlerde parçalara ayırmıştır. Ovanın yüzölçümü 80 km²’dir ve deniz seviyesinden yüksekliği 1150 metredir. Bingöl Ovası’nda; Genç, Karlıova ve Sancak Ovaları gibi küçük ovalar da bulunmaktadır.

2.1.6. Akarsular

TRB1 Bölgesindeki iller yer şekilleri açısından incelendiğinde Bingöl ve Tunceli yüksekliği 2.000 m’yi aşan yükseltilerle diğer illere göre daha dağlık bir coğrafi yapıya sahipken, Malatya ve Elâzığ illeri daha düz ve geniş coğrafyaya sahiptir. TRB1 Bölgesi’nde genel itibariyle karasal iklim özellikleri etkili olmakta iken özellikle belirli alanlarda baraj ve akarsulardan kaynaklı olarak ılıman iklim etkisi hissedilmektedir.

Peri Suyu:

Resim.10. Peri Suyundan bir görünüm.

İl sınırları içindeki uzunluğu itibariyle ilin en önemli akarsuyu Peri Suyu’dur. Toplam 258 Km. uzunluğa sahip olan Peri Suyu’nun İl sınırları içerisindeki uzunluğu ise 112 km’dir. Karagöl ve Bingöl Dağları’ndaki kaynaklardan çıkan sular Karlıova İlçesinin kuzeybatısında Elmalı deresi ve Çerme’de Kalmas deresi ile birleşerek Peri Suyu’nu oluşturur. Peri suyu buradan itibaren güneydoğu yönünde akarak Kiğı sınırları içinde Çorik Dağı’ndan Fas deresini, daha güneyden Çobi Suyu ve Kalman Deresine katılarak il sınırlarını terk eder. Tunceli il sınırları içinden geçerek Muzur Suyu ile birleşir. Elazığ’da ise Yeşildere dolaylarında Fırat’a karışır.

Murat Nehri:

Bingöl İlinin en önemli akarsularından biridir. Ayrıca Fırat’ın en büyük kollarından birini oluşturur. Nehir kaynağını Van Gölünün kuzeybatı ucundaki Aladağdan ve Bingöl dağlarından aldıktan sonra Malazgirt, Muş, Bulanık ve Bingöl gibi yer yer yüksek ovaları ve dağları doğu-batı yönünde aşarak Elazığ İli sınırlarına girer. Keban ilçesinin kuzeydoğusunda bulunan Karasu ile birleşerek Fırat Nehrini oluşturur. Murat Nehri’nin Bingöl İl sınırları içindeki toplam uzunluğu 96 km.dir.

Resim.11. Murat Nehrinden bir görünüm

Göynük Suyu:

Murat Nehri'nin bir kolu olan Göynük suyunun başlangıç ve bitiş noktaları İl sınırları içinde bulunmaktadır. Bingöl Dağları'nın batı yamaçlarındaki Kargapazarı Köyünden doğup Çoriş dağlarından bazı dereleri toplayarak Ekinyolu Köyü yakınındaki Mendo Suyu ile birleşir. Buradan Genç İlçesi yakınındaki Murat Nehri'ne karışır.

Resim.12. Göynük suyundan bir görünüm.

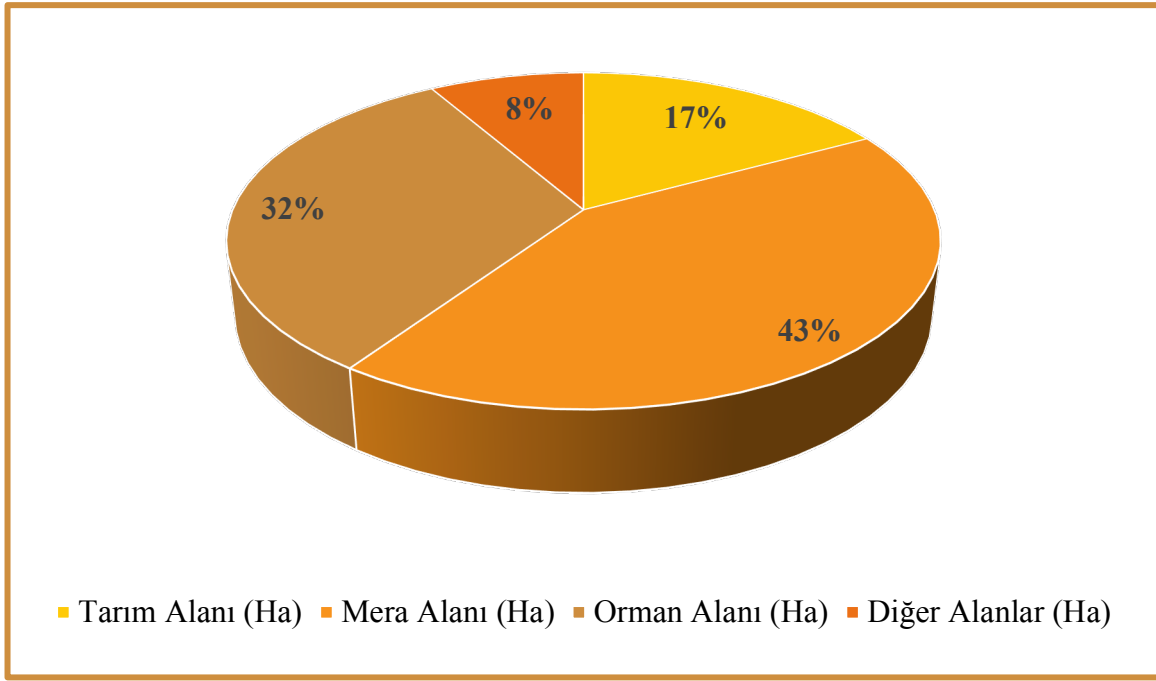
Akarsu	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Murat Nehri	1.263	96	224,860	Fırat	Sulama + Enerji
Peri Suyu	258	112	63,749	Fırat	Sulama + Enerji
Göynük Çayı	95	95	31,176	Murat	Sulama
Gayt Çayı	60	60	5,000	Göynük	Sulama

Tablo.13. Bingöl İli Akarsuları (Kaynak: Bingöl Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2019)

Bingöl İli sınırları içinde bulunan büyüklük bakımından önemli sayılabilecek herhangi bir göl bulunmamaktadır. Fakat buzullar tarafından açılmış çok sayıda sirk adı verilen küçük göl mevcuttur. Bu göllerin en önemlileri şunlardır : Gölbahri, Kerkis Gölü, Zırlır Gölü, Sar Gölü, Kuş Gölü, Harem Gölü, Er Gölü, Kılı Göl, Manastır Gölü, Belli Göl, Karlı Göl, Çili Göl ve İçme Gölüdür.

2.1.7. Toprak ve Arazi Yapısı İle İlgili Bilgiler

Bingöl'de geneli itibariyle kahverengi ve alüvyonlu olmak üzere iki tip toprak bulunmaktadır. Kahverengi ve kırmızı kahverengi topraklar, meyilli ve dalgalı ovalarda yer alırken, alüvyal topraklar daha çok vadilerde görülmektedir. Bingöl'deki toprakların yapısı itibariyle verimli özelliklere sahip olduğu söylenebilir. Ancak uzun yıllar boyunca tek tip bitki yetiştirilmesi, gübre kullanılmaması gibi faktörler il genelinde toprakların verimsiz hale gelmesine neden olmuştur. Son yıllarda tarımda daha iyi uygulamaların bulunması, kimyasal gübre kullanımında bilinç seviyesinin artması vb. faktörler ile olumsuz etkiler azalmaya başlamıştır. Toplam arazisi 825.300 ha olan Bingöl'de ekilebilir tarım arazisi 141.129 ha'dır (Bingöl Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2019)

Şekil.6. Bingöl İli Arazi Dağılımı (Kaynak: Bingöl Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2019)

Arazi Varlığı	Alan (Ha)	% Oran
Toplam Arazi Varlığı	825.300	100
Tarım Arazisi	141.129	17,10
Mera Alanı	350.234	42,43
Orman Alanı	264.934	32,10
Diğer Yerler	69.003	8,37

Tablo.14. Bingöl İli Arazi Varlığı (Kaynak: Bingöl Tarım ve Orman İl Müdürlüğü, 2019)

2.1.8. Basınç ve Rüzgar

İlkbaharla birlikte hava sıcaklıkları artmaya başlasa da çevredeki dağların yüksekliği nedeniyle dağlık kısımlar nispeten daha soğuk olmaktadır. Ova ve dağlar arasında görülen basınç farkından dolayı ovaya doğru bir hava akımı görülmektedir. Sonbahar ve kış mevsiminde ise Sibiry'a'daki yüksek basınç merkezi Bingöl'ü de etkisi altına alır. İlde hakim olan rüzgarlar genellikle batı –kuzeybatı yönünden eserler.

2.2. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı

Projenin hayata geçirileceği Bingöl ili ile ilgili ekonomik ve fiziksel altyapısına ilişkin bilgiler aşağıdaki alt başlıklarda verilmiştir.

2.2.1. Ekonomik Faaliyetler

Bingöl'ün iktisadi faaliyet alanlarına göre gayrisafi yurtiçi hasıla hesaplamaları incelendiğinde, 2004-2018 yılları arasındaki devrede tarım sektörünün payı %17,71'den %13,54'e, hizmet sektörünün payı %66,73'ten %60,84'e düşerken; sanayi sektörünün payı ise %15,56'dan %25,62'ye yükselmiştir. İktisadi faaliyet konularının dağılımdaki bu değişim TRB1 Bölgesi ve Türkiye geneliyle benzerlik göstermekle birlikte,

Bingöl'de özellikle sanayinin payının bölge ve ülke geneline göre daha yüksek oranda bir artış gösterdiği görülmektedir. Bu bakımdan ekonomik gelişme anlamında olumlu olarak değerlendirilebilir.

Yıl	Hizmet (%)				Tarım (%)				Sanayi (%)			
	2004	2009	2014	2018	2004	2009	2014	2018	2004	2009	2014	2018
Bingöl	66,73	68,09	59,40	60,84	17,71	15,85	14,46	13,54	15,56	16,06	26,15	25,62
TRB1	65,67	68,08	64,21	63,59	15,24	13,59	9,01	11,30	19,09	18,33	26,77	25,11
Türkiye	60,46	63,91	60,67	60,59	10,78	9,12	7,45	6,5	28,76	26,97	31,88	32,91

Tablo.15. İktisadi Faaliyet Kollarına Göre Gayri Safi Yurt İçi Hasıla Açısından İlin Durumu (Kaynak: TÜİK)

Kişi başına düşen gayrisafi yurtiçi hasıla hesaplamaları incelendiğinde, Bingöl'ün 2004 yılında 2.301 dolar, 2009 yılında 3.827 dolar, 2014 yılına bakıldığında 5.858 dolar ve 2018 yıl içi 4.759 dolar kişi başı gayrisafi yurtiçi hasılaya sahip olduğu görülmektedir. Bu rakam Türkiye ortalamasının ve TRB1 bölgesinin diğer illerinin altında yer almakta olup, 2004-2018 dönemindeki artış oranı açısından değerlendirildiğinde ise %106,82 oranıyla hem Türkiye geneli (%62,61) hemde diğer bölge illerine kıyasla önemli oranda daha yüksek artış göstermiştir.

Kişi Başına GSYH (\$)					
Yıl	2004	2009	2014	2018	2004-2018 Arası Artış (%)
Türkiye	5.961	8.980	12.112	9.693	62,61
Malatya	3.428	5.341	6.954	5.374	56,77
Elazığ	3.570	5.914	7.749	5.925	65,97
Bingöl	2.301	3.827	5.858	4.759	106,82
Tunceli	4.543	7.273	10.198	8.164	79,71

Tablo.16. Kişi Başına Düşen Gayri Safi Yurt İçi Hasıla Açısından İlin Durumu (Kaynak: TÜİK)

2019 TESK illerdeki işyeri sayılarına göre TRB1 bölgesinde bulunan işletmelerin %11,24'ü Bingöl'de (4.944 işletme) faaliyet göstermektedir. 2018 verilerine göre Bingöl'de esnaf/nüfus oranı %1.63'tür ve bu oran Türkiye ortalamasının (%2.18) altında yer almaktadır. 2021 yılı 8. Ay SGK verilerine göre TRB1 bölgesinde faaliyet gösteren işletmelerin %12,15'i Bingöl'de (4.193 işletme) faaliyet göstermektedir. 2021 yılında 2019 yılına göre bölgedeki işletme sayısı düşerken, TRB1 bölgesi toplam işletme sayısına göre Bingöl'deki işletme sayısı oranı artış göstermiştir.

2.2.2. Tarım

TRB1 bölgesindeki bitkisel üretim miktarının %21,6'sı, canlı hayvan değerinin büyükbaşta %25,122'si, küçükbaşta %26,66'sı, kanatlıda %4,89'u Bingöl iline aittir. Toplam arazi 825.300 hektar olup, 141.129 hektarı tarım arazisi, 350.234 hektarı mera, 264.934 hektarı orman arazisi ve 69.003 hektarı ise diğer arazilerden oluşmaktadır. Tarla bitkileri yıllık üretimlerine bakıldığında Bingöl'de en çok üretilen bitkiler sırasıyla buğday (25.796 ton), mısır (17.503 ton) ve şeker pancarıdır (1.802 ton). Bingöl ilinde bulunan kültür ırkı, melez ve yerli sığırların oranları sırasıyla %25,2, %65,6 ve %9,2'dir. Bu bakımdan hayvansal üretimde

verimliliğin belirleyici özelliklerinden biri olan genetik kapasite bakımından oldukça düşük profildeki ırkların Bingöl’de yaygın olduğu görülmektedir. Bölgedeki bal imalatının %52’si ise Bingöl’de üretilmektedir.

2.2.3. Sanayi, Ticaret, Yatırım ve AR-GE

Fırat Kalkınma Ajansı resmi web sitesinde yer alan Bingöl’ün ekonomik altyapısı ile ilgili bilgilere göre, Bingöl’de bir adet Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Organize Sanayi Bölgesi’nin büyüme çalışmaları 2017 yılında başlamıştır. Bölgede bulunan OSB’lerdeki en büyük sorunlardan birisi ihracatta kullanılabilir en yakın limanın bölgeye yaklaşık 450km olması ve limana ulaşım ve taşıma maliyetlerinin pahalı olmasıdır. Bingöl Merkez Sanayi Sitesi (1. Kısım ve 2. Kısım), 281 işyerinde 1.135 kişilik istihdam ile faaliyetine devam etmektedir. Genç Sanayi Sitesinde 78 işyerinde 156 kişilik istihdam, Solhan Sanayi Sitesinde ise 50 işyerinde 150 kişilik istihdam ile faaliyette bulunmaktadır. Buna ek olarak Karlıova KSS’nin inşaatı halen devam etmektedir. Bölgede faaliyet gösteren tüm organize sanayi bölgelerinde bakanlık kredisinden, gelir vergisi stopajı teşviklerinden, enerji desteği teşvikinden faydalanılmaktadır. Buna ek olarak Bölgesel Teşvik sınıflandırılmasında en çok destek verilen 6.Bölge içinde bulunan Bingöl’de yapılacak yatırımlarda 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında Ticaret Bakanlığının Bölgesel Teşvik sisteminden faydalanılmaktadır.

Bölgede “Tekstil-Hazır Giyim İmalatı”, “Süt ve Süt Ürünleri” ile “Arıcılık Ürünleri Üretimi” sektörleri son yıllarda önemli ölçüde ilerleme göstermektedir. Başta Bingöl olmak üzere bölgemizin süt ve süt ürünleri sektöründe büyük katkılar sağlanması beklenen SÜTAŞ yatırımının 2021 yılında faaliyete geçerek 1012 kişilik doğrudan istihdam oluşturması, dolaylı olarak yaklaşık 8000 aileye katkı sağlaması öngörülmektedir. Yaklaşık 733 milyon TL tutarında olan yatırım kapsamında, günde 1.063 ton süt işleme kapasitesine sahip süt ürünleri fabrikası, içinde her biri 2 bin sağmal kapasiteli 5 damızlık süt sığırı geliştirme çiftliği ile 6 bin 500 baş kapasiteli damızlık süt sığırı yetiştirme çiftliği, 5 bin baş kapasiteli besi çiftliği de yer almaktadır.

2000 – 2019 yılları arasında bölgeye tahsis edilen kamu yatırımlarının yaklaşık %34,3’ü Bingöl’de yapılmıştır. Bu yatırımlara bakıldığında Bingöl’de enerji, sağlık ve eğitim sektörlerinin öncelikli olduğu, turizmin ise son sırada yer aldığı görülmektedir. TRB1 Bölgesi ithalat ve ihracat rakamları incelendiğinde Türkiye verilerine göre genel olarak düşük hacimli kapasiteye sahiptir. İBBS Düzey 2 bölge sınıflandırılmasına göre 26 bölgeye ayrılan Türkiye’de TRB1 Bölgesi, ihracat sıralamasında 20. sırada yer almaktadır. TÜİK verilerine göre Türkiye’nin kişi başına ihracat değeri 1.923,5 ABD Doları olduğu görüldüğünde bölge illerinin çok geride olduğu görülmektedir. Bununla beraber, Bingöl ve Tunceli illerinin bölgenin diğer illeri olan Malatya ve Elazığ’a göre ciddi oranlarda geri kaldığı görülmektedir. 2019 TİM verilerine göre Bingöl, 81 il içerisinde en çok ihracat yapan iller sıralamasında 78. sıradadır, 2019 ihracatı 1,132 milyon dolar (TİM), ithalatı ise 422 bin dolar (TÜİK). Bingöl, örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı fasılı ve mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları ışıklı tabelalar vb prefabrik yapılar fasılın da toplamda ihracatının yaklaşık %50’sini gerçekleştirmektedir. Bingöl, ağırlıklı olarak Irak ve Almanya’ya ihracat yapmaktadır.

2.2.4. Turizm

2020 yılında Bingöl’ün yabancı geceleme sayısı 517, toplam geceleme sayısı ise 32.787’dir. Bingöl ili doğa yapısı bakımından birçok turizm alanına ev sahipliği yapabilecek potansiyele sahiptir. 10 civarında yaylaya sahip Bingöl, yayla ve kamp turizmi bakımından önemli bir şehirdir. İlin önemli turistik alanları aşağıda verilmiştir:

Yüzen Ada:

Resim.13. Yüzen Ada'dan bir görünüm.

Solhan İlçesi Hazarşah köyündeki gölde bulunan Yüzen Ada, 3 adet adacığın göl yüzeyinde sal gibi hareket etmesi ile tanınmıştır. “Yüzen Ada” turistlerin ilgisini çekebilecek görsel zenginliğe sahiptir.

Güneşin Doğuşu:

Bingöl ili Karlıova ilçesinde bulunan Bingöl Dağlarının Kale Tepesi'nden güneşin doğuşunu seyretmek, İsviçre Alp Dağları'ndan seymeye alternatif olarak gösterilmektedir. Konumu itibariyle Güneşin doğuşundaki her rengi, ayrıntıyı seymeyi mümkün kılmakta, eşsiz bir görsel şölen yaşatmaktadır.

Resim.14. Güneşin doğuşundan bir görünüm.

Kış Turizmi:

Resim.15. Hesarek Kayak Merkezinden bir görünüm.

Bingöl'de iki adet kayak merkezi yer almaktadır. Bunlardan ilki, 950 metre pist uzunluğuna sahip olan Yolçatı Kayak Tesisidir. Tesis 50 yatak kapasiteli kayak evi ve teleski bölümlerinden oluşmakta olup havalimanına uzaklığı 32 km'dir. Diğer kayak merkezi olan Hesarek Kayak Merkezi ise 1600 – 1700 metre pist uzunluğuna sahip olup, Bingöl Merkezine 34 km uzaklıktadır. Tesis 70 yatak kapasiteli otel binası, teleski, telesiyej ve baby lift bölümlerinden oluşmaktadır. 2015 yılı sonu itibariyle hizmete giren tesis 4-5 ay süren kayak sezonu ile Türkiye'nin en uzun kayak sezonuna sahip olan kayak merkezlerinden biri olma özelliğine sahiptir.

Kös Kaplıcaları:

Bingöl Karlıova yolunun 20. Km'sinde yer alan kaplıcalar, romatizmal hastalıkları ve kadın hastalıkları bulunan kişiler için alternatif tedavi merkezi olma özelliğine sahiptir.

Resim.16. Kös Kaplıcalarından bir görünüm.

Mevcut durumda Ilıcalar Beldesinde bulunan iki termal tesise ilave olarak şehir merkezine 5 km, havaalanına 12 km mesafede bulunan 110 dönümlük alan üzerinde Yap-İşlet-Devret modeliyle inşa edilmesi planlanan 500 yataklı termal otel, AVM, Aquapark gibi yatırımları içeren Kentpark projesinin hayata geçmesiyle termal turizmde önemli bir gelişme olması hedeflenmektedir. Bingöl'de ayrıca Çır Şelalesi, Kığı Kalesi, Kral Kız Kalesi, Peri Suyu turizm potansiyeline sahip yerlerdir.

2.2.5. Ulaştırma ve Haberleşme

TRB1 Bölgesi, ulaşım bakımından Doğu Anadolu Bölgesi'ne bir geçiş noktası konumundadır. Bölge illeri, merkezi Elazığ'da bulunan Karayolları 8. Bölge Müdürlüğü'nün faaliyet alanında bulunmaktadır. Karayolları 8. Bölge Müdürlüğü sınırları içerisinde toplam 3.915 km yol ağı mevcut olup bunun 1.457 km'si devlet, 2.458 km'si ise il yoludur. Bingöl İli ölçeğinde incelendiğinde 229 km bölünmüş yol ağı olmak üzere 543 km asfalt yol ağı, 11 km parke yol ağı ve 48 km geçit vermez yol ağı bulunmaktadır.

SATIŞ CİNSLERİNE GÖRE YOL AĞI (KM)								
BİNGÖL	Asfalt Yollar			Parke	Stabilize	Toprak	Diğer Yollar	Şebeke Uzunl.
	Asfalt Beton	Sathi Kaplama	Toplam					
Devlet Yolu	114	107	221	2	-	-	-	223
İl Yolu	4	318	322	9	-	-	48	379
Toplam	118	425	543	11	-	-	48	602

Tablo.17. Bingöl Karayolu Ağı (Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü, 2021)

TRB1 Bölgesi illerinden Bingöl, Doğu Anadolu'nun Yukarı Fırat Bölümü'nde doğu-batı aksında uzanan ana karayollarından birinin üzerindedir. Bu karayolu batıdan Malatya ve Elazığ'dan gelerek Bingöl'e ulaşmaktadır. Doğudan Van Gölü'nün güney kıyılarından ilerleyerek İran'a ulaşmaktadır. Bu yol Solhan ilçesinden geçerek Muş yönünde devam etmektedir. Erzurum – Bingöl – Diyarbakır hattı ise kuzey-güney bağlantısını sağlamaktadır. Merkez ilçeden başka Genç ve Karlıova ilçeleri de bu hattın üzerinde bulunmaktadır. Adaklı ilçesinin il merkezine bağlantısı Kartal-Sancak veya Yolçatı üzerinden

gerçekleşmektedir. Bu il yolunun Kiğı ilçesinden sonra bir kolu Yayladere ilçesine, bir kolu da Yedisu ilçesine ulaşmaktadır. Devlet yolları, acil eylem planı kapsamında olup bölünmüş yol çalışmaları halihazırda devam etmektedir.

TRB1 Bölgesi'ndeki illerin, bir gelişmişlik göstergesi olarak kabul edilen yol/yüzölçümü oranları Türkiye ile kıyaslandığında kilometrekareye düşen yol miktarı Bingöl ve Tunceli'de Türkiye ortalamasının altında, Malatya ve Elazığ Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

Bingöl, bir diğer ulaşım ağı olan Doğu Anadolu Bölgesi'ni doğudan batıya bağlayan demiryolu hattı üzerinde yer almaktadır. Kuzey ve güneyden gelen demiryolları Malatya'da birleşmekte, Elazığ'dan sonra Bingöl'ün Genç ilçesine ulaşmakta ve Muş, Tatvan ve İran'a devam etmektedir. Bingöl sınırları içerisinde 105 km. demiryolu ağı bulunmaktadır.

Değişken	2014	2015	2016	2017	2018	Değişim (2014-2018)
Yolcu (Kişi)	19.825	17.231	17.689	16.021	17.882	% -9,80
Yük	1.026.569	619.655	899.187	1.179.774	1.270.738	%23,78

Tablo.18. Bingöl Demiryolu Kullanım İstatistikleri (T.C. Devlet Demiryolları, 2018)

Bingöl Havalimanı Bingöl Şehir Merkezine yaklaşık 10 km mesafede bulunmakta olup, merkezi ilçe güneyi Çeltik suyu mevkiinde 1059 m rakımında arazi üzerinde bulunmaktadır. Havalimanı toplam 1.744.500 m² arazi üzerine konuşlanmıştır. Havalimanımız yıllık 500.000 kapasiteli 4.000 m²'lik terminal ile 2.300 X 45 m² ebatlarında piste sahiptir. Havalimanımıza haftanın 7 günü İstanbul'dan, 4 günü ise Ankara'dan karşılıklı sefer düzenlenmektedir (Devlet Hava Meydanları, 2019).

	Adana	Ankara	Antalya	Cilvegözü	Habur	Hatay	İstanbul	Mersin	Trabzon
Bingöl	632 km	897 km	1.189 km	521 km	379 km	616 km	1.311 km	701 km	484 km

Tablo.19. Bingöl'ün Önemli Ticari Merkezlerinden Bazılarına Olan Uzaklığı

Resim.17. Bingöl Havalimanı

Bingöl il merkezinde dokuz, Solhan ilçesinde iki, Genç ilçesinde üç, Karlıova ilçesinde bir, Kiğı ilçesinde bir adet olmak üzere toplam on altı yerel gazete yayın yapmaktadır. İl genelinde üç adet özel radyo yayın faaliyetlerinde bulunmaktadır. Ayrıca iki adet sinema işletmesi yer almaktadır.

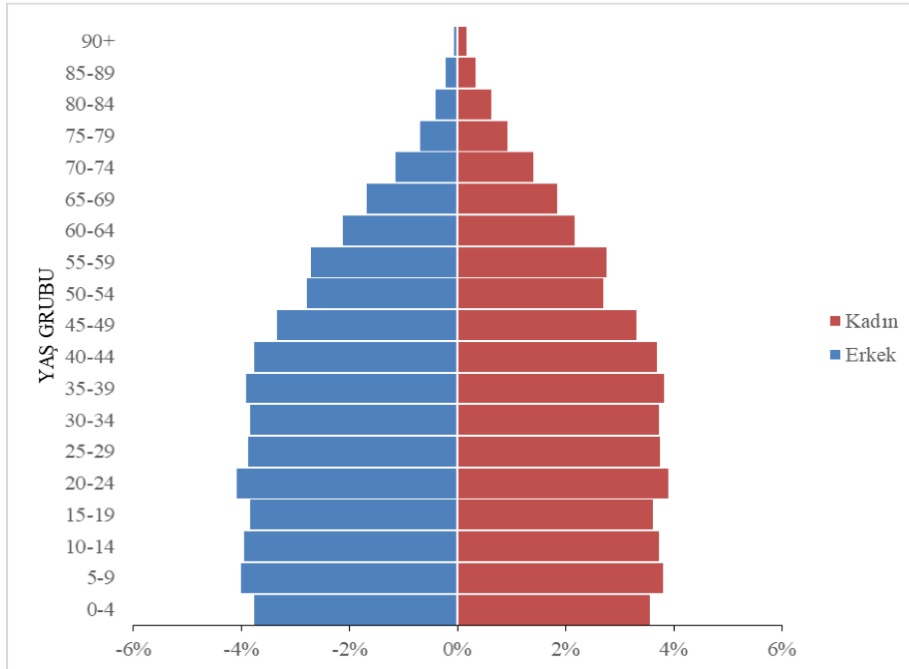
2.2.6. Kentsel Altyapı ve Üstyapı

Bingöl'de temiz su ihtiyacı daha ziyade kaynak sularından karşılanmaktadır. Bingöl il merkezinde bulunan evsel atık sularını arıtmak üzere 53.000m²'lik alan üzerine kurulan tesis 2009 yılında faaliyete alınmıştır. Bingöl'de kullanım alanının önemli bölümü ikamet alanlarına ayrılmıştır. Şehirdeki işletmeler küçük ölçekli ve düşük iş hacimli olduğundan ticari faaliyetler için geniş kullanım alanına ihtiyaç duyulmamıştır. Bingöl'de kırsal alandaki yapıların çoğu taş ve toprak malzeme kullanılarak inşa edilmiş olup son yıllarda betonarme yapılara ağırlık verildiği görülmektedir.

2.3. Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'nden elde edilen bilgilere göre Türkiye nüfusu 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla 83 milyon 614 bin 362'dir. Erkek nüfus 41 milyon 915 bin 985 iken, kadın nüfus 41 milyon 698 bin 377'dir. Buna göre toplam nüfusun %50,1'ini erkekler, %49,9'unu ise kadınlar oluşturmaktadır. Türkiye'nin yıllık nüfus artış hızı 2019 yılında binde 13,9 iken, 2020 yılında binde 5,5 olmuştur.

Ülkemizde 2019 yılında 32,4 olan ortanca yaş, 2020 yılında önceki yıla göre artış göstererek 32,7 olmuştur. 2020 yılında çalışma çağı olarak adlandırılan 15-64 yaş grubunda bulunan nüfusun oranı %67,7; çocuk yaş grubu olarak tanımlanan 0-14 yaş grubundaki nüfusun oranı %22,8; 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun oranı ise %9,5 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil.7. Nüfus Piramidi, 2020

2.4. Çevresel Etkiler

Projenin hayata geçirilmesinde çevreye negatif etki yaratacak herhangi bir husus bulunmadığından ÇED raporuna gerek yoktur.

2.5. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti (Kamulaştırma Bedeli De Dahil)

Proje, Kültür Mah. Bingöl Çevre yolu üzerindeki 758 ada ve 7 nolu parselde mülkiyeti Milli Emlak'a ait olan arsa üzerinde hayata geçirilecektir. Projenin alternatif uygulama alanı bulunmamaktadır. Arazi Milli Emlak'a ait olması nedeniyle kamu yararına kullanılacağı için arazi maliyeti ve kamulaştırma maliyeti bulunmamaktadır.

3. TALEP TAHMİNİ VE KAPASİTE SEÇİMİ

3.1. Varsayımlar

- Hesaplamalarda kullanılan NBD iskonto oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ekim 2021 dönemi güncel faiz oranı olan %16,00 kullanılmıştır.
- Yeniden değerlendirme katsayısı GVK 2013 31.Md. gereği (666,79/114,83=5,80675) olarak alınmıştır.
- Verilen hizmetlerin ve giderlerin yıllık fiyat artış oranları için 2021 Eylül ayı enflasyon oranı olan %16,42 kullanılmıştır.
- Bingöl ilinin de yer aldığı 6. Bölgeye tanınmış olan destekler;
  - ✓ 10 yıl boyunca Sigorta Primi İşveren Hissesinde muafiyet,
  - ✓ 10 yıl boyunca Sigorta Primi İşçi Hissesinde muafiyet,
  - ✓ 10 yıl boyunca Gelir Vergisi Stopajından muafiyet,
  - ✓ KDV İstisnası,
  - ✓ Yatırım yeri tahsisi,
  - ✓ Kredi kullanımlarında 7 puanlık faiz indirimi.
- Bölgede verilen hizmetlerin fiyat ve kapasiteleri aşağıdaki hususlara göre belirlenmiştir;
  - ✓ Proje tamamlandığında her ne kadar sosyal hizmet kapsamında halkın kullanımına ücretsiz sunulacağı bilirse de sayısal verilerin saptanması ve yatırımın matematiksel hesaplamalar neticesinde ortaya çıkacak olan mali verilerinin, yatırımın karar vericilerine yardımcı olması nedeniyle gelir getirici iki ana unsur olan huzurevi ve hipoterapi birim fiyatları aşağıdaki şekilde hesaplanmıştır;

Huzurevi: Ülkemizdeki ortalama piyasa rayıcı olan 4.000,00 TL (DörtbinTL) = 30 günlük huzurevi hizmeti bedeli olarak tahmin edilmiştir. **(50 Yatak*4.000,00 TL*12 Ay) = 2.400.000,00 TL Yıl**

Hipoterapi: At binme ile fizik tedavi hizmetinin dakika ücreti 1,25 TL (BirLiraYirmibeşKuruş) olarak tahmin edilmiştir.

(1,25 TL*480 Dk.*5 At*30 Gün*12 Ay) = 1.080.000,00 TL Yıl

3.2. Talep Tahmin Yöntemi

İlde ve bölgede huzurevi ve hipoterapi hizmeti merkezi bulunmaması ve bölgede bu hizmetlere duyulan ihtiyaçların aciliyeti nedeniyle, açılış tarihi itibari ile halkın hizmetine tam kapasite ile başlayacağı konusunda tüm çevreler hemfikirdir.

3.3. Talep Analizi

Birebir yapılan görüşmelerde aşağıda derlenen veriler elde edilmiştir:

- İlde huzurevi ihtiyacı önem arz etmektedir.

- Bingöl’de bulunan yaşlılar, engelli bireyler, kadınlar ile kuruluşlar bünyesinde bulunan çocukların sosyal hayata katılımlarının, rehabilitasyon süreçlerinin güçlendirilmesinin sağlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Devlet güvencesi ve bakımı altında bulunan 132 çocuğun zeka oyunları ile zihin şemalarının çeşitlenmesi ve zenginleşmesi ile teknoloji ve proje sınıfı etkinlikleri aracılığı ile teknik becerilerinin artırılmasına ihtiyaç vardır.
- Proje tamamlandığında açılış ile birlikte tam kapasite olarak halkın hizmetine gireceği tahmin edilmektedir.

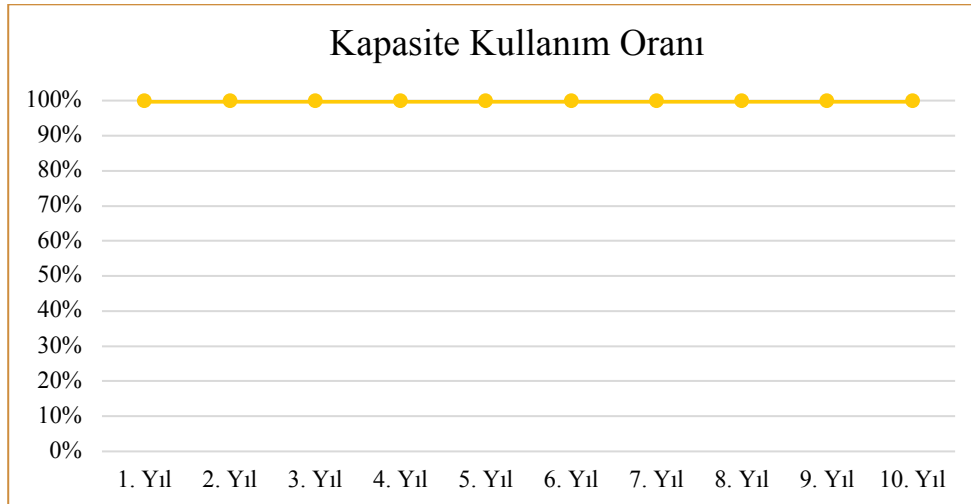
3.4. Talep Tahmin Sonuçları

Bingöl ilinde bulunan mevcut engelli merkezi sayısının sadece bir adet olması ve hiç huzur evi bulunmuyor olması nedeniyle konuyla ilgili paydaşlarla yapılan istişareler neticesinde proje tamamlandığında tam kapasite olarak halkın hizmetine gireceği tahmin edilmektedir.

3.5. Kapasite Seçimi

Yukarıda detaylandırıldığı gibi merkez bünyesinde verilecek hizmetlerin eksiksiz ve istenen nitelikte sunulabilmesi için Bingöl Engelsiz Yaşam Köyü Kampüsü’nün bodrum, zemin ve ilave 4 kattan oluşacak şekilde tasarlanmıştır. Bu plana göre toplam 1.950.00m² kapalı alanın oluşturulmasına yönelik projeler hazırlanmıştır. Kat bazında yerleşim düzenine ilişkin planlar ekler bölümünde sunulmuştur.

- **Bodrum Kat:** Fizyoterapi salonu, Hidroterapi havuzu, soyunma odası, duş, teknik oda, uygulama evi, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **Zemin Kat:** İdari birimler, meslek kursu derslikleri, resim atölyesi dersliği, müzik atölyesi dersliği, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **1.Kat:** Personel odası, yemekhane, mutfak, oturma alanı, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **2. Kat:** Engelli ve Yaşlı yatak odası (5 adet), bakım odası, her odada olacak şekilde banyo, personel odası, mutfak, danışma, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **3.Kat:** Engelli ve Yaşlı yatak odası (5 adet), bakım odası, her odada olacak şekilde banyo, personel odası, mutfak, danışma, bay/bayan engelli ve normal lavabo,
- **4. Kat:** Sosyal Alan, Teras, Konferans salonu, sinema odası, teknoloji ve proje sınıfı, bay/bayan engelli ve normal lavabo şeklinde tasarlanmıştır.

Şekil.8. Engelsiz Yaşam Köyü 10 Yıllık Kapasite Kullanım Oranı

4. YATIRIM TUTARI

4.1. Sabit Sermaye Yatırım Tutarı

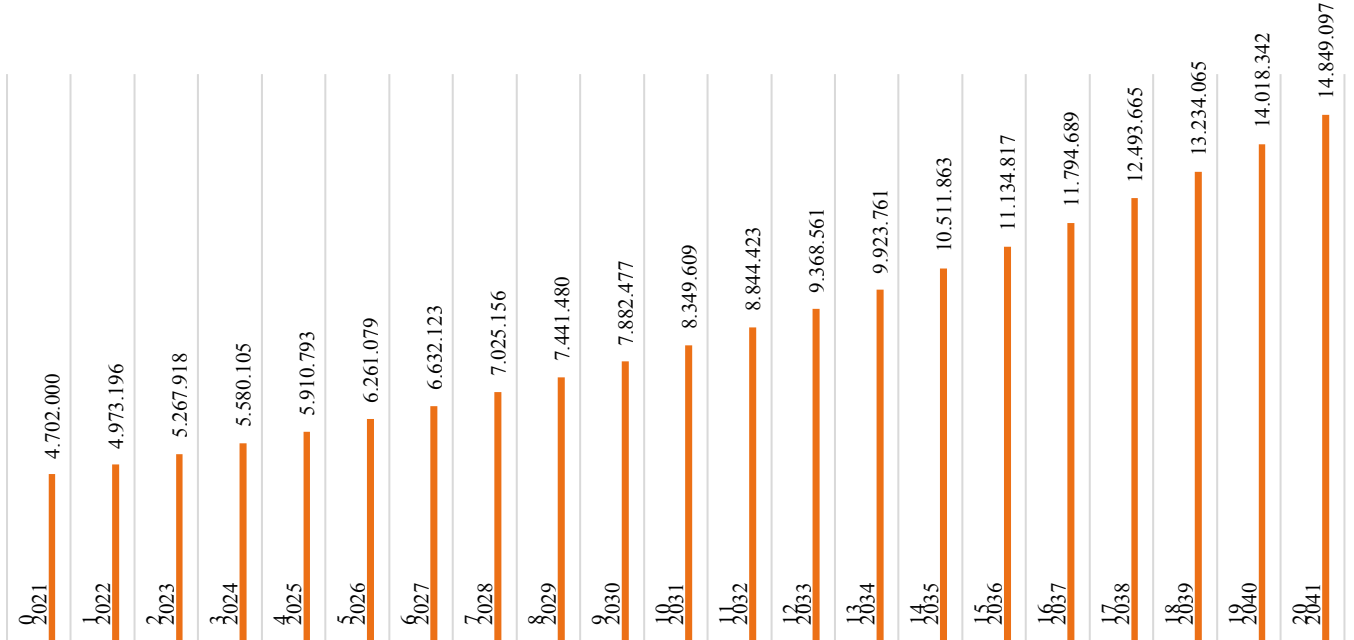
Proje kapsamında yapılacak harcamalara ilişkin sabit yatırım tablosu aşağıda verilmiştir. Fizibilite raporu kapsamında avan proje hazırlandığı için ilgili giderler sabit yatırım tutarına dâhil edilmemiştir.

Sıra	Açıklama	Tutar ₺
1	Hizmet Binası	3.744.000,00
2	Çevre Düzenlemesi	958.000,00
3	Demirbaş	1.566.500,00
Toplam Sabit Yatırım Tutarı		6.268.500,00

Tablo.20. Sabit Yatırım Tablosu

Projenin mevcut yapı kullanım alanı 1950 m²'dir. 2021 yılı 4-A grubu yapı yaklaşık maliyeti 1.920,00 TL'dir. Bu veriler ışığında hizmet binasının yatırım tutarı 3.744.000,00 TL olarak hesaplanmıştır. Çevre düzenlemesi ve demirbaş yatırımı tutarları ile birlikte toplam yatırım tutarı 6.268.500,00 TL tutarındadır. Proje yatırımının detayları Demirbaş Listesi Tablosu, Bölüm Bazında Demirbaş Maliyetleri Tablosu, Demirbaş Yeniden Değerleme ve Amortisman Tablosu, Gayrimenkul Yeniden Değerleme ve Amortisman Tablosundan incelenebilir.

GAYRİMENKUL YENİDEN DEĞERLEME GRAFİĞİ (20 YIL)

Şekil.9. Gayrimenkul Yeniden Değerleme Grafiği (20 Yıl Boyunca)

GAYRİMENKUL YENİDEN DEĞERLEME VE AMORTİSMAN TABLOSU

Yıl	Yeniden Değerlenmiş Kıymet ₺	Şerefiye ₺	Yıllık Değer Artışı ₺	Yıllık Amortisman ₺ (-)	Gayrimenkul Net Hurda Değeri ₺	
0	2021	4.702.000		0	0	4.702.000
1	2022	5.074.690	99.504	273.186	101.494	4.973.196
2	2023	5.375.426	107.391	294.839	107.509	5.267.918
3	2024	5.693.985	113.755	312.312	113.880	5.580.105
4	2025	6.031.422	120.496	330.821	120.628	5.910.793
5	2026	6.388.856	127.637	350.426	127.777	6.261.079
6	2027	6.767.472	135.201	371.193	135.349	6.632.123
7	2028	7.168.526	143.213	393.190	143.371	7.025.156
8	2029	7.593.347	151.700	416.491	151.867	7.441.480
9	2030	8.043.344	160.690	441.173	160.867	7.882.477
10	2031	8.520.009	170.213	467.318	170.400	8.349.609
11	2032	9.024.922	180.300	495.013	180.498	8.844.423
12	2033	9.559.756	190.985	524.348	191.195	9.368.561
13	2034	10.126.287	202.304	555.422	202.526	9.923.761
14	2035	10.726.391	214.292	588.337	214.528	10.511.863
15	2036	11.362.058	226.992	623.203	227.241	11.134.817
16	2037	12.035.396	240.444	660.136	240.708	11.794.689
17	2038	12.748.638	254.693	699.257	254.973	12.493.665
18	2039	13.504.148	269.787	740.696	270.083	13.234.065
19	2040	14.304.431	285.775	784.591	286.089	14.018.342
20	2041	15.152.140	302.710	831.087	303.043	14.849.097
21	2042	16.050.086	320.650	880.339	321.002	15.729.084
22	2043	17.001.246	339.652	932.510	340.025	16.661.221
23	2044	18.008.774	359.780	987.772	360.175	17.648.599
24	2045	19.076.010	381.102	1.046.310	381.520	18.694.490
25	2046	20.206.493	403.687	1.108.316	404.130	19.802.363
26	2047	21.403.970	427.610	1.173.997	428.079	20.975.890
27	2048	22.672.412	452.951	1.243.571	453.448	22.218.964
28	2049	24.016.024	479.794	1.317.267	480.320	23.535.704
29	2050	25.439.262	508.227	1.395.331	508.785	24.930.477
30	2051	26.946.843	538.346	1.478.021	538.937	26.407.907
31	2052	28.543.767	570.249	1.565.612	570.875	27.972.892
32	2053	30.235.328	604.043	1.658.393	604.707	29.630.621
33	2054	32.027.134	639.840	1.756.673	640.543	31.386.591
34	2055	33.925.126	677.758	1.860.776	678.503	33.246.623
35	2056	35.935.597	717.924	1.971.050	718.712	35.216.885
36	2057	38.065.212	760.469	2.087.858	761.304	37.303.908
37	2058	40.321.033	805.536	2.211.589	806.421	39.514.612
38	2059	42.710.538	853.274	2.342.652	854.211	41.856.327
39	2060	45.241.650	903.840	2.481.482	904.833	44.336.817
40	2061	47.922.760	957.404	2.628.540	958.455	46.964.305
41	2062	50.762.759	1.014.141	2.784.312	1.015.255	49.747.504
42	2063	53.771.062	1.074.242	2.949.316	1.075.421	52.695.640
43	2064	56.957.642	1.137.903	3.124.099	1.139.153	55.818.489
44	2065	60.333.066	1.205.338	3.309.239	1.206.661	59.126.405
45	2066	63.908.524	1.276.768	3.505.351	1.278.170	62.630.354
46	2067	67.695.871	1.352.432	3.713.085	1.353.917	66.341.954
47	2068	71.707.664	1.432.580	3.933.130	1.434.153	70.273.511
48	2069	75.957.203	1.517.478	4.166.215	1.519.144	74.438.059
49	2070	80.458.579	1.607.406	4.413.114	1.609.172	78.849.408
50	2071	85.226.715	1.702.664	4.674.643	1.704.534	83.522.181

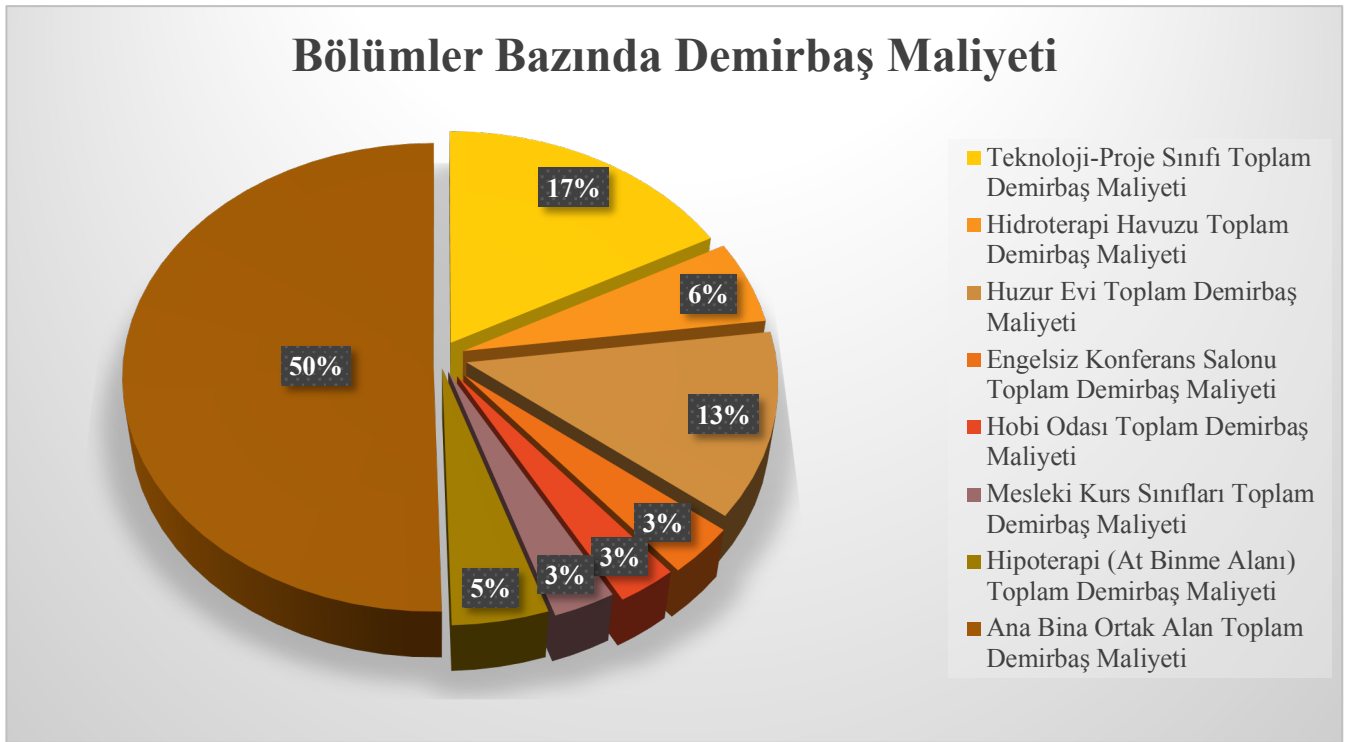
Tablo.21. Gayrimenkul Yeniden Değerleme ve Amortisman Tablosu

BİNGÖL ENGELSİZ YAŞAM MERKEZİ DEMİRBAŞ LİSTESİ			
1.Teknoloji-Proje Sınıfı	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
Tablalı Sandalye	50	250,00	12.500,00
Akıllı Tahta	2	5.000,00	10.000,00
Masa	2	1.500,00	3.000,00
Robotik Kodlama Seti	25	3.000,00	75.000,00
Bilgisayar	25	6.400,00	160.000,00
Atölye Tipi Çalışma Tezgahı	8	1.000,00	8.000,00
Teknoloji-Proje Sınıfı Toplam Demirbaş Maliyeti			268.500,00
2.Hidroterapi Havuzu	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
Fizik Tedavi Seti (Kas Güçlendirme Cihazı,Masaj Aleti, Yürüteç, Tüm Vücut Hidromasaj Cihazı,Galvanik Banyo, Alt ve Üst Ekstremitte Cihazı)	3	30.000,00	90.000,00
Hidroterapi Havuzu Toplam Demirbaş Maliyeti			90.000,00
3.Huzur Evi	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
Tam Ortopedik Yatak+Baza	50	2.500,00	125.000,00
Elbise Dolabı	50	500,00	25.000,00
Televizyon	3	6.000,00	18.000,00
Çamaşır Makinesi	5	5.000,00	25.000,00
Takım Oyunu Seti (Satranç, Dama vb.)	10	750,00	7.500,00
Huzur Evi Toplam Demirbaş Maliyeti			200.500,00
4.Engelsiz Konferans Salonu	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
Engelli Koltuğu	100	300,00	30.000,00
Sinegraf Makinesi	1	10.000,00	10.000,00
Sinema Perdesi	1	5.000,00	5.000,00
Ses Sistemi	1	8.000,00	8.000,00
Engelsiz Konferans Salonu Toplam Demirbaş Maliyeti			53.000,00
5.Hobi Odası	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
Hobi Odası Malzemeleri	1	45.000,00	45.000,00
Hobi Odası Toplam Demirbaş Maliyeti			45.000,00
6.Mesleki Kurs Sınıfları	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
Tablalı Sandalye	50	500,00	25.000,00
Akıllı Tahta	2	5.000,00	10.000,00
Atölye Tipi Çalışma Masası	8	1.500,00	12.000,00
Mesleki Kurs Sınıfları Toplam Demirbaş Maliyeti			47.000,00
7.Hipoterapi (At Binme Alanı)	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
At	5	6.500,00	32.500,00
Koşun Takımı	5	2.000,00	10.000,00
At Binme Simülasyon Cihazı-Hipoterapi Cihazı	1	30.000,00	30.000,00
Hipoterapi (At Binme Alanı) Toplam Demirbaş Maliyeti			72.500,00
7.Ana Bina Ortak Alan	Adet	Birim Fiyatı ₺	Tutarı ₺
Asansör	1	300.000,00	300.000,00
Yangın Merdiveni	1	90.000,00	90.000,00
Doğalgaz Tesisatı	1	400.000,00	400.000,00
Ana Bina Ortak Alan Toplam Demirbaş Maliyeti			790.000,00
Genel Toplam			1.566.500,00

Tablo.22. Engelsiz Yaşam Merkezi Demirbaş Listesi ve Maliyetleri

BÖLÜMLER BAZINDA DEMİRBAŞ MALİYETLERİ	
Bölüm	Tutar ₺
Teknoloji-Proje Sınıfı Toplam Demirbaş Maliyeti	268.500,00
Hidroterapi Havuzu Toplam Demirbaş Maliyeti	90.000,00
Huzur Evi Toplam Demirbaş Maliyeti	200.500,00
Engelsiz Konferans Salonu Toplam Demirbaş Maliyeti	53.000,00
Hobi Odası Toplam Demirbaş Maliyeti	45.000,00
Mesleki Kurs Sınıfları Toplam Demirbaş Maliyeti	47.000,00
Hipoterapi (At Binme Alanı) Toplam Demirbaş Maliyeti	72.500,00
Ana Bina Ortak Alan Toplam Demirbaş Maliyeti	790.000,00
Toplam	1.566.500,00

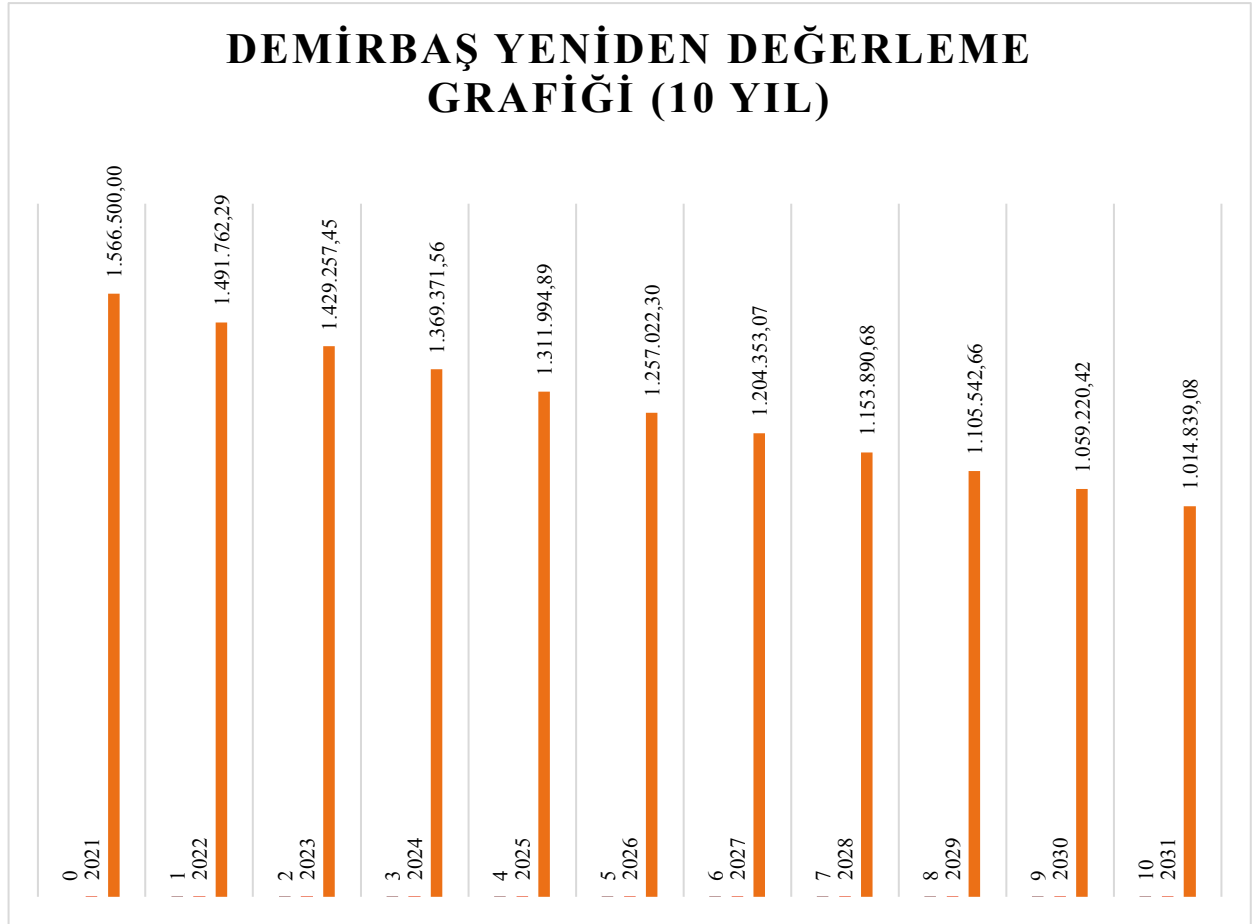
Tablo.23. Bölümler Bazında Demirbaş Maliyetleri

Şekil.10. Bölümler Bazında Demirbaş Maliyeti Oranları

DEMİRBAŞ YENİDEN DEĞERLEME VE AMORTİSMAN TABLOSU					
Yıl		Yeniden Değerlenmiş Demirbaş ₺	Yıllık Değer Artışı ₺	Yıllık Amortisman ₺ (-)	Demirbaş Net Hurda Değeri ₺
0	2021	1.566.500,00	0,00	0,00	1.566.500,00
1	2022	1.657.513,65	91.013,65	165.751,37	1.491.762,29
2	2023	1.588.063,83	96.301,54	158.806,38	1.429.257,45
3	2024	1.521.523,95	92.266,51	152.152,40	1.369.371,56
4	2025	1.457.772,10	88.400,54	145.777,21	1.311.994,89
5	2026	1.396.691,45	84.696,56	139.669,14	1.257.022,30
6	2027	1.338.170,08	81.147,77	133.817,01	1.204.353,07
7	2028	1.282.100,75	77.747,68	128.210,08	1.153.890,68
8	2029	1.228.380,73	74.490,05	122.838,07	1.105.542,66
9	2030	1.176.911,58	71.368,92	117.691,16	1.059.220,42
10	2031	1.127.598,98	68.378,56	112.759,90	1.014.839,08

Tablo.24. Demirbaş Yeniden Değerleme ve Amortisman Tablosu

Şekil.11. Demirbaş Yeniden Değerleme Grafiği (10 Yıl Boyunca)

4.2. Arazi Bedeli / Kamulaştırma Bedeli

Arazi Milli Emlak'a ait olduğundan arazi maliyeti ve kamulaştırma maliyeti bulunmamaktadır.

4.3. İşletme Sermayesi

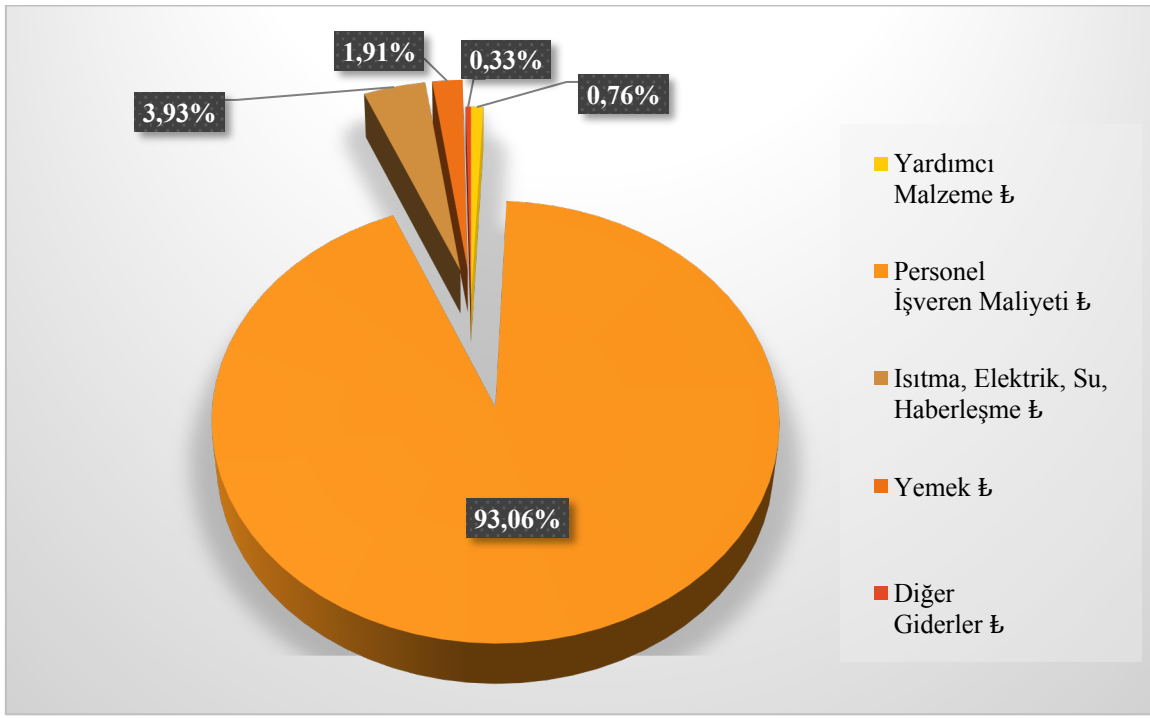
<Yıl	KKO	Fiyat Artış Oranı	Süre (Gün)	Yardımcı Malzeme ₺	Personel İşveren Maliyeti ₺	Isıtma, Elektrik, Su, Haberleşme ₺	Yemek ₺	Diğer Giderler ₺	Toplam Finansman İhtiyacı ₺
1 2022	100%	16,42%	360	24.000,00	2.923.429,60	123.600,00	60.000,00	10.380,00	3.141.409,60
2 2023	100%	16,42%	360	27.940,80	3.403.456,74	143.895,12	69.852,00	21.861,00	3.667.005,66
3 2024	100%	16,42%	360	32.528,68	3.962.304,34	167.522,70	81.321,70	25.023,00	4.268.700,41
4 2025	100%	16,42%	360	37.869,89	4.612.914,71	195.029,93	94.674,72	28.661,00	4.969.150,24
5 2026	100%	16,42%	360	44.088,12	5.370.355,30	227.053,84	110.220,31	32.825,00	5.784.542,58
6 2027	100%	16,42%	360	51.327,39	6.252.167,64	264.336,08	128.318,49	37.576,00	6.733.725,60
7 2028	100%	16,42%	360	59.755,35	7.278.773,57	307.740,06	149.388,38	43.001,00	7.838.658,37
8 2029	100%	16,42%	360	69.567,18	8.473.948,19	358.270,98	173.917,95	49.218,00	9.124.922,31
9 2030	100%	16,42%	360	80.990,11	9.865.370,49	417.099,08	202.475,28	56.343,00	10.622.277,96
10 2031	100%	16,42%	360	94.288,69	11.485.264,32	485.586,75	235.721,72	64.509,00	12.365.370,48
11 2032	100%	16,42%	360	109.770,89	13.371.144,72	565.320,09	274.427,23	73.866,00	14.394.528,93
12 2033	100%	16,42%	360	127.795,27	15.566.686,68	658.145,65	319.488,18	84.589,00	16.756.704,78
13 2034	100%	16,42%	360	148.779,26	18.122.736,64	766.213,17	371.948,14	96.878,00	19.506.555,20
14 2035	100%	16,42%	360	173.208,81	21.098.489,99	892.025,37	433.022,02	110.962,00	22.707.708,19
15 2036	100%	16,42%	360	201.649,70	24.562.862,05	1.038.495,93	504.124,24	127.101,00	26.434.232,92
16 2037	100%	16,42%	360	234.760,58	28.596.084,00	1.209.016,97	586.901,44	145.597,00	30.772.359,98
17 2038	100%	16,42%	360	273.308,26	33.291.560,99	1.407.537,55	683.270,66	166.793,00	35.822.470,46
18 2039	100%	16,42%	360	318.185,48	38.758.035,30	1.638.655,22	795.463,70	191.084,00	41.701.423,70
19 2040	100%	16,42%	360	370.431,53	45.122.104,70	1.907.722,40	926.078,84	218.921,00	48.545.258,48
20 2041	100%	16,42%	360	431.256,39	52.531.154,29	2.220.970,42	1.078.140,98	250.822,00	56.512.344,09
Toplam			7200	2.911.502,39	354.648.844,27	14.994.237,30	7.278.755,97	1.836.010,00	381.669.349,93

Tablo.25. İşletme Sermayesi Tablosu (Yıllara Göre Dağılımı)

BİNGÖL ENGELSİZ YAŞAM MERKEZİ İSTİHDAM MALİYETLERİ

Bölümü ve Görevi	Personel Sayısı	Aylık Ortalama Kişi Başına					Aylık Ortalama Toplam					Yıllık Ortalama Toplam				
		Net Ücret	AGİ	Brüt Ücret	İşveren Maliyeti	Net Ücret	AGİ	Brüt Ücret	Tahmini Teşvik Tutarı	İşveren Maliyeti	Net Ücret	AGİ	Brüt Ücret	İşveren Maliyeti	Net Ücret	AGİ
1-Huzur Evi (50 yataklı)	24	43.901,80	2.146,48	64.583,27	75.885,34	87.334,90	3.488,03	123.751,23	18.562,69	126.845,04	1.048.018,80	41.856,36	1.485.014,81	1.522.140,48		
İdari Personel	2	4.500,00	268,31	6.674,45	7.842,48	9.000,00	536,62	13.348,89	2.002,33	13.682,62	108.000,00	6.439,44	160.186,70	164.191,40		
Büro Personeli	3	2.750,00	268,31	3.941,05	4.630,73	8.250,00	804,93	11.823,14	1.773,47	12.118,71	99.000,00	9.659,16	141.877,65	145.424,57		
Bakım Personeli	9	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	25.433,10	-	32.894,10	4.934,12	33.716,48	305.197,20	-	394.729,20	404.597,70		
Hemşire	3	4.000,00	268,31	5.858,67	6.883,93	12.000,00	804,93	17.576,00	2.636,40	18.015,39	144.000,00	9.659,16	210.911,97	216.184,71		
Doktor	1	12.000,00	268,31	18.946,56	22.262,21	12.000,00	268,31	18.946,56	2.841,98	19.420,23	144.000,00	3.219,72	227.358,72	233.042,70		
Diyetisyen	1	3.750,00	268,31	5.450,77	6.404,66	3.750,00	268,31	5.450,77	817,62	5.587,04	45.000,00	3.219,72	65.409,28	67.044,54		
Psikolog	1	4.000,00	268,31	5.858,67	6.883,93	4.000,00	268,31	5.858,67	878,80	6.005,13	48.000,00	3.219,72	70.303,99	72.061,57		
Sosyal Hizmet Uzmanı	1	4.000,00	268,31	5.858,67	6.883,93	4.000,00	268,31	5.858,67	878,80	6.005,13	48.000,00	3.219,72	70.303,99	72.061,57		
İş Sağlığı ve Güvenliği Personeli	1	3.250,00	268,31	4.684,64	5.504,46	3.250,00	268,31	4.684,64	702,70	4.801,76	39.000,00	3.219,72	56.215,71	57.621,11		
Temizlikçi	2	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	5.651,80	-	7.309,80	1.096,47	7.492,55	67.821,60	-	87.717,60	89.910,60		
2-Fizyoterapi Havuzu ve Fizik Tedavi Alanı	8	12.651,80	536,62	17.481,31	20.540,54	25.129,50	804,93	34.304,68	5.145,70	35.162,30	301.554,00	9.659,16	411.656,11	421.947,62		
Fizyoterapist	2	4.000,00	268,31	5.858,67	6.883,93	8.000,00	536,62	11.717,33	1.757,60	12.010,26	96.000,00	6.439,44	140.607,98	144.123,14		
Yardımcı Personel	3	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	8.477,70	-	10.964,70	1.644,71	11.238,83	101.732,40	-	131.576,40	134.865,90		
Teknik Personel	1	3.000,00	268,31	4.312,84	5.067,59	3.000,00	268,31	4.312,84	646,93	4.420,67	36.000,00	3.219,72	51.754,13	53.047,98		
Temizlik Personeli	2	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	5.651,80	-	7.309,80	1.096,47	7.492,55	67.821,60	-	87.717,60	89.910,60		
3-Mesteki Kurs Alanı	6	8.651,80	268,31	11.622,64	13.656,61	17.477,70	804,93	23.903,23	3.585,48	24.500,82	209.732,40	9.659,16	286.838,79	294.009,84		
Usta öğretici	3	3.000,00	268,31	4.312,84	5.067,59	9.000,00	804,93	12.938,53	1.940,78	13.262,00	108.000,00	9.659,16	155.262,39	159.143,94		
Yardımcı Personel	2	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	5.651,80	-	7.309,80	1.096,47	7.492,55	67.821,60	-	87.717,60	89.910,60		
Temizlik Personeli	1	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	2.825,90	-	3.654,90	548,24	3.746,28	33.910,80	-	43.858,80	44.955,30		
4-Hipoterapi (At Binme) Sahası	3	6.825,90	268,31	9.513,57	11.178,44	9.651,80	268,31	13.168,47	1.975,27	13.497,68	115.821,60	3.219,72	158.021,59	161.972,17		
Hipoterapist	1	4.000,00	268,31	5.858,67	6.883,93	4.000,00	268,31	5.858,67	878,80	6.005,13	48.000,00	3.219,72	70.303,99	72.061,57		
At Bakıcısı	2	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	5.651,80	-	7.309,80	1.096,47	7.492,55	67.821,60	-	87.717,60	89.910,60		
5- Toprak İşleme Alanı ve Hobi Bahçesi	2	5.651,80	-	7.309,80	8.589,02	5.651,80	-	7.309,80	1.096,47	7.492,55	67.821,60	-	87.717,60	89.910,60		
Bahçıvan	1	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	2.825,90	-	3.654,90	548,24	3.746,28	33.910,80	-	43.858,80	44.955,30		
Temizlik Görevlisi	1	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	2.825,90	-	3.654,90	548,24	3.746,28	33.910,80	-	43.858,80	44.955,30		
6-Yemekhane	8	8.901,80	268,31	11.994,44	14.093,48	23.455,40	536,62	31.298,69	4.694,80	32.081,17	281.464,80	6.439,44	375.584,22	384.974,03		
Aşçı	2	3.250,00	268,31	4.684,64	5.504,46	6.500,00	536,62	9.369,29	1.405,39	9.603,52	78.000,00	6.439,44	112.431,42	115.242,23		
Yardımcı Personel	4	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	11.303,60	-	14.619,60	2.192,94	14.985,10	135.643,20	-	175.435,20	179.821,20		
Temizlik Personeli	2	2.825,90	-	3.654,90	4.294,51	5.651,80	-	7.309,80	1.096,47	7.492,55	67.821,60	-	87.717,60	89.910,60		
7-Konferans Salonu	1	2.750,00	268,31	3.941,05	4.630,73	2.750,00	268,31	3.941,05	591,16	4.039,57	33.000,00	3.219,72	47.292,55	48.474,86		
Teknik Personel	1	2.750,00	268,31	3.941,05	4.630,73	2.750,00	268,31	3.941,05	591,16	4.039,57	33.000,00	3.219,72	47.292,55	48.474,86		
TOPLAM	52	89.334,90	3.756,34	126.446,07	148.574,16	171.451,10	6.171,13	237.677,14	35.651,57	243.619,13	2.057.413,20	74.053,56	2.852.125,67	2.923.429,60		

Tablo.26. Bingöl engelsiz Yaşam Merkezi İstihdam Maliyeti

Şekil.12. İşletme Sermayesi Gösterge Grafiği

4.4. Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı

Yıllar	İç Para (Öz Kaynaklar)	Dış Para (Yabancı Kaynaklar)	Sabit Tesis Yatırımı	Finansman Giderleri	Sabit Yatırım Toplamı	İşletme Sermayesi İhtiyacı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Finansman Kaynakları
0 2021	3.761.100,00	2.507.400,00	6.268.500,00	0,00	6.268.500,00	0,00	6.268.500,00	6.268.500,00
1 2022	3.141.409,60	0,00	0,00	0,00	0,00	3.141.409,60	3.141.409,60	3.141.409,60
2 2023	3.667.005,66	0,00	0,00	0,00	0,00	3.667.005,66	3.667.005,66	3.667.005,66
3 2024	4.268.700,41	0,00	0,00	0,00	0,00	4.268.700,41	4.268.700,41	4.268.700,41
4 2025	4.969.150,24	0,00	0,00	0,00	0,00	4.969.150,24	4.969.150,24	4.969.150,24
5 2026	5.784.542,58	0,00	0,00	0,00	0,00	5.784.542,58	5.784.542,58	5.784.542,58
6 2027	6.733.725,60	0,00	0,00	0,00	0,00	6.733.725,60	6.733.725,60	6.733.725,60
7 2028	7.838.658,37	0,00	0,00	0,00	0,00	7.838.658,37	7.838.658,37	7.838.658,37
8 2029	9.124.922,31	0,00	0,00	0,00	0,00	9.124.922,31	9.124.922,31	9.124.922,31
9 2030	10.622.277,96	0,00	0,00	0,00	0,00	10.622.277,96	10.622.277,96	10.622.277,96
10 2031	12.365.370,48	0,00	0,00	0,00	0,00	12.365.370,48	12.365.370,48	12.365.370,48
11 2032	14.394.528,93	0,00	0,00	0,00	0,00	14.394.528,93	14.394.528,93	14.394.528,93
12 2033	16.756.704,78	0,00	0,00	0,00	0,00	16.756.704,78	16.756.704,78	16.756.704,78
13 2034	19.506.555,20	0,00	0,00	0,00	0,00	19.506.555,20	19.506.555,20	19.506.555,20
14 2035	22.707.708,19	0,00	0,00	0,00	0,00	22.707.708,19	22.707.708,19	22.707.708,19
15 2036	26.434.232,92	0,00	0,00	0,00	0,00	26.434.232,92	26.434.232,92	26.434.232,92
16 2037	30.772.359,98	0,00	0,00	0,00	0,00	30.772.359,98	30.772.359,98	30.772.359,98
17 2038	35.822.470,46	0,00	0,00	0,00	0,00	35.822.470,46	35.822.470,46	35.822.470,46
18 2039	41.701.423,70	0,00	0,00	0,00	0,00	41.701.423,70	41.701.423,70	41.701.423,70
19 2040	48.545.258,48	0,00	0,00	0,00	0,00	48.545.258,48	48.545.258,48	48.545.258,48
20 2041	56.512.344,09	0,00	0,00	0,00	0,00	56.512.344,09	56.512.344,09	56.512.344,09

Tablo.27. Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Göre Dağılımı

5. PROJENİN FİNANSMANI VE FİNANSAL ANALİZ

5.1. Finansman Öngörüsü

Projenin maliyet bileşenleri Engelsiz Yaşam Köyü binası, yapısal peyzaj işleri ve altyapı olmak üzere 2021 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Fiyatları ile KDV dâhil olarak 6.268.500,00 TL olarak belirlenmiştir.

Projenin finansmanı için öngörülen finansman kaynakları aşağıdaki tabloda da belirtilmiştir.

Yatırımın Konusu	Yatırım Tutarı ₺	Hibeye Esas Yatırım Tutarı ₺	Talep Edilen Hibe Tutarı ₺	Özkaynak Tutarı ₺	Hibeye Esas Oran %	Özkaynak Oran %
Sabit Yatırım	6.268.500,00	6.268.500,00	2.507.400,00	3.761.100,00	40	60
Öngörülmeven Maliyetler	0,00	0,00	0,00	-	0	0
İşletme Sermayesi (İlk yıl)	3.569.228,45	0,00	0,00	3.569.228,45	0	100
Toplam	9.837.728,45	6.268.500,00	2.507.400,00	7.330.328,45		

Tablo.28. Finansman Kaynakları Tablosu

5.2. Finansman İhtiyacı ve Kaynakları

Yıllar	İç Para (Öz Kaynaklar)	Dış Para (Yabancı Kaynaklar)	Sabit Tesis Yatırımı	Finansman Giderleri	Sabit Yatırım Toplamı	İşletme Sermayesi Yatırımı	Toplam Finansman İhtiyacı	Toplam Finansman Kaynakları
0 2021	3.761.100,00	2.507.400,00	6.268.500,00	0,00	6.268.500,00	0,00	6.268.500,00	6.268.500,00
1 2022	3.141.409,60	0,00	0,00	0,00	0,00	3.141.409,60	3.141.409,60	3.141.409,60
2 2023	3.667.005,66	0,00	0,00	0,00	0,00	3.667.005,66	3.667.005,66	3.667.005,66
3 2024	4.268.700,41	0,00	0,00	0,00	0,00	4.268.700,41	4.268.700,41	4.268.700,41
4 2025	4.969.150,24	0,00	0,00	0,00	0,00	4.969.150,24	4.969.150,24	4.969.150,24
5 2026	5.784.542,58	0,00	0,00	0,00	0,00	5.784.542,58	5.784.542,58	5.784.542,58
6 2027	6.733.725,60	0,00	0,00	0,00	0,00	6.733.725,60	6.733.725,60	6.733.725,60
7 2028	7.838.658,37	0,00	0,00	0,00	0,00	7.838.658,37	7.838.658,37	7.838.658,37
8 2029	9.124.922,31	0,00	0,00	0,00	0,00	9.124.922,31	9.124.922,31	9.124.922,31
9 2030	10.622.277,96	0,00	0,00	0,00	0,00	10.622.277,96	10.622.277,96	10.622.277,96
10 2031	12.365.370,48	0,00	0,00	0,00	0,00	12.365.370,48	12.365.370,48	12.365.370,48
11 2032	14.394.528,93	0,00	0,00	0,00	0,00	14.394.528,93	14.394.528,93	14.394.528,93
12 2033	16.756.704,78	0,00	0,00	0,00	0,00	16.756.704,78	16.756.704,78	16.756.704,78
13 2034	19.506.555,20	0,00	0,00	0,00	0,00	19.506.555,20	19.506.555,20	19.506.555,20
14 2035	22.707.708,19	0,00	0,00	0,00	0,00	22.707.708,19	22.707.708,19	22.707.708,19
15 2036	26.434.232,92	0,00	0,00	0,00	0,00	26.434.232,92	26.434.232,92	26.434.232,92
16 2037	30.772.359,98	0,00	0,00	0,00	0,00	30.772.359,98	30.772.359,98	30.772.359,98
17 2038	35.822.470,46	0,00	0,00	0,00	0,00	35.822.470,46	35.822.470,46	35.822.470,46
18 2039	41.701.423,70	0,00	0,00	0,00	0,00	41.701.423,70	41.701.423,70	41.701.423,70
19 2040	48.545.258,48	0,00	0,00	0,00	0,00	48.545.258,48	48.545.258,48	48.545.258,48
20 2041	56.512.344,09	0,00	0,00	0,00	0,00	56.512.344,09	56.512.344,09	56.512.344,09

Tablo.29. Finansman İhtiyacı ve Kaynakları Tablosu (Yıllara Göre Dağılımı)

5.3. Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti

Projenin finansmanına ilişkin Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ile görüşmeler yapılmıştır. Yatırımın 3.761.100,00TL'si Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün bağlı olduğu Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca projeye özel tahsis edilecek kaynaktan sağlanması ve kalan 2.507.400,00TL'lik kısmın ise Fırat Kalkınma Ajansı ve/veya Doğu Anadolu Projesi tarafından hibe olarak finanse edilmesi planlanmaktadır. Dolayısıyla projenin finansmanı tamamen hibe ve özkaynak ile sağlanması planlandığından paranın zaman değeri dışında sermaye maliyeti bulunmamaktadır.

5.4. Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi

Cari Oran: $(3.480.000,00/3.141.409,60) = 1,10$

Cari Oran: Bir işletmede, bir yıl içerisinde paraya dönüşecek olan kıymetlerin, bir yıl içerisinde ödenecek olan borçlara bölünmesi ile ortaya çıkan kısa vadeli borçları, kısa vadeli varlıklarla ödeme performansını ölçmeye yarayan bir analiz türüdür. 1,20 ile 2 arasındaki oranlar ideal olarak kabul edilir. Bu oranın yüksek olması paranın yatırıma yönlendirilmesini işaret ederken düşük olması ise mevcut nakit döngüsü için yabancı kaynaklara ihtiyaç duyabileceğimizi gösterir. 1,10 oranı ise kabul makul bir oran olarak olumlu kabul edilebilir.

6. TİCARİ ANALİZ

6.1. Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar (İskonto Oranı, Ekonomik Ömür, Hurda Değer, Yenileme Yatırımları, Enflasyon Artış Oranı vb.)

Ticari analizin yapılması için kullanılacak temel varsayımlar aşağıda yer almaktadır.

İskonto Oranı:

Hesaplamalarda kullanılan iskonto oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ekim 2021 ayı güncel faiz oranı olan %16,00 kullanılmıştır.

Ekonomik Ömür:

Projemizin hizmet binası GİB 2021 amortisman listesi 1.1.1. Beton, kagir, demir, çelik grubunda olduğundan ekonomik ömrü 50 yıl olarak baz alınmıştır. Proje kapsamında hizmet binası ile ilgili yapılan analizlerde amortisman giderleri bu süre dikkate alınarak belirlenmiştir.

Hizmet binası ve peyzaj alanı dışında kalan demirbaş yatırımlarında ise ortalama amortisman oranı 10 yıl olarak dikkate alınmıştır.

Hurda Değer:

Projenin ekonomik ömrü 50 yıl olarak öngörülmüştür. Projenin hurda değeri, Gayrimenkul Yeniden Değerleme ve Amortisman Tablosunda detaylı bir şekilde incelenmektedir.

Demirbaşların ortalama ekonomik ömrü 10 yıl olarak öngörülmüştür. Demirbaşların hurda değeri Demirbaş Yeniden Değerleme ve Amortisman Tablosunda detaylı bir şekilde incelenmektedir.

Yenileme Yatırımları:

Proje bir bütün olarak içerisinde teknoloji barındırdığından dolayı 10 yılda bir yenileme yatırımına ihtiyaç duymaktadır.

Enflasyon Oranı:

Yıllık fiyat ve gider artışları için 2021 Eylül ayı gerçekleşen enflasyon oranı olan %16,42 baz alınmış ve tüm yıllarda bu oran kullanılmıştır.

6.2. Ticari Faydalar ve Maliyetler (İşletme Dönemi Gelir ve Giderleri, Girdi İhtiyacı, Girdi Fiyatları ve Harcama Tahmini)

Yıl	KKO	İşletme Gelirleri	Üretim Giderleri	Amortisman	Finansman Gideri	Satış Gideri	Brüt kar	Matrahtan İndirilecekler	Vergi Matrahı	Vergi	Net Kar
1 2022	100%	3.480.000,00	3.141.409,60	267.245,16	0,00	0,00	71.345,24	0,00	0,00	0,00	71.345,24
2 2023	100%	4.051.416,00	3.667.005,66	266.314,91	0,00	0,00	118.095,43	0,00	0,00	0,00	118.095,43
3 2024	100%	4.716.658,51	4.268.700,41	266.032,09	0,00	0,00	181.926,00	0,00	0,00	0,00	181.926,00
4 2025	100%	5.491.133,83	4.969.150,24	266.405,64	0,00	0,00	255.577,95	0,00	0,00	0,00	255.577,95
5 2026	100%	6.392.778,01	5.784.542,58	267.446,26	0,00	0,00	340.789,17	0,00	0,00	0,00	340.789,17
6 2027	100%	7.442.472,16	6.733.725,60	269.166,45	0,00	0,00	439.580,10	0,00	0,00	0,00	439.580,10
7 2028	100%	8.664.526,09	7.838.658,37	271.580,60	0,00	0,00	554.287,12	0,00	0,00	0,00	554.287,12
8 2029	100%	10.087.241,27	9.124.922,31	274.705,02	0,00	0,00	687.613,94	0,00	0,00	0,00	687.613,94
9 2030	100%	11.743.566,29	10.622.277,96	278.558,04	0,00	0,00	842.730,29	0,00	0,00	0,00	842.730,29
10 2031	100%	13.671.859,87	12.365.370,48	283.160,07	0,00	0,00	1.023.329,32	0,00	0,00	0,00	1.023.329,32
11 2032	100%	15.916.779,26	14.394.528,93	180.498,43	0,00	0,00	1.341.751,90	0,00	0,00	0,00	1.341.751,90
12 2033	100%	18.530.314,42	16.756.704,78	191.195,13	0,00	0,00	1.582.414,50	0,00	0,00	0,00	1.582.414,50
13 2034	100%	21.572.992,05	19.506.555,20	202.525,74	0,00	0,00	1.863.911,11	0,00	0,00	0,00	1.863.911,11
14 2035	100%	25.115.277,34	22.707.708,19	214.527,82	0,00	0,00	2.193.041,33	0,00	0,00	0,00	2.193.041,33
15 2036	100%	29.239.205,88	26.434.232,92	227.241,16	0,00	0,00	2.577.731,80	0,00	0,00	0,00	2.577.731,80
16 2037	100%	34.040.283,48	30.772.359,98	240.707,93	0,00	0,00	3.027.215,58	0,00	0,00	0,00	3.027.215,58
17 2038	100%	39.629.698,03	35.822.470,46	254.972,76	0,00	0,00	3.552.254,81	0,00	0,00	0,00	3.552.254,81
18 2039	100%	46.136.894,45	41.701.423,70	270.082,96	0,00	0,00	4.165.387,79	0,00	0,00	0,00	4.165.387,79
19 2040	100%	53.712.572,52	48.545.258,48	286.088,61	0,00	0,00	4.881.225,43	0,00	0,00	0,00	4.881.225,43
20 2041	100%	62.532.176,92	56.512.344,09	303.042,80	0,00	0,00	5.716.790,04	0,00	0,00	0,00	5.716.790,04
Toplam		422.167.846,37	381.669.349,93	5.081.497,58	0,00	0,00	35.416.998,86	0,00	0,00	0,00	35.416.998,86

Tablo.30. İşletme Gelirleri ve Giderleri Tablosu

6.3. Ticari Nakit Akış Tablosu

Yıl	Nakit Girişleri		Nakit Çıktıları		Nakit Farkı
	İşletme Gelirleri	Diğer Nakit Girişleri	Yatırım Harcamaları	İşletme Giderleri	
0	2021	0,00	6.268.500,00	6.268.500,00	0,00
1	2022	3.480.000,00	0,00	0,00	3.141.409,60
2	2023	4.051.416,00	0,00	0,00	3.667.005,66
3	2024	4.716.658,51	0,00	0,00	4.268.700,41
4	2025	5.491.133,83	0,00	0,00	4.969.150,24
5	2026	6.392.778,01	0,00	0,00	5.784.542,58
6	2027	7.442.472,16	0,00	0,00	6.733.725,60
7	2028	8.664.526,09	0,00	0,00	7.838.658,37
8	2029	10.087.241,27	0,00	0,00	9.124.922,31
9	2030	11.743.566,29	0,00	0,00	10.622.277,96
10	2031	13.671.859,87	0,00	0,00	12.365.370,48
11	2032	15.916.779,26	0,00	0,00	14.394.528,93
12	2033	18.530.314,42	0,00	0,00	16.756.704,78
13	2034	21.572.992,05	0,00	0,00	19.506.555,20
14	2035	25.115.277,34	0,00	0,00	22.707.708,19
15	2036	29.239.205,88	0,00	0,00	26.434.232,92
16	2037	34.040.283,48	0,00	0,00	30.772.359,98
17	2038	39.629.698,03	0,00	0,00	35.822.470,46
18	2039	46.136.894,45	0,00	0,00	41.701.423,70
19	2040	53.712.572,52	0,00	0,00	48.545.258,48
20	2041	62.532.176,92	0,00	0,00	56.512.344,09

Tablo.31. Ticari Nakit Akış Tablosu

6.4. Ticari Fayda Maliyet Analizi (NBD, İKO, GÖS, Fayda Maliyet Oranı)

YIL	Sabit Yatırım Tutarı	Nakit Girişleri	İşletme Sermayesi Yatırımı	Amortisman	Net Nakit Akımı	İskonto Oranı	İskonto Edilmiş Net Nakit Akım
0	6.268.500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%	-6.268.500,00
1	0,00	3.480.000,00	3.141.409,60	267.245,16	71.345,24	16%	61.504,51
2	0,00	4.051.416,00	3.667.005,66	266.314,91	118.095,43	16%	87.764,14
3	0,00	4.716.658,51	4.268.700,41	266.032,09	181.926,00	16%	116.552,29
4	0,00	5.491.133,83	4.969.150,24	266.405,64	255.577,95	16%	141.153,43
5	0,00	6.392.778,01	5.784.542,58	267.446,26	340.789,17	16%	162.254,16
6	0,00	7.442.472,16	6.733.725,60	269.166,45	439.580,10	16%	180.422,25
7	0,00	8.664.526,09	7.838.658,37	271.580,60	554.287,12	16%	196.123,15
8	0,00	10.087.241,27	9.124.922,31	274.705,02	687.613,94	16%	209.739,76
9	0,00	11.743.566,29	10.622.277,96	278.558,04	842.730,29	16%	221.598,44
10	0,00	13.671.859,87	12.365.370,48	283.160,07	1.023.329,32	16%	231.971,98
11	0,00	15.916.779,26	14.394.528,93	180.498,43	1.341.751,90	16%	262.201,00
12	0,00	18.530.314,42	16.756.704,78	191.195,13	1.582.414,50	16%	266.578,05
13	0,00	21.572.992,05	19.506.555,20	202.525,74	1.863.911,11	16%	270.689,46
14	0,00	25.115.277,34	22.707.708,19	214.527,82	2.193.041,33	16%	274.558,55
15	0,00	29.239.205,88	26.434.232,92	227.241,16	2.577.731,80	16%	278.206,90
16	0,00	34.040.283,48	30.772.359,98	240.707,93	3.027.215,58	16%	281.653,74
17	0,00	39.629.698,03	35.822.470,46	254.972,76	3.552.254,81	16%	284.916,95
18	0,00	46.136.894,45	41.701.423,70	270.082,96	4.165.387,79	16%	288.012,70
19	0,00	53.712.572,52	48.545.258,48	286.088,61	4.881.225,43	16%	290.955,83
20	0,00	62.532.176,92	56.512.344,09	303.042,80	5.716.790,04	16%	16.157.696,05
				NBD:			13.996.053,33

Tablo.32. Net Bugünkü Değer Gösterge Tablosu

Net Bugünkü Değer ₺ :	13.996.053,33
Fayda/Maliyet Katsayısı :	0,28
İKO :	6,9%
DİKO :	8,6%
Geri Ödeme Yıl Sayısı :	14,49

Net Bugünkü Değer:

Yapılacak girişimcilik geliştirme merkezinin 20 yıllık nakit akımlarının net bugünkü değeri (NBD) pozitif olup 13.996.053,33 TL olarak hesaplanmıştır.

İç Karlılık Oranı:

NBD tablosunda yatırım tutarı ve net nakit akımlarına göre hesaplanan iç karlılık oranı % 6,9'dur. Bu hesaplamalarda iskonto oranı %16 olarak kullanılmıştır. Dolayısıyla iç karlılık oranı (%6,9) ile iskonto oranından küçük olarak hesaplanmıştır. Sonuç olarak riskli olarak nitelendirilebilecek bir oran ortaya çıkmış olmasına karşın; projemizin Bingöl'de kar amacı ile kurulmuş ticari faaliyette bulunacak bir işletme projesi olmamasından dolayı iç karlılık oranı makul sayılabilecek bir seviyede olabileceği görüşü ön plana çıkabilir.

Düzeltilmiş İç Karlılık Oranı:

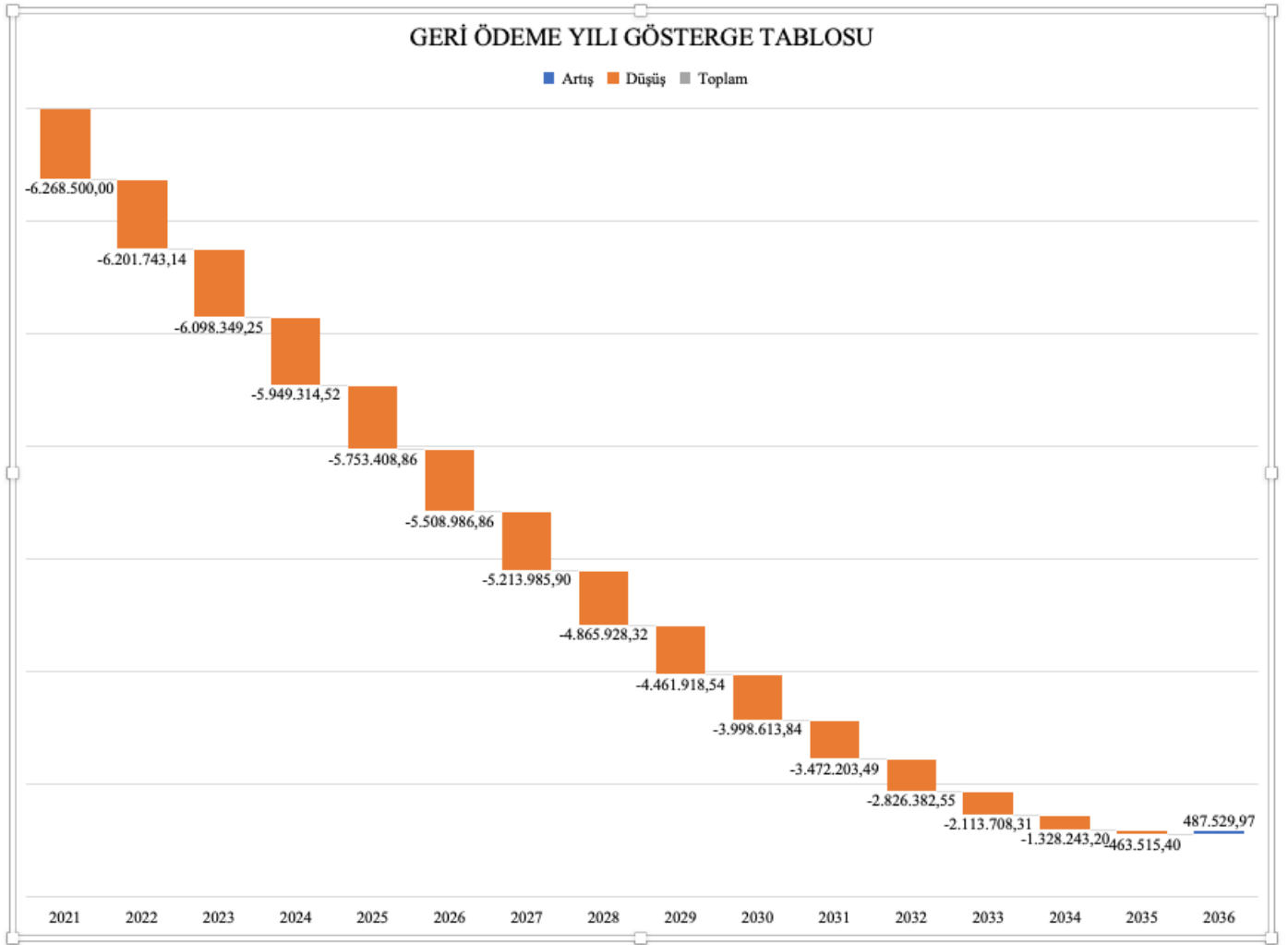
Ülke iktisadında TCMB'nin faiz politikasının 20 yıllık ortalama faiz oranı %15 bandında olacağı tahmin edilmiştir. Bu durumda düzeltilmiş iç karlılık oranı %8,6 seviyesine çıkacağı öngörülmüştür. İlerleyen yıllarda tahminlerimizin ilerisinde bir faiz indirimi halinde ise iç karlılık oranı faiz oranı ile ters orantılı hareketle bize daha pozitif sonuçlar verecektir.

Geri Ödeme Süresi:

Net Nakit akımları ile sabit yatırım tutarı geri ödeme süresi 14,5 yıl olarak hesaplanmıştır. Sosyal hizmet kapsamında olan projemizin geri ödeme süresinin uzun vadeli olacağı söylenebilir.

GERİ ÖDEME YILI GÖSTERGE TABLOSU				
Yıl	NNA	Bakiye	Geri Ödeme Yılı	
0	2021	-6.268.500,00	-6.268.500,00	-
1	2022	71.345,24	-6.201.743,14	1,0
2	2023	118.095,43	-6.098.349,25	2,0
3	2024	181.926,00	-5.949.314,52	3,0
4	2025	255.577,95	-5.753.408,86	4,0
5	2026	340.789,17	-5.508.986,86	5,0
6	2027	439.580,10	-5.213.985,90	6,0
7	2028	554.287,12	-4.865.928,32	7,0
8	2029	687.613,94	-4.461.918,54	8,0
9	2030	842.730,29	-3.998.613,84	9,0
10	2031	1.023.329,32	-3.472.203,49	10,0
11	2032	1.341.751,90	-2.826.382,55	11,0
12	2033	1.582.414,50	-2.113.708,31	12,0
13	2034	1.863.911,11	-1.328.243,20	13,0
14	2035	2.193.041,33	-463.515,40	14,0
15	2036	2.577.731,80	487.529,97	14,5
16	2037	3.027.215,58	1.532.581,62	
17	2038	3.552.254,81	2.680.020,12	
18	2039	4.165.387,79	3.938.979,29	
19	2040	4.881.225,43	5.319.414,32	
20	2041	5.716.790,04	6.832.175,07	

Tablo.33. Geri Ödeme Yılı Gösterge Tablosu

Şekil.13. Geri Ödeme Yılı Gösterge Grafiği

Fayda/Maliyet Oranı:

Projenin fayda maliyet oranı 0,28'dir. Fayda/Maliyet oranınının 1'den büyük olması istenen durumdur. Çıkan sonuç ise 1'den küçüktür.

7. EKONOMİK ANALİZ

7.1. Ekonomik Analiz İle İlgili Temel Varsayımlar

- Hesaplamalarda kullanılan NBD iskonto oranı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ekim 2021 dönemi güncel faiz oranı olan %16,00 kullanılmıştır.
- Yeniden değerlendirme katsayısı GVK 2013 31.Md. gereği $(666,79/114,83=5,80675)$ olarak alınmıştır.
- Verilen hizmetlerin ve giderlerin yıllık fiyat artış oranları için 2021 Eylül ayı enflasyon oranı olan %16,42 kullanılmıştır.
- 20 Yıllık Ortalama TCMB faiz oranının %15 olacağı öngörüsü ile bazı hesaplamalarda bu oran kullanılmıştır.

7.2. Ekonomik Faydalar ve Maliyetler

Yıllar	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl	7. Yıl	8. Yıl	9. Yıl	10. Yıl
A. Projenin Faydaları										
Dolaylı Faydalar: Parasallaştıramayan Önemli Faydalar	<p>Bingöl'de bulunan yaşlılar, engelli bireyler, kadınlar ile kuruluşar bünyesinde bulunan çocukların sosyal hayata katılımlarının, rehabilitasyon süreçlerinin güçlendirilmesinin sağlanması.</p> <p>Bölge'de örnek ve öncü bir merkezin faaliyete geçirilmesi. Çevre illerin benzer proje üretme isteklerinin artması.</p> <p>Merkezin faaliyete geçmesiyle doğrudan ve dolaylı istihdamın desteklenmesi.</p> <p>Merkezin Bingöl tanıtımına ve gelişimine önemli katkılar sunması.</p>									
B. Projenin Maliyetleri	3.141.409,60	3.667.005,66	4.268.700,41	4.969.150,24	5.784.542,58	6.733.725,60	7.838.658,37	9.124.922,31	10.622.277,96	12.365.370,48
Yatırım Harcamaları	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İşletme Giderleri	3.141.409,60	3.667.005,66	4.268.700,41	4.969.150,24	5.784.542,58	6.733.725,60	7.838.658,37	9.124.922,31	10.622.277,96	12.365.370,48
Finansman Maliyeti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Olumsuz Etkiler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tablo.34. Ekonomik Faydalar ve Maliyetler Tablosu

7.3. Ekonomik Fayda ve Maliyet Analizi (Ekonomik NBD, Ekonomik İKO)

Projede mali analiz yöntemi kullanılmıştır.

7.4. Maliyet Etkinlik Analizi

Fayda Maliyet Analizi yöntemi kullanılmıştır.

7.5. Diğer Ekonomik Analiz Ölçütleri

Bulunmamaktadır.

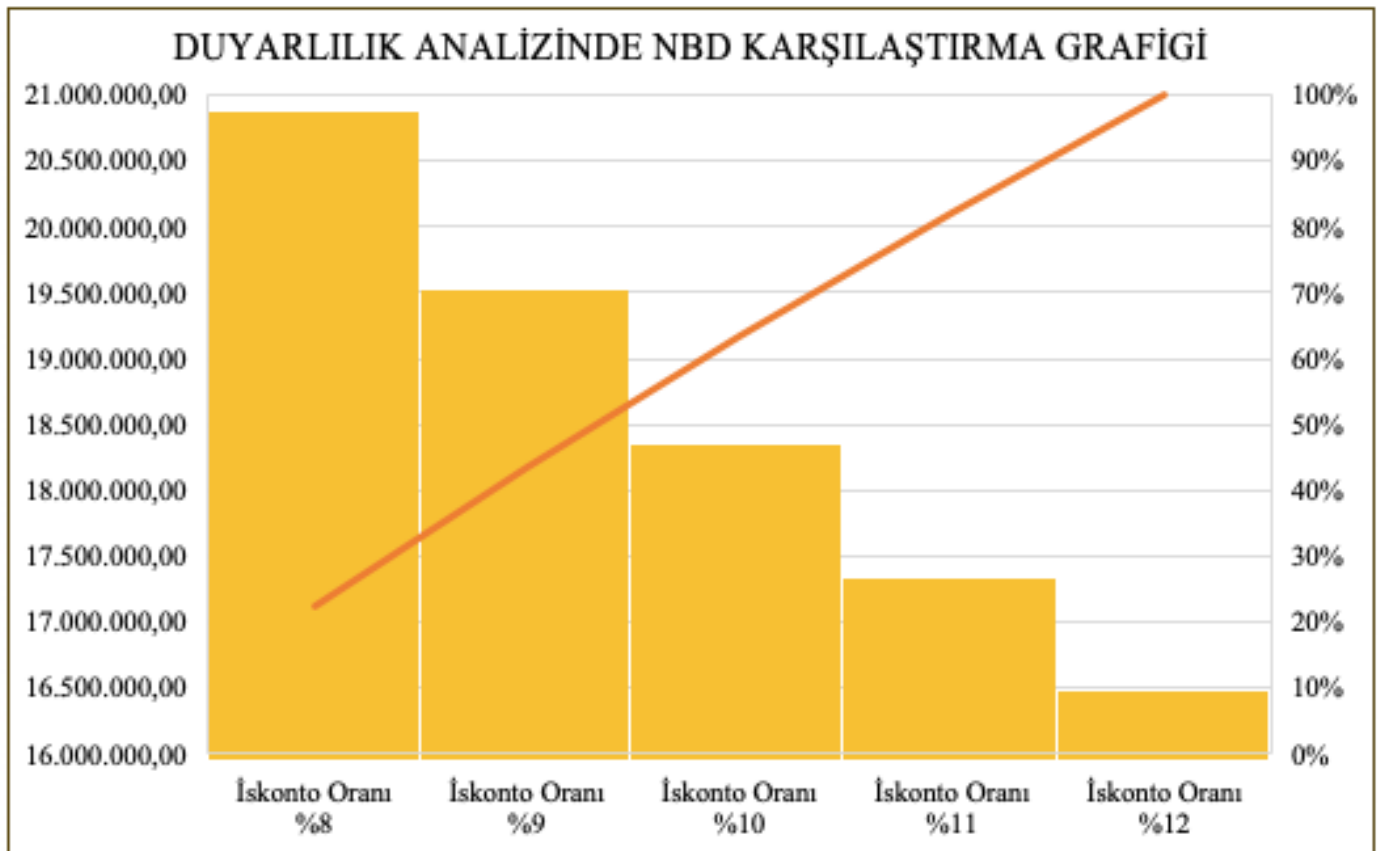
8. RİSK ANALİZİ

8.1. Duyarlılık Analizi

Ekonomik ve finansal fayda maliyet göstergelerine etki edebilecek ve fizibilite raporuna temel oluşturan bazı temel parametrelerin farklı değerler alması halinde analizlerde ve göstergelerde ne tür değişiklikler oluşacağı araştırılmıştır. Analiz sonuçlarının bu parametrelere olan duyarlılığı değerlendirilmiştir. Bu durumda TCMB faiz meydana gelebilecek azalışlarda yukarıdaki tabloda görüleceği üzere NBD, F/M, İKO, GÖS/YIL tutar, oran ve katsayılarında değişimler olacağı analiz edilmiş, ilgili grafikler aşağıda sunulmuştur.

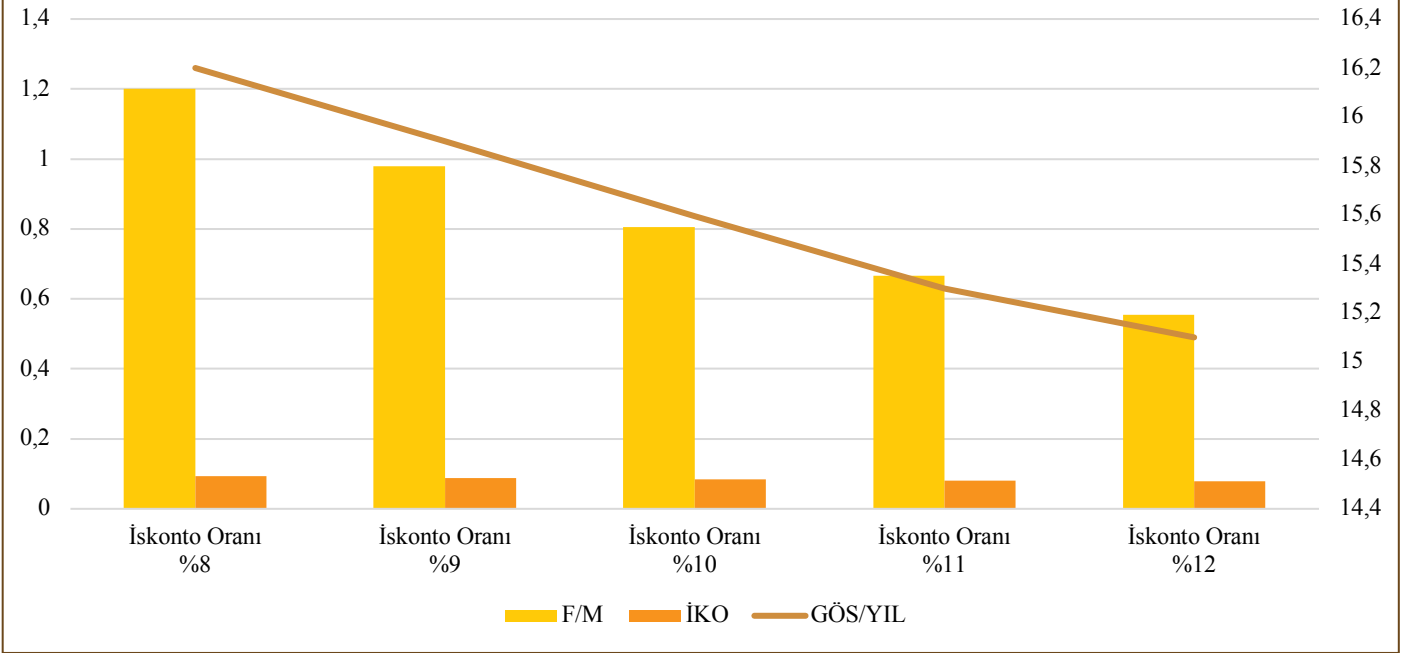
Analiz Unsurları	İskonto Oranı %8	İskonto Oranı %9	İskonto Oranı %10	İskonto Oranı %11	İskonto Oranı %12
NBD	20.886.550,61	19.524.230,56	18.353.673,98	17.345.198,61	16.474.054,65
F/M	1,2	0,98	0,80	0,67	0,56
İKO	9,3%	8,9%	8,5%	8,1%	7,8%
GÖS/YIL	16,2	15,9	15,6	15,3	15,1

Tablo.35. Duyarlılık Analizi Sonuçları Karşılaştırma Tablosu

Şekil.14. Duyarlılık Analizinde NBD Karşılaştırma Grafiği

DUYARLILIK ANALİZİNDE F/M, İKO, GÖS/YIL KARŞILAŞTIRMA GRAFİĞİ

Şekil.15. Duyarlılık Analizinde F/M, İKO,GÖS/YIL Karşılaştırma Grafiği

8.2. Proje İle İlgili Riskler ve Etkiler

- Projenin sabit yatırım tutarının yüksek olması, yatırım süresinin uzaması ve Kamudaki karar vericilerin değişikliği projenin hayata geçmesini zorlaştırabilmektedir.
- Proje maliyetleri belirlenirken projede yapılacak Engelsiz Yaşam Merkezinin yapı sınıfı IV A olarak belirlenmiş ve bu yapı sınıfı için belirlenen birim maliyet esas alınmıştır. Ancak projenin hayata geçmesi sürecinde enflasyona bağlı olarak birim maliyetlerde meydana gelecek artışla birlikte sabit yatırım tutarı öngörülenin üzerine çıkabilir.
- Engelsiz Yaşam Merkezi talep tahminlerinde mevcut durumda engellilik/nüfus, yaşlı nüfus düzeylerinin mevcut durumdakinin üzerinde gerçekleşeceği varsayılmıştır. Ancak çevre illerden de merkezden faydalanmak için taleplerin artma riskiyle %100 kapasite üstünde çalışma baskısı oluşma ve talebin karşılanamaması nedeniyle vatandaş memnuniyetsizliği riski bulunmaktadır.

8.3. Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri

NO	KATEGORİ	TANIMLAMA	RİSK FAKTÖRÜ	RİSK DÜZEYİ	MÜDAHALE PRATİĞİ ve YÖNETİMİ
1.	Mali Risk	Projenin belirlenen sürede planlanan sabit yatırım tutarıyla tamamlanamaması	Proje maliyetleri belirlenirken projede yapılacak Engelsiz Yaşam Merkezinin yapı sınıfı IV A olarak belirlenmiş ve bu yapı sınıfı için belirlenen birim maliyet esas alınmıştır. Ancak projenin hayata geçirilmesi sürecinde enflasyona bağlı olarak birim maliyetlerde meydana gelebilecek artışla birlikte sabit yatırım tutarı öngörülenin üzerine çıkabilir.	Orta Risk	Projenin belirlenen yatırım süresi içerisinde tamamlanmasına yönelik tedbirlerin alınması
2.	Doğal Afet	Türkiye Deprem Haritasında Bingöl'ün 1. Derece Deprem Bölgesinde bulunmaktadır.	Kuzey Anadolu Fay Hattı ile Doğu Anadolu Fay Hattı'nın kesişme noktasında bulunan Bingöl'ün beklenenden daha büyük şiddette deprem yaşaması	Orta Risk	Engelsiz Yaşam Merkezi binasının Deprem Yönetmeliğine uygun olarak inşa edilmesi, deprem konusunda merkezde gerekli tedbir ve önemlerin alınması, personelin Temel Afet Eğitimi düzeyinde bilinçlendirilmesi.
3.	Talep	Projede kurgulanan kapasitenin üzerinde talep olması	Aşırı Talep	Düşük Risklilik Düzeyi	Kapasite üzerinde talep olması halinde bölgede benzer yapıların kurulması için gerekli yönlendirmelerin yapılması

Tablo.36. Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri

9. ÇEVRESEL ANALİZ

9.1. Çevresel Etkilerin Ön Değerlendirmesi

Proje konusu yatırım, ÇED Yönetmeliği'nin EK-1 Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi ve EK-2 Seçme-Elemente Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi'nde belirtilen yatırımlar arasında sayılmadığından yatırım için ÇED raporu gerekli değildir, ÇED muafiyet belgesi, Bingöl Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne yazılı talep geçilerek hızlı bir şekilde alınabilmektedir.

9.2. Çevresel Riskler ve Azaltma Tedbirleri

Yapılan proje ÇED raporu alması gereken yatırımlar arasında bulunmadığından proje için ÇED raporu alınması gerekli değildir.

Yalnızca inşaat aşamasında inşaat alanının kazılmasıyla oluşan hafriyatın bertaraf edilmesi noktasında riskler bulunmaktadır. Hafriyat toprağı üreticisi olarak Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün risklerin ortadan kaldırılması amacıyla;

Atıkların çevre ve insan sağlığına yönelik olumsuz etkilerini en aza indirecek şekilde atık yönetimini sağlamak, Atıkların oluşumu, taşınması ve depolanması aşamalarında gerekli izinleri ve onayları almak, Faaliyete başlamadan önce, atıkların taşınması ve depolanması ile ilgili olarak Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği EK-2'de verilen Atık Taşıma ve Kabul Belgesi'ni almak, Atıkları belediyenin verdiği geri kazanım veya depolama alanına dökmek için gerekli tedbirleri alacaktır.

10. SOSYAL ANALİZ

10.1. Projenin Sosyal Etkileri

Türkiye’de, yoksulluk önemli bir toplumsal sorundur. Ancak yoksulluk riskiyle ve dolayısıyla sosyal dışlanmayla en fazla karşı karşıya kalan kesim özellikle tarım sektörü ile geçici ve güvencesi olmayan işlerde çalışan, eğitimsiz bireyler, kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engellilerdir. Türkiye’de kadınlar bu gruplar içinde yer alan en dezavantajlı grup konumdadır. Toplam nüfusun yarısını oluşturan kadınlar eğitim, ekonomi, siyaset, ticaret ve genel olarak sosyal yaşama katılım gibi konularda çeşitli engellerle karşılaşmaktadırlar (KSGM; 2008: 12). Ülkemizde mutlak yoksullar içinde kadınlar ağırlıkta yer almaktadır. 2009 yılında yoksulluk oranı kadınlarda yüzde 19,0 iken erkeklerde yüzde 17,1’dir (TÜİK; 2014: 112).

Kadınların yoksul olmalarının çeşitli sebepleri vardır. Bunlardan en önemlisi kadının ücretsiz bakım emeğinden sorumlu olmasıdır. Toplumsal cinsiyet rolleri gereği kadın çocuk, koca ve evin bakımından sorumlu iken, erkek evin geçiminden sorumludur. Kadından ve erkekten beklenen bu toplumsal cinsiyet rolleri, kadınların kamusal alanda istihdam edilmelerindeki en büyük engel olduğu gibi, kadınların örgün eğitim kurumlarında yer almamalarının da nedenidir. Bununla birlikte ücretli olarak kamusal alanda çalışma imkanı bulabilen kadınlar da çifte vardiya çalışmaktadırlar. Çünkü kadınların ücretli çalışması, onların bakım emeğinden muaf oldukları anlamına gelmemektedir. Bakım emeği, kadınlığın doğal bir parçası olarak görüldüğünden, kadınlar ücretli bir işte çalışsalar dahi ev işleri yine kadına aittir. Dolayısıyla çifte vardiya kadınlara ağır geldiğinden ve kadının esas yerini evi olarak gören birçok kadın ücretli çalışma imkanı bulsa da çalışmayı tercih etmemektedir. 2015 işgücü istatistiklerine göre, 15 ve daha yukarı yaştaki istihdam edilen kadınların oranı %30,3 iken, erkeklerin oranı %71,3’tür (TÜİK, 2016, sayı: 21519). Bu veri de Türkiye’de kadınların erkeklere göre neden daha çok yoksul olduklarını göstermektedir.

11. Kalkınma planında "Sürdürülebilir Kalkınma ve Kapsayıcı Büyüme; istikrarlı bir ekonomiyi hedefleyen etkin ekonomi politikaları ile huzurlu bir topluma yönelik sosyal politikaların bir arada ve koordinasyonlu bir şekilde yürütülmesi yoluyla mümkündür. Plan dönemi kalkınma perspektifi özel hizmet gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Kaliteli, ekonomik ve kolay ulaşılabilir çocuk, engelli ve yaşlı bakım imkanlarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır. Başta açık ve yeşil alanlar olmak üzere şehirlerdeki kamusal alanların korunması; ulaşım ve güvenliğinin artırılması; kadınlara, çocuklara, yaşlılara, engellilere duyarlı olarak tasarlanan insan-doğa ilişkisi çerçevesinde yeniden planlanması sağlanacaktır." ifadeleri yer almaktadır. Bu kapsamda ilimizde kalkınma planında hedeflenen unsurların yerine getirilebilmesi amacıyla yapılması planlanan proje büyük önem arz etmektedir. Son dönemde yaşanan pandemi süreci nedeniyle evlerinden çıkamayan 65 yaş üstü vatandaşlarımız ve çocuklarımız sosyal hayattan kopma noktasına gelmişlerdir. Bu durum vatandaşlarımızın psikolojik sağlık, özgüven ve sosyalleşme yapılarının zedelenmesine sebebiyet vermiştir. İlimizde bir yaşam alanının eksikliği ilerleyen dönemlerde vatandaşlarımız üzerinde daha kalıcı problemler bırakacağı aşikardır. Bu sebeple yapılması planlanan Bingöl Engelsiz Yaşam Köyünün yapılabilirlik raporu ve avan projelerinin hazırlanması ve raporlama çalışmasından sonra hayata bir an önce geçirilmesi ile vatandaşlarımızın geçireceği zamanın kalitesini ve zamanı verimli kullanma becerilerini geliştireceği düşünülmektedir.

10.2. Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi

Bölgesel ekonomik gelişme göstergelerinden biri de kadınların ve gençlerin istihdamda olan katılımlarıdır. Kadınların ve gençlerin istihdamda yer alması ile hem ekonomik gelişme artmakta hem de sosyolojik yapı içinde cinsiyet eşitliği daha da güçlenmektedir. Toplumun temel taşı olan kadının iyi eğitim alması ve iş hayatında daha çok yer alması toplumun sosyal yapısını güçlendirmektedir. Bu nedenle kadının iş hayatına

dahil olması sosyo-kültürel olarak büyük önem taşımaktadır. Proje kapsamında verilecek olan mesleki kurslar ile kadını sosyo-ekonomik hayata katılımı için İŞKUR Bingöl Müdürlüğü, KOSKEB Bingöl Müdürlüğü gibi kurumlarla işbirliği gerçekleştirilecektir. Bir diğer hedef kitlemiz olan engelliler için de hem sosyal hemde ekonomik hayata katılımlarının desteklenmesi hedeflenmektedir. Proje kapsamında engellilerin rehabilitasyonu için iki ayrı özel tedavi yöntemi kullanılması planlanmaktadır. Bunlar hipoterapi ve hidroterapi olarak belirtilmiştir. Hidroterapi, suyun sağlık amacıyla kullanılmasıdır. Hidroterapi (havuz terapisi), suyun fiziksel özelliklerinden istifade ederek hastalıkların ve fonksiyonel kayıpların tedavi edilmesi yöntemidir.

Pek çok farklı hastalığın tedavisinde kullanılabilecek doğal yöntemleri kapsayan bu yöntem ile hastalarda iyileşme sağlanabilmektedir. Bir diğer tedavi yöntemi olan Hipoterapi ise atın çok boyutlu hareketini kullanarak uygulanan tedavi yöntemine verilen isimdir. Hipoterapi, fizik tedavi seansı alan hastalara destek amacının yanı sıra zihinsel ve bedensel engelli hastaların algı ve fiziksel fonksiyonlarının geliştirilmesine katkı sağlamaktadır. Ancak bu yöntem ilaç tedavisi, cerrahi ve rehabilitasyon gibi asıl tedavi yöntemlerinin alternatifi olarak değil, destek bir uygulama olarak önerilmektedir. Bir at dakikada yaklaşık yüz titreşimsel sinyali biniciye aktarabilir. Böylece refleks düzeyde, binicinin hemen hemen tüm kas grupları çalıştırılmış; ince motor becerilerinin gelişimi uyarılmış; karmaşık, hassas ve net hareketlerin oluşumu sağlanmış olur. Atın dinamik hareketi hastanın sinir sistemini organize ettiği için vücudun çevreye karşı nasıl uyum sağladığı konusunda bir algı ve farkındalık oluşur. Atın yürüyüşünün çok boyutlu salınma ritmi; normal yürüme siklusunda oluşan pelvik hareketlere benzemekte ve hastanın pelvis kuşağına normal bir yürüyüşten iki kat daha etki etmektedir. Böylece hastadaki duyusal girdiyi artırmaktadır. Böylece engelli bireylerin iyileşme süreçleriyle alakalı TRB1 bölgesinde ilk kez uygulanacak yöntem diğer çevre illerden de hastaların Engelsiz Yaşam Köyü kampüsüne ilgi göstermesini sağlayacaktır. Hipoterapide kullanılacak atlar ayrıca sevgi evlerinde kalan 132 çocuğun kampüste kaliteli zaman geçirmesi içinde kullanılacaktır. Hem sağlık hemde psikolojik olarak çocukların desteklenmesi sağlanacaktır. Bir diğer hedef kitlemiz olan yaşlılar için ise 50 yatak kapasiteli olarak açılacak huzur evi ilde hiç huzur evi olmaması nedeniyle yoğun ilgi görecektir. Sağlık kontrolleri ve rehabilitasyonları için uzman kadro ile modern bir hizmet sunacak olan huzurevi bölgenin gelişmişlik düzeyine de olumlu yönde katkı sunacaktır.

10.3. Bölgesel Düzeydeki Etkisi

Bingöl ili son dönemde gerek kamu yatırımları gerekse özel sektör yatırımlarıyla bölgede yatırım konusunda en cazip iller arasında yer almaktadır. Ancak bölgenin sosyo-ekonomik sorunları arasında en önde gelenler istihdam sorunu, sosyal alanların eksikliği ve eğitim alınacak kursların yetersizliğidir. Bu kapsamda hayata geçirilmesi planlanan Engelsiz Yaşam Köyü kampüsü bu sorunlarına tamamına cevap verebilecek nitelikte tasarlanmıştır. Farklı yaş ve sosyal statüdeki dezavantajlı grupların bir arada ortak zaman geçirebileceği şekilde planlanmış olan merkez, verilen eğitimler ile de kadın, genç ve engellilerin hayata katılımını destekleyerek bölgenin kalkınması için katma değer yaratacaktır. Bunun yanı sıra kurulacak olan kampüsün kaliteli hizmet verebilmesi adına ilk etapta 52 yeni istihdam sağlanacaktır. Buda bölgesel düzeyde projenin oluşturduğu önemli bir katma değerdir.

11. PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI

11.1. Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi

Ailenin bütünlüğünün korunması, güçlendirilmesi ve sosyal refahın artırılması için çalışmalar yürütmek üzere; 1989 yılında 396 sayılı KHK ile Başbakanlığa bağlı olarak kurulan Aile Araştırma Kurumu, 2004 yılında 5256 sayılı Kanunla yine Başbakanlığa bağlı Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğüne dönüştürülmüştür. Kadının statüsünün güçlendirilmesi ve haklarının korunması için 1990 yılında 422 sayılı KHK ile Başbakanlığa bağlı olarak kurulan Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, 2004 yılında 5251 sayılı Kanunla yeniden yapılandırılmıştır. 1963 yılında 225 sayılı Kanun ile çalışmalarına başlayan Sosyal Hizmetler Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (SHÇEK) 1983 yılında 2828 sayılı Kanunla kurulmasına kadar faaliyetlerini sürdürmüştür. Bu Kanun Türkiye'deki farklı kuruluşların sorumluluğunda yürütülen sosyal hizmetleri bir çatı altında toplamıştır. 1986 yılında 3294 sayılı Kanunla, sosyal yardım alanında kalıcı çözümler getirmek amacıyla Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu (SYDTF) oluşturulmuştur. Fon ile yürütülen sosyal yardım faaliyetleri, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. 2004 yılında kurulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Fonun kaynağını kullanarak sosyal yardım programları uygulamıştır.

Engellilere yönelik hizmetlerin düzenli, aktif ve verimli bir şekilde yürütülmesi için 1997 yılında 571 sayılı KHK ile Başbakanlığa bağlı kurulan Özürlüler İdaresi Başkanlığı, ulusal politika doğrultusunda 7 Temmuz 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile faaliyet alanını genişletmiştir. Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü, Özürlüler İdaresi Başkanlığı ve Primsiz Ödemeler Genel Müdürlüğü'nün faaliyetleri; 2011 yılında 633 sayılı KHK ile kurulan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı çatısı altında birleştirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş süreci kapsamında 2018 yılında 703 sayılı KHK ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı birleştirilerek Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı oluşturulmuş ve 1 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Bakanlığın yetki, görev ve sorumlulukları belirlenmiştir.

21 Nisan 2021 Tarihli ve 31461 Sayılı Resmi Gazete yayınlanan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Kurulması ile Kamu Personel İşlemlerinin Yürütülmesine İlişkin Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı kurulmuştur. Yerelde bakanlığa bağlı olarak hizmet veren Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü daha önce gerçekleştirmiş olduğu projeler ile teknik ve proje yürütme kapasitesine sahiptir.

11.2. Proje Organizasyonu ve Yönetim

Engelsiz Yaşam Köyü Projesinde çalışmak üzere toplam 52 yeni istihdam sağlanması planlanmaktadır. Bu kişilerin görev tanımlarına ait bilgiler aşağıdaki gibidir.

Engelsiz Yaşam Köyü Yöneticisi; genel olarak merkezin yönetilmesi, merkezle ilgili bilgilerin Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile paylaşılmasından sorumludur. İdari işler sorumlusu; Engelsiz Yaşam Köyünün İnsan Kaynakları ve İdari İşler süreçlerinin geliştirilmesi ve yönetilmesi ile ilgili faaliyetlerini yürütmekten sorumlu olacaktır. Temizlik, teknik, çevre düzenlemesi, bakım onarım işleri ile ilgili tüm personel doğrudan idari işler sorumlusuna bağlı olarak çalışacaktır.

Eğitim ve Rehabilitasyon sorumlusu ise merkezde yatılı olarak konaklayan ya da dışarıdan katılım sağlayarak hizmet alan tım gruplara yönelik çalışacak sağlık ve eğitim personelinin plan çerçevesinde verilen hizmetin takibi ve kalitesinden sorumludur.

Eğitmen/Uzman; merkez bünyesinde sağlık, rehabilitasyon ve eğitim hizmetini veren diğer tım personellerden oluşmaktadır.

Hizmetli ;Engelsiz Yaşam Köyünde temizlik, teknik, evre düzenlemesi, bakım onarım işleri ile ilgili hizmet verecek personelin tamamını içermektedir. Bu personeller doğrudan İdari işler sorumlusunda bağlı çalışacaklardır.

Kurulacak Engelsiz Yaşam Köyü Personel Bilgileri

1. Huzur Evi (50 yataklı) Personel Bilgileri:

- 2 İdari Personel
- 3 Büro Personeli
- 9 Bakım Personeli
- 3 Hemşire
- 1 Doktor
- 1 Diyetisyen
- 1 Psikolog
- 1 Sosyal Hizmet Uzmanı
- 1 İş Sağlığı ve Güvenliği Personeli
- 2 Temizlikçi

2. Fizyoterapi Havuzu ve Fizik Tedavi Alanı:

- 2 Fizyoterapist
- 3 Yardımcı Personel
- 1 Teknik Personel
- 2 Temizlik Personeli

3. Mesleki Kurs Alanı Personel Bilgileri:

- 3 Usta oğretici
- 2 Yardımcı Personel
- 1 Temizlik Personeli

4. Hipoterapi(AT Binme) Sahası Personel Bilgileri

- 1 Hipoterapist
- 2 At Bakıcısı

5. Toprak İşleme Alanı ve Hobi Bahçesi Personel Bilgileri

- 1 Bahçivan
- 1 Temizlik Görevlisi

6. Yemekhane

- 2 Aşçı
- 4 Yardımcı Personel
- 2 Temizlik Personeli

7. Konferans Salonu

- 1 Teknik Personel

11.3. Proje Uygulama Planı ve Projede Kritik Aşamalar

Projenin uygulama aşamasında Mühendislik ve Müşavirlik firması tarafından oluşturulan teknik şartnamelerin, keşif ve metrajların revize edilmesi ihale sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için önem arz etmektedir. Ayrıca faaliyet planında ihalenin yapılması sürecinde katılımcıların ihaleye yeterince ilgi göstermemesi riski bulunmaktadır. Bunun için önceden potansiyel katılımcıların belirlenerek ihaleye davet edilmesi sağlanacaktır.

No	Faaliyetler/Aylar	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1	Proje Ekibinin Belirlenmesi ve Görev Dağılımının Yapılması																								
2	İşin Teknik Şartnamelerinin Oluşturulması ve İhalelerin Yapılması																								
3	Yüklenici ile Sözleşme İmzalanması																								
4	İnşaat, Peyzaj Altyapı, Elektrik İşlerinin Yapılması ve Tefrisatın Alınması																								
5	Tamamlanan İşlerin Kontrollerinin Yapılması ve Eksikliklerin Giderilmesi																								
6	Yükleniciye Hak Edişlerinin Ödenmesi																								
7	İşin Teslim Alınması ve İşletmeye Alınması																								
8	Görünürlük ve Tanıtım Faaliyetleri																								

Tablo.37. Proje Uygulama Planı

12. SONUÇ

12.1. Projenin Ticari ve Ekonomik Yapılabilirliği İle İlgili Sonuçlar

Toplam sabit yatırım tutarı 6.268.500,00 TL olan projenin finansmanı T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve Fırat Kalkınma Ajansı tarafından sağlanacaktır. Yatırım döneminde proje yürütücüsü T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 3.761.100,00 TL özkaynak ile Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi ve/veya Fırat Kalkınma Ajansı ise 2.507.400,00 TL hibe ile projeyi finansa edeceklerdir. İşletme döneminde net nakit akımlarının 20 yıllık toplam net bugünkü değeri 13.996.053,33 TL'dir. Yatırımın geri dönüş süresi 14,49 yıl, iç karlılık oranı %6,9'dur. Proje iskonto oranı TCMB Ekim 2021 dönemine ait faiz oranı olan %16 olarak baz alınmıştır. İç karlılık oranı ile karşılaştırıldığında karlı bir yatırım olmadığı görülse de; yatırımın ana maliyet unsurunun hizmet binası, çevre düzenlemesi ve demirbaşlar olduğu görülmektedir.

Normal şartlar altında bir girişimci ya da girişimci grubunun bu ticari yatırımı yaparken öncelik vereceği seçenek arazi bulup bina inşa etmek yerine hazır bir bina kiralayıp ihtiyacına uygun hale getirmek olacaktır. Böylelikle maliyetleri bizim projemizdeki gibi yüksek olmayacağı için gelirlerini işletme sermayesine odaklayabilir ve kar marjı yüksek bir iş alanına girmiş olur. Bizim projemizde ise Bingöl ilimizdeki ve bölgemizde yaşayan vatandaşlarımızdan ihtiyacı olanlara bu hizmetleri kar amacı gütmenden sunmaktır. Bu projede raporumuzun verdiği mali sonuçlar yatırım için pek olumlu göstergeler sunmuş olmasa da maddi olmayan faydaların uzun vadede mevcut mali sonuçların önemini azaltacağı öngörüsü değer kazanacaktır.

VERİ KAYNAĞI	
Hizmet Binası ₺	3.744.000,00
Çevre Düzenlemesi ₺	958.000,00
Demirbaş ₺	1.566.500,00
Yatırım Tutarı ₺	6.268.500,00
Gayrimenkul 20.Yıl Hedef Değeri ₺	14.849.097,11
Demirbaş 10.Yıl Hurda Değeri ₺	1.014.839,08
Yatırımın 20.Yıl Hedef Değeri	15.863.936,19
Güncel Faiz	16,0%
Tahmini 20 Yıllık Ortalama Faiz	15,0%
Güncel Enflasyon	16,42%
Şerefiye ₺	2,0%
Net Bugünkü Değer ₺	13.996.053,33
Aylık Huzurevi Ücreti Piyasa rayıcı	200.000,00
Fizik Tedavi ve Fitoterapi Hizmeti ₺/Ay Bedeli	90.000,00
Toplam Gelir ₺/Ay	290.000,00
Yeniden Değerleme Katsayısı 2021 GVK213 31.md. (666,79/114,83=5,80675)	5,81
Fayda/Maliyet	0,28
İKO	6,9%
DİKO	8,6%
Geri Ödeme Süresi/Yıl	14,49
Doğalgaz Güvence Bedeli (Depozito)	175.000,00
Doğalgaz ₺/Ay	5.000,00
Elektrik ₺/Ay	3.000,00
Su ₺/Ay	2.000,00
Haberleşme ₺/Ay	300,00
Yardımcı Malzeme ₺/Ay	2.000,00
Yemek ₺/Ay	5.000,00
Beklenmeyen Giderler ₺/Ay	865,00

Tablo.38. Veri Kaynağı

12.2. Projenin Sürdürülebilirliği

3.6.2011 tarihli ve 633 sayılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK “Madde.2. a) Sosyal hizmetler ve yardımlara ilişkin ulusal düzeyde politika ve stratejiler geliştirmek, uygulamak, uygulanmasını izlemek ve ortaya çıkan yeni hizmet modellerine göre güncelleyerek geliştirmek.

ç) Kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek, kadının insan haklarını korumak ve geliştirmek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve imkânlardan eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, kadınlara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

d) Engellilerin ve yaşlıların her türlü engel, ihmal ve dışlanmaya karşı toplumsal hayata ayrımcılığa uğramadan ve etkin biçimde katılmalarını sağlamak üzere; ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, engellilere ve yaşlılara yönelik sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerini yürütmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.

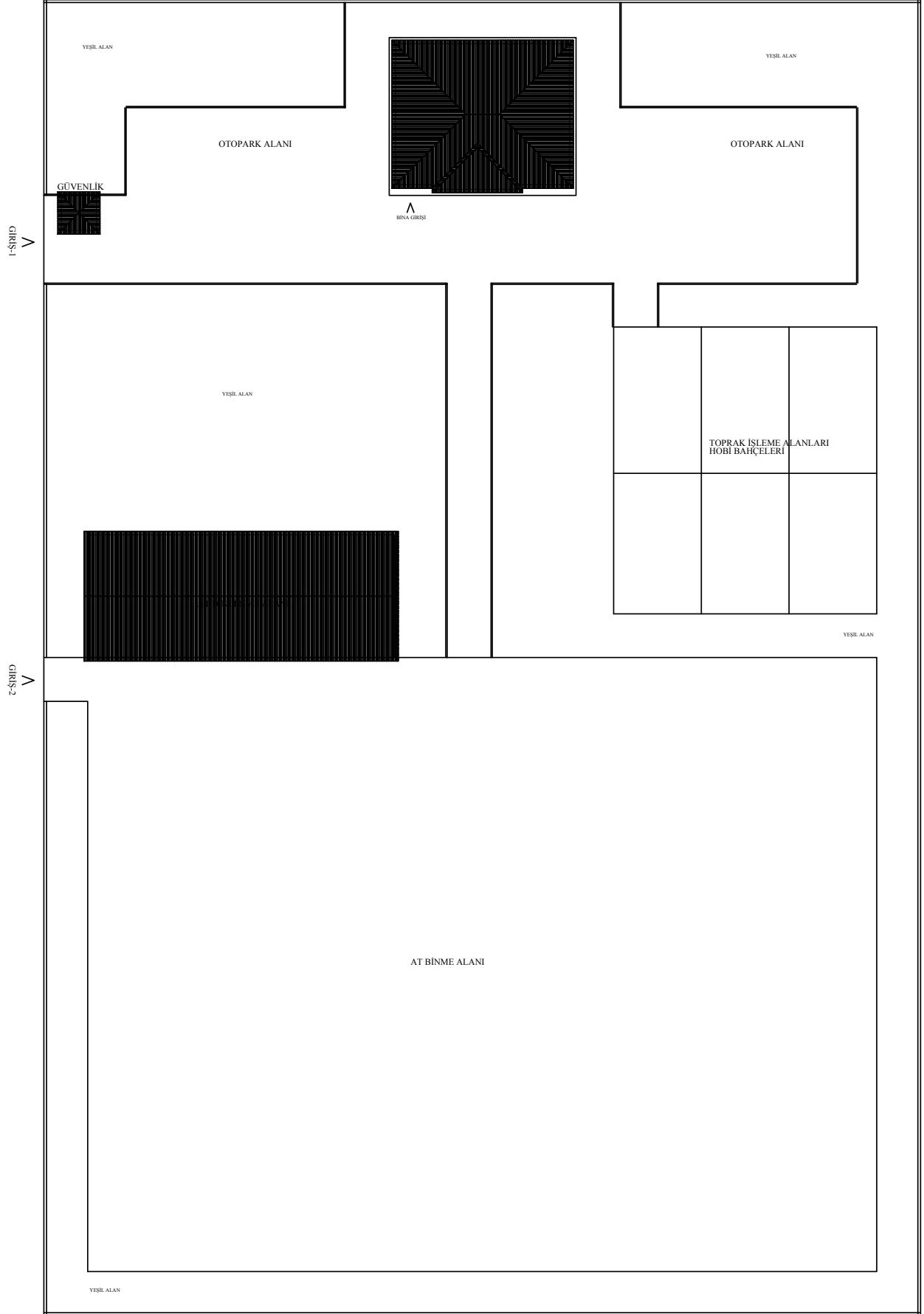
f) Toplumun sosyal yardım ve korumaya ihtiyaç duyan kesimlerine yönelik yardım faaliyetlerini düzenli ve etkin biçimde yürütmek; yoksullukla mücadeleye ilişkin ulusal politika ve stratejilerin belirlenmesini koordine etmek, bu alanda ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile gönüllü kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonu sağlamak.” şeklinde ifade edilmektedir. Proje kapsamında gerçekleştirmesi planlanan hizmetler başvuru sahibi Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü’nün görev, yetki ve sorumlulukları arasında yer alması bakımında kurumsal sürdürülebilirliği sağlamaktadır. Ayrıca proje kapsamında yapılacak olan merkezde çalışacak 52 personelin istihdamına yönelik yine bakanlık merkez bütçeden fon ayrılması suretiyle mali sürdürülebilirliği de sağlanacaktır.

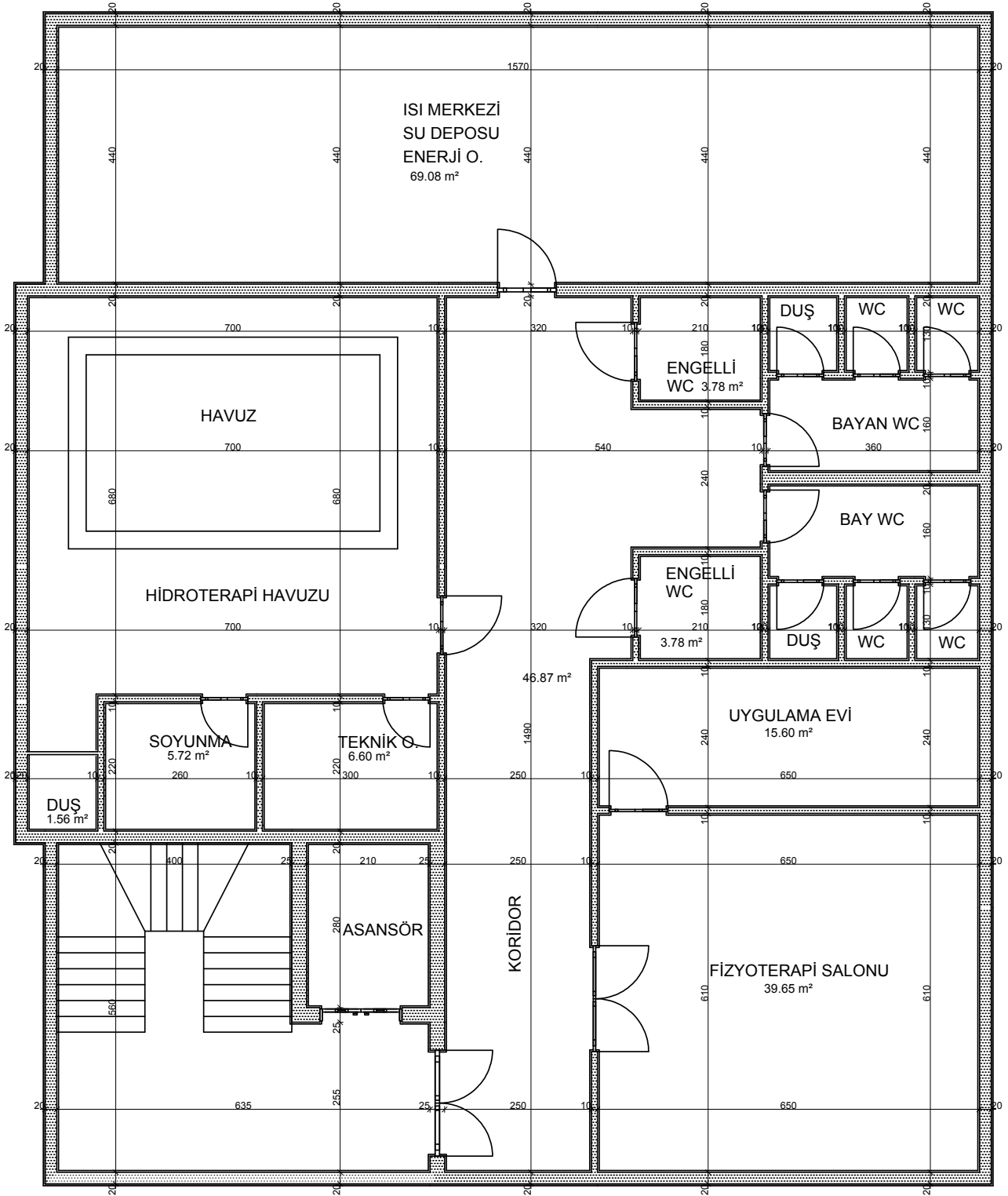
12.3. Projeye İlişkin Temel Riskler

Projenin hayata geçebilmesi için en önemli öncelik gerekli finansmanın kaynağının sağlanmasıdır. Finansman kaynağı olarak bakanlık merkez bütçeden fon ayrılamaması durumunda projenin uygulamaya geçememe riski çok yüksektir.

Yine proje maliyetleri belirlenirken projede yapılacak Engelsiz Yaşam Köyünün yapı sınıfı IV A olarak belirlenmiş ve bu yapı sınıfı için belirlenen birim maliyet esas alınmıştır. Ancak projenin gerçekleşmesi sürecinde enflasyona bağlı olarak birim maliyetlerde meydana gelebilecek artışla birlikte sabit yatırım tutarı öngörülenin üzerine çıkabilir.

13. EKLER

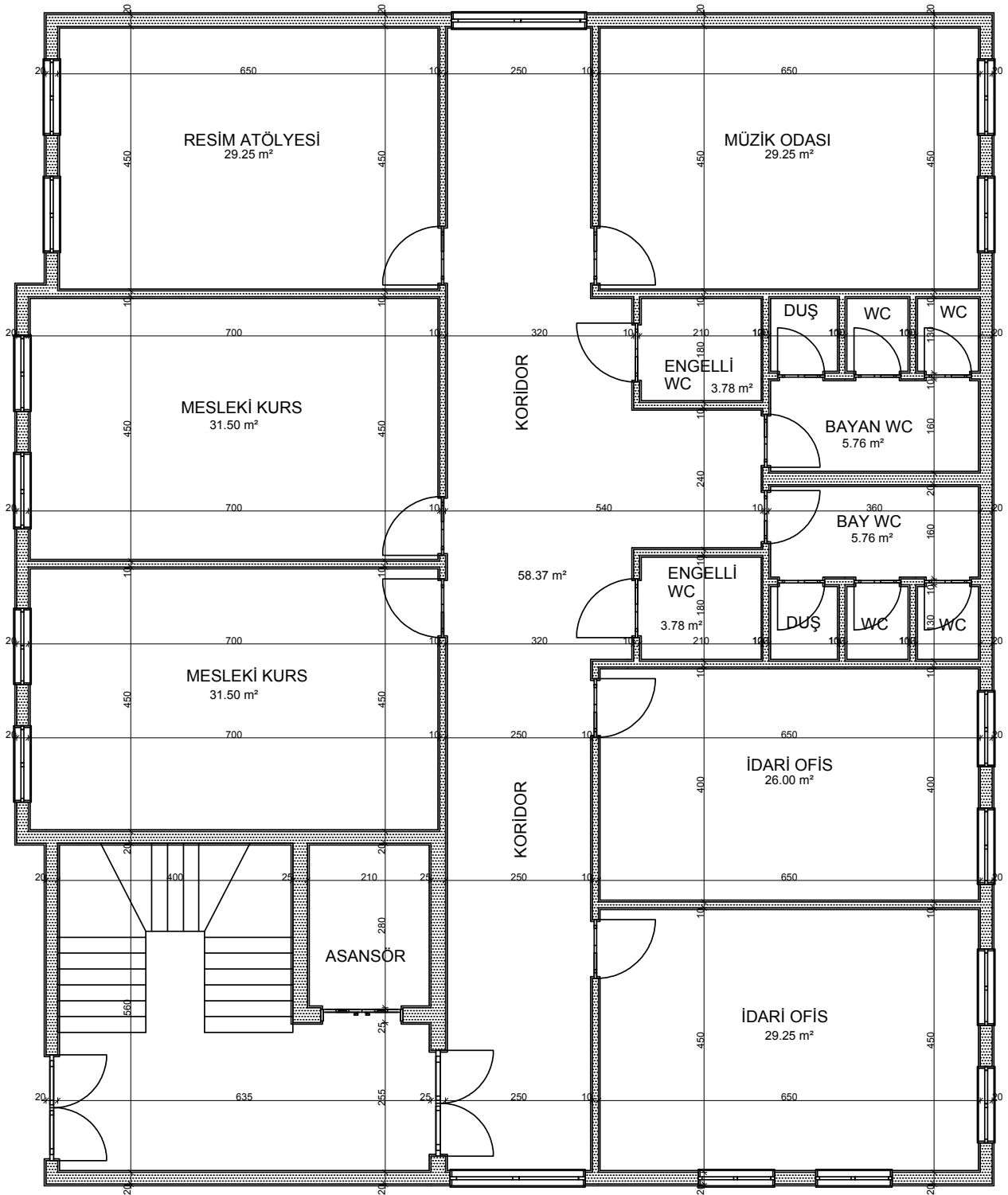

BODRUM KAT PLANI

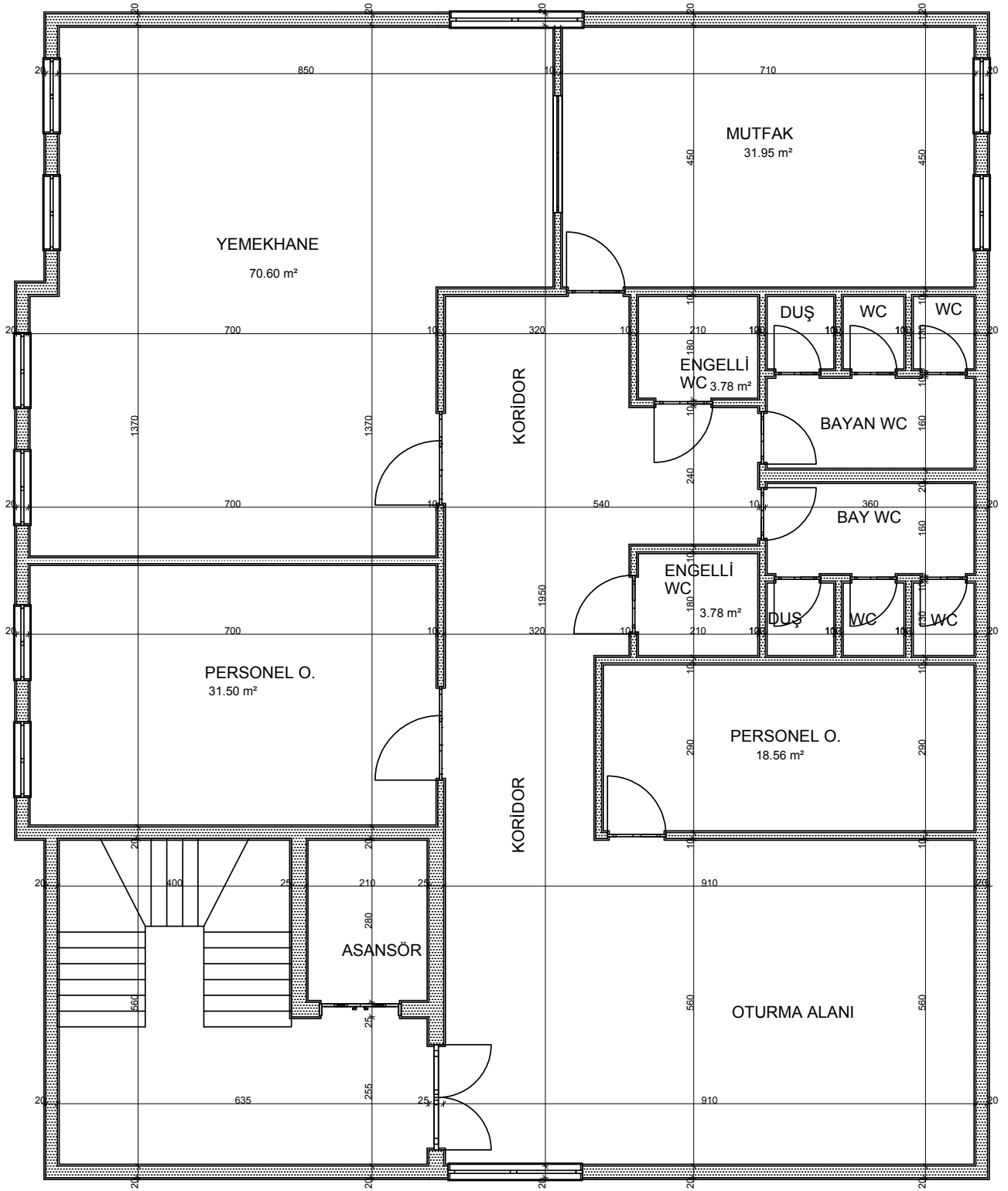
BRÜT: 325.00 m²

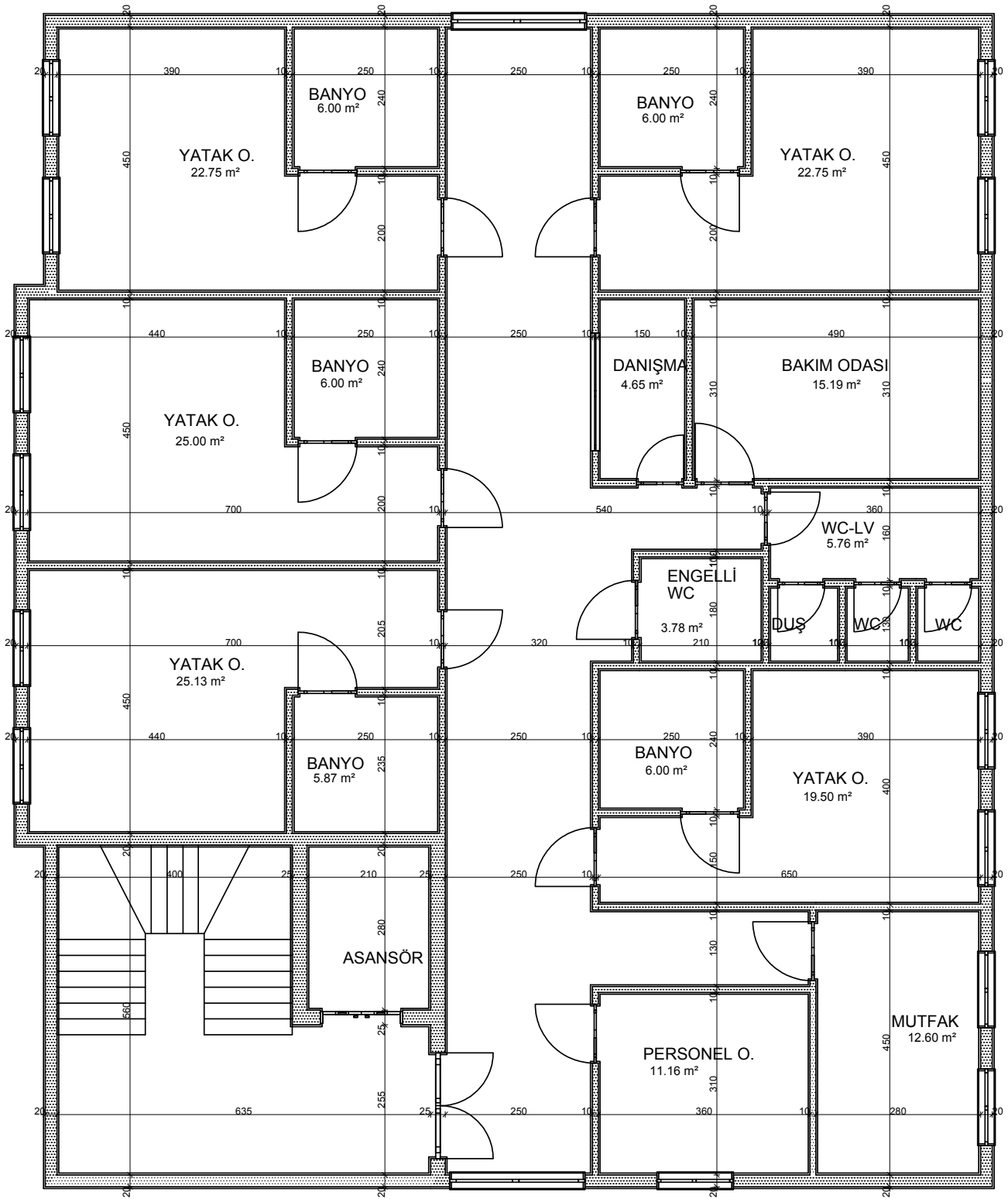
ZEMİN KAT PLANI

BRÜT: 325.00 m²

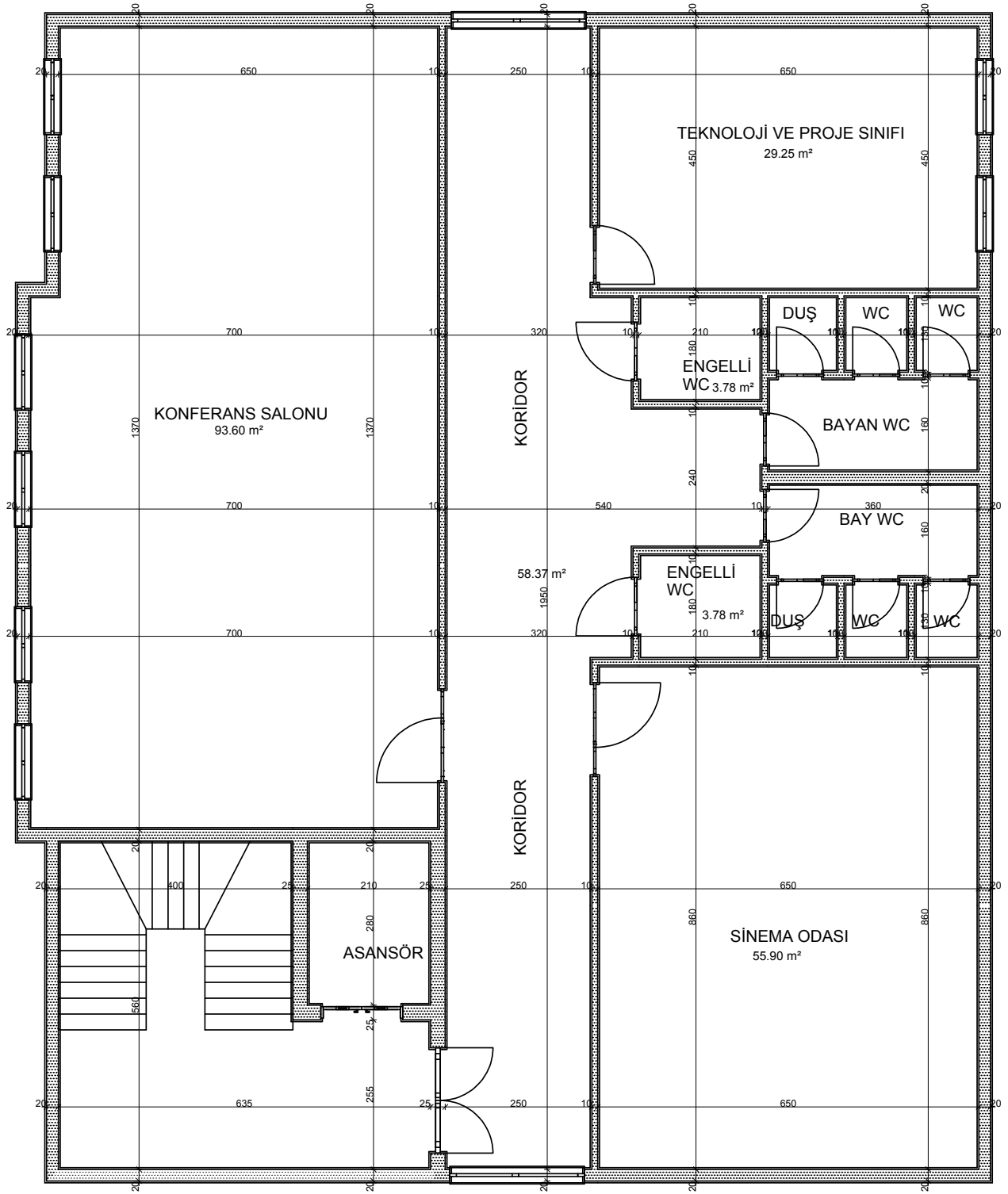
1. KAT PLANI

BRÜT: 325.00 m²

2.-3. KAT PLANI

BRÜT: 325.00 m²

4. KAT PLANI

BRÜT: 325.00 m²

BİNGÖL AİLE VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRLÜĞÜ
2021, BİNGÖL

Bu Proje, T.C. Fırat Kalkınma Ajansı 2020 Yılı Fizibilite Desteği Programı kapsamında desteklenmektedir. Bu fizibilite raporunun içeriği Fırat Kalkınma Ajansı ve/veya Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup içerik ile ilgili sorumluluk Bingöl Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne ve yükleniciye aittir.